

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	blz. 2
Inleiding.....	blz. 4
Efeziërs 1:1-3.....	blz. 5
Efeziërs 1:4-8.....	blz. 9
Efeziërs 1:9-14.....	blz. 15
Efeziërs 1:15-23.....	blz. 20
Efeziërs 2:1-8.....	blz. 25
Efeziërs 2:9-15.....	blz. 31
Efeziërs 2:16-3:3.....	blz. 35
Efeziërs 3:4-13.....	blz. 40
Efeziërs 3:14-21.....	blz. 46
Efeziërs 4:1-9.....	blz. 50
Efeziërs 4:10-16.....	blz. 56
Efeziërs 4:17-24.....	blz. 61
Efeziërs 4:25-32.....	blz. 65
Efeziërs 5:1-10.....	blz. 69
Efeziërs 5:12-21.....	blz. 73
Efeziërs 5:22-33.....	blz. 78
Efeziërs 6:1-9.....	blz. 83
Efeziërs 6:10-16.....	blz. 87
Efeziërs 6:17-24.....	blz. 93

Voorwoord

In september van het jaar 2009 ben ik begonnen met een project dat de naam 'Bijbelplus' draagt. Het doel is om alle brieven van de apostel Paulus vers voor vers te behandelen met een groep cursisten in het Echocentrum in Harderwijk. Begonnen met de brief aan de Romeinen, volgde Hebreëën (volgens velen en ook volgens mij door Paulus), 1 Korinthe, Galaten, Titus, 2 Timotheüs (deze in Baarn en Bunschoten), Filippenzen en Kolossenzen (deze twee laatste gestart in september 2017). Het boek Openbaring onderging dezelfde aanpak, maar dan met een andere groep. Deze studies zijn inmiddels (m.u.v. de 2e brief aan Timotheüs) te verkrijgen als reader via mijn website. Voor het seizoen 2016-2017 stond de brief aan de Efeziërs op het programma. Waar de brieven aan de Romeinen en de Galaten vooral de resultaten van het werk van Christus bespreken in verband met onze verantwoordelijkheid, gaat de brief aan de Efeziërs een stap verder. Hier worden de raadsbesluiten van de Vader bekend gemaakt en de daarbij behorende positie die we als gelovigen in Christus hebben ontvangen. Gods geheimen met betrekking tot de gemeente (alle gelovigen vanaf Pinksteren tot de komst van de Heer) zijn onthuld in deze brief en dat om zijn eigen hart vol rijkdommen aan ons te openbaren. De gemeente heeft een hemelse roeping en een hemels burgerschap (zie Fp3:20). De rijkdommen van zijn genade brengen de gelovigen met Christus verenigd in de hemelse gewesten. Het feit dat we deze positie niet innemen heeft veel te maken met ons beperkte zicht op het onderwijs van juist deze brief. Rond de 20 cursisten meldden zich aan en van september tot en met juni hebben we 18 prachtige avonden samen beleefd rondom deze brief. De samenvattingen die ik gewoontegetrouw schreef zijn nu in dit boek gebundeld. Ik heb de aantekeningen bewerkt en gecorrigeerd om het geheel goed leesbaar te maken. De vragen die de cursisten aan het einde van ieder gedeelte ontvingen ter voorbereiding op de volgende avond, heb ik laten staan. De tekst in de blokken is uit de NBG, maar de kleiner afgedrukte teksten zijn, wat het Nieuwe Testament betreft, uit de Telosvertaling van 1982. De afkortingen van de Bijbelboeken zijn als volgt:

<i>Am</i>	<i>Amos</i>	<i>Jl</i>	<i>Joël</i>	<i>1,2Pt</i>	<i>1,2 Petrus</i>
<i>Dn</i>	<i>Daniël</i>	<i>Jn</i>	<i>Jona</i>	<i>Ri</i>	<i>Richteren</i>
<i>Dt</i>	<i>Deuteronomium</i>	<i>Jr</i>	<i>Jeremia</i>	<i>Rm</i>	<i>Romeinen</i>
<i>Ea</i>	<i>Ezra</i>	<i>Js</i>	<i>Jesaja</i>	<i>Ru</i>	<i>Ruth</i>
<i>Ef</i>	<i>Efeziërs</i>	<i>Jz</i>	<i>Jozua</i>	<i>Sf</i>	<i>Sefanja</i>
<i>Es</i>	<i>Ester</i>	<i>Kl</i>	<i>Klaagliederen</i>	<i>1,2Sm</i>	<i>1,2 Samuël</i>
<i>Ex</i>	<i>Exodus</i>	<i>1,2Kn</i>	<i>1,2 Koningen</i>	<i>Sp</i>	<i>Spreuken</i>
<i>Ez</i>	<i>Ezechiël</i>	<i>Ko</i>	<i>Kolossenzen</i>	<i>1,2Tm</i>	<i>1,2 Timoteüs</i>
<i>Fm</i>	<i>Filemon</i>	<i>1,2Ko</i>	<i>1,2 Korinthiërs</i>	<i>1,2Ts</i>	<i>1,2 Tessalonicenzen</i>
<i>Fp</i>	<i>Filippenzen</i>	<i>1,2Kr</i>	<i>1,2 Kronieken</i>	<i>Tt</i>	<i>Titus</i>
<i>Gl</i>	<i>Galaten</i>	<i>Lk</i>	<i>Lukas</i>	<i>Zc</i>	<i>Zacharia</i>
<i>Gn</i>	<i>Genesis</i>	<i>Lv</i>	<i>Leviticus</i>		
<i>Hb</i>	<i>Hebreëën</i>	<i>Mk</i>	<i>Markus</i>		
<i>Hd</i>	<i>Handelingen</i>	<i>Mi</i>	<i>Micha</i>		
<i>Hg</i>	<i>Haggai</i>	<i>Ml</i>	<i>Maleachi</i>		
<i>Hk</i>	<i>Habakuk</i>	<i>Mt</i>	<i>Matteüs</i>		
<i>Hl</i>	<i>Hooglied</i>	<i>Na</i>	<i>Nahum</i>		
<i>Hs</i>	<i>Hosea</i>	<i>Ne</i>	<i>Nehemia</i>		
<i>Jb</i>	<i>Job</i>	<i>Nm</i>	<i>Numeri</i>		
<i>Jd</i>	<i>Judas</i>	<i>Ob</i>	<i>Obadja</i>		
<i>Jh</i>	<i>Johannes</i>	<i>Op</i>	<i>Openbaring</i>		
<i>1-3Jh</i>	<i>1-3 Johannes</i>	<i>Pr</i>	<i>Prediker</i>		
<i>Jk</i>	<i>Jakobus</i>	<i>Ps</i>	<i>Psalmen</i>		

Mijn dank gaat uit naar de cursisten die iedere avond weer vol verwachting kwamen, vragen stelden, aanvullingen inbrachten en mij aanspoorden zo nauwkeurig mogelijk Gods Woord te onderzoeken en uit te leggen. Dank ook aan Roy Verhorst die het manuscript heeft doorgenomen en nuttige verbeteringen en correcties heeft aangebracht. Dank ook aan Henk Medema voor zijn uitleg ('De Nieuwe Mens', 1991). Zeer dankbaar ook ben ik voor het rijke onderwijs van de website stempublishing.com. Dat meer gelovigen hun weg mogen vinden tot dit gezonde onderwijs. Bovenal dank aan onze Heer en Heiland Jezus Christus en onze Vader die ons heeft gezegend met alle geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten. Dat we mogen leren hoe we leven moeten 'waardig onze roeping'.

Dirk-Jan Jansen
November 2017
dirkjanjansen.nl

Inleiding: De onthullingen van Gods hart

een vers voor vers studie van de brief van Paulus aan de Efeziërs

De brief van Paulus aan de Efeziërs is qua inhoud de meest verheven brief van het Nieuwe Testament. Het toont ons de raadsbesluiten van God t.o.v. de gemeente zoals geen enkele andere brief dit doet. Met 'gemeente' bedoel ik alle gelovigen die, vanaf het moment dat Christus naar de hemel ging tot aan het moment dat Hij zal komen, in het volbrachte werk aan het kruis geloven. Het is niet een brief die bepaalde misstanden constateert en corrigeert, maar een algemene brief die de wereldwijde gemeente van alle tijden haar positie en verantwoordelijkheid toont. De brief is alleen moeilijk te begrijpen omdat er bepaalde geestelijke voorwaarden zijn voor een christen om deze dingen tot zich te nemen. We zullen dit verderop zien (1:15).

De brief is geschreven in het jaar 62/63 of 60/61 door Paulus tijdens zijn eerste gevangenschap in Rome. Hoewel niet alle handschriften 'in Efeze' hebben, is het toch vrijwel zeker dat Paulus aan de gelovigen daar schreef. Het eerste bezoek van Paulus aan Efeze vinden we in Hd19. Efeze was:

1. De hoofdstad van Asia ('Asia' betekent 'wereld') dus het politieke centrum.
2. Een belangrijke havenstad waar veel verkeer langstrok vanwege het koopmanschap. Dit symboliseert de geldzucht.
3. Een broeinest van vertier en uitpattingen. Dit is uiterst actueel gezien onze cultuur.
4. Het centrum van de godin Artemis (Latijns: Diana). De tempel van Artemis stond in Efeze.

Deze Artemis (zie Hd19) was de godin van de liefde en van de vruchtbaarheid. Dit symboliseert de afgoderij vandaag van de eigen lusten. Daarnaast was ze de godin van de jacht. De liefde van de wereld heeft nooit rust en is altijd op jacht naar meer genot en eigengericht plezier.

zij, die door geheel Asia en de ganse wereld als godin wordt vereerd. Hd19:27

Andere gestalten van deze godin zijn Astarte (1Sm31:10), de 'koningin des hemels (Jr7:18)', Aphrodite (bij de Grieken), Isis (Egypte), Diana/Venus (Romeinen) en Maria (Rooms Katholieken). Haar aanbidding gaat altijd gepaard met mascottes en relikwieën zoals we ook in Hd19 tegenkomen. Zij is de godin van het ik-gerichte gevoel. Hoeveel gevoel en beleving staat er niet centraal in onze kerken en gemeenten?

Juist in deze stad, die een type is van de wereld waarin wij leven, plaatst God zijn gemeente. Zij is 'de nieuwe mens' (4:24) die een hemelse roeping heeft te midden van een duistere wereld om de Zoon te openbaren.

Efeziërs 1:1-3

Vers 1a

Paulus,

Deze brief is geschreven door Paulus. Zijn naam betekent 'de kleine'. Paulus was een man die door God niet alleen *geroepen* was, maar ook op een dramatische manier door Hem *veranderd* was. Van een hater van andersdenkenden transformeerde God hem in een liefhebber van zijn vijanden. Dit alles kwam door de ontmoeting met de verheerlijkte Jezus op weg naar Damascus (Hd9). Vanaf dat moment was de zeer godsdienstige Saulus (later: Paulus) vol van deze Mens die hij had ontmoet. Zijn religieuze gedrag veranderde in een leven vol van de liefde van God. Hij wijdde de rest van zijn leven aan het verkondigen van de naam van Jezus (zie Ko1:27v.). Zelf was hij nu het levende bewijs dat werkelijke verandering niet tot stand komt door het volgen van wetten en regels, maar enkel en alleen door een *ontmoeting* met en navolging van de levende Jezus. De wet maakte Saulus 'groot', Christus maakte hem 'klein'. Vanaf dat moment was hij gegrepen door Christus (zie Fp3:12). Zijn brieven zijn ons gegeven opdat wij navolgers zouden worden van hoe Paulus een hemelse Heer diende.

Mij is daarom barmhartigheid bewezen, opdat Christus Jezus aan mij, de voornaamste, al zijn lankmoedigheid bewees tot een voorbeeld van hen die in Hem zouden geloven tot het eeuwige leven. 1Tm1:16

De brief begint met Paulus' naam omdat hij het uitverkoren vat was om de hemelse heerlijkheid van de gemeente en de verborgenheid van Christus te openbaren (zie 3:7; 2Tm1:11). Dit noemt hij ook 'mijn evangelie' (Rm16:25). Wij kunnen heel godsdienstig zijn, maar als we niet persoonlijk zijn gegrepen door Jezus Christus vanuit een persoonlijke ontmoeting met Hem, dan kennen wij het echte leven nog niet. Als wij niet onze roeping kennen (1:18), zoals Paulus geroepen werd vanuit de hemel, dan komen wij niet verder in ons geestelijk leven. Vandaar dat deze brief zo enorm kostbaar is. Helaas wordt deze boodschap door maar weinigen goed begrepen.

Vers 1b

door de wil van God

Hij was door Gods wil aangesteld tot apostel. U kunt dit lezen in het eerste hoofdstuk van zijn brief aan de Galaten (zie mijn boek 'Vergooide Vrijheid'). *God* heeft hem tot apostel aangesteld en niet mensen. Een apostel is een *gezondene*, hij spreekt met het gezag van God. Paulus is het door God uitgekozen werktuig om de hoogste openbaring aangaande Gods plannen te ontvouwen via profetische geschriften. Het zijn niet zomaar menselijke woorden die u gaat lezen, het zijn woorden van God. Vandaag de dag zijn mensen geneigd alles in twijfel te trekken wat er in de Bijbel staat. Maar Paulus' woorden zijn door God geïnspireerd, met zijn gezag bekleed (zie 2Tm3:16). Weliswaar geschreven door een mens, maar toch goddelijk van oorsprong. Petrus schrijft daarover in 2Pt1:19-21:

En wij achten het profetische woord (daarom) des te vaster, en gij doet wèl, er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten. Dit moet gij vooral weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat; want nooit is profetie

voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken.

Zodra wij dit gaan zien, hebben we een belangrijke stap genomen. In deze wereld, waar zoveel onzeker is, hebben wij het woord van God, dat vaststaat. Het is ons anker in deze wereld. We moeten er 'acht' op geven alsof het een lamp is in het donker. En donker is het om ons heen in een wereld die op drift is. Wat is het dan geweldig om Gods Woord te hebben.

Vers 1c
een apostel van Christus Jezus,

De Here Jezus had twaalf apostelen, waarvan er één, Judas afviel. Deze werd later door Matthias vervangen (Hd1:26). Paulus had echter een *uniek* apostelschap. Waren de twaalf getuigen geweest van het onderwijs, het sterven en de opstanding van Jezus, Paulus kreeg Hem geopenbaard in de heerlijkheid. In zijn ontmoeting met de Here Jezus zat al in een notendop de kern van zijn boodschap.

*Maar sta op en ga op je voeten staan; want daartoe ben Ik je verschenen, om je voor te bestemmen tot een dienaar en getuige zowel van **wat je van Mij hebt gezien als van dat waarin Ik je zal verschijnen**, terwijl Ik je wegneem uit het volk en uit de volken, tot welke Ik je zend om hun ogen te openen, opdat zij zich bekeren van de duisternis tot het licht, en van de macht van satan tot God, opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de heiligden ontvangen door geloof in Mij. Hd26:16-18*

Hij noemt zijn evangelie dan ook het evangelie 'van de heerlijkheid van Christus' (2Ko4:4). Deze heerlijkheid is gegeven aan de gemeente die zijn 'volheid' is (Ef1:23). Zie verder daar. Hier noemt Paulus uitdrukkelijk zijn door God aangestelde apostelschap omdat het van het grootste belang is dat de boodschap van deze brief gezaghebbend is.

Vers 1d
aan de heiligen en gelovigen in Christus Jezus, die [te Efeze] zijn;

De brief is gericht aan 'heiligen en gelovigen'. Dit zijn niet alleen de mensen die toen in Efeze woonden, maar alle mensen die geloven in Jezus uit alle tijden. 'Geloven' is in het Grieks hetzelfde woord als 'vertrouwen', vandaar ook dat in andere vertalingen staat 'getrouwen'. Wij geloven in Christus in die zin dat wij ons aan Hem toevertrouwen. De gemeente in Efeze was geestelijk volwassen en moreel gezien in staat de volle openbaring aangaande God te ontvangen. Dat kunnen we vandaag helaas niet meer zeggen van de meeste gemeenten. Er is wel geloof, maar vaak zijn we geestelijk niet volwassen genoeg. We hebben weliswaar deel aan alle zegeningen in Hem, maar genieten er zo weinig van. Door het geloof zijn we allemaal 'in Christus'. We zijn heilig *in Hem*, niet in onze eigen persoon. Kunt u van uzelf zeggen dat u een heilige bent? Weet u of u in Christus bent? Als u gelooft in God en in Jezus Christus, als de gekruisigde en opgestane Heer, als u uw leven aan Hem wil toevertrouwen, dan kunt u op deze vragen zonder aarzelen 'ja' zeggen. Dan bent u in de ogen van God een rechtvaardig, heilig mens omdat u 'in Christus' bent (zie verderop). 'Te Efeze' ontbreekt in enkele handschriften, zodat deze brief waarschijnlijk ook in andere gemeenten werd voorgelezen en dus eigenlijk universeel is, vandaag nog net zo actueel als toen.

Vers 2

Genade zij u en vrede van God, onze Vader en van de Here Jezus Christus.

In een notendop staat hier al waar het over gaat in deze brief: een relatie met de Vader en onze plek met de Heer Jezus Christus. Dat is uit genade en geeft ons vrede. Hier spreekt Paulus niet zomaar een groet uit, maar de genade en de vrede van God worden over de lezer uitgesproken. 'Genade' is dat wij ontvangen wat we niet hebben verdiend. 'Vrede' is de atmosfeer waarin wij geestelijk leven. Geen angst voor God, geen vijandschap met mensen. De komende verzen behoren tot de diepste, rijkste, mooiste en meest verheven dingen die ooit geschreven zijn. We gaan de geweldige zegeningen bekijken die de Vader ons geeft in de eenheid met Jezus Christus. Christus=gezalvde, de mens in wie God al zijn plannen gaat verwezenlijken. Hem heeft God uitgekozen om te doen op aarde wat Hij van plan is te doen. Er is geen enkele verdienste van mensen, het is allemaal vanuit Gods gedachten en via zijn Zoon dat er zegen is en zal komen. Dit lezen we in de verzen 3 t/m 14 die in het Grieks eigenlijk één lange zin vormen. Het doel van dit gedeelte is niet zozeer dat wij onze zegeningen kennen, maar dat we de Vader gaan kennen die ons gezegend heeft.

Vers 3a

Gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus,

God de Vader is de bron en de oorsprong van al onze zegeningen, vandaar dat Paulus Hem 'zegt'. Alle nadruk moet dus liggen op Hem en niet op onze zegeningen! Het gaat in dit hele gedeelte niet om onze zegeningen, maar om Hem die zegen!

God wordt hier in twee verschillende karakters geopenbaard; als de *God* en als de *Vader* van de Here Jezus. Dit lijkt misschien niet zo belangrijk, maar dat is het wel. Als God van de mens Jezus wordt de volmaakte *natuur* van God duidelijk; een God die de gerechtigheid van de mens Jezus zo 'waardeerde' dat Hij Hem tot Heer en Christus heeft gemaakt (Hd2:36), maar die ook de zonde zo haatte dat Hij Jezus moest verlaten aan het kruis. Dit is niet te begrijpen voor ons, maar de Drie-ene God moest Jezus verlaten op het kruis omdat Hij Hem tot zonde had gemaakt (2Ko5:21). God kan geen zonde verdragen (Hk1:13) en moet de zonde oordelen. Zo is Zijn natuur. Toen Jezus de zonde op Zich nam werd Hij door God daarvoor verlaten en geoordeeld. Tegelijkertijd is De Vader, de eerste Persoon in de godheid, nooit gescheiden geweest van de eeuwige Zoon, de tweede Persoon in de godheid. 'De Vader is met mij' zegt de Zoon in Jh16:32. Als Vader van de eeuwige Zoon wordt daarom de nauwe *intimiteit* duidelijk die de Vader met de Zoon heeft. Dus als mens werd Jezus door God verlaten, maar als de eeuwige goddelijke Zoon was Hij altijd één met de Vader. Diep mysterie! Ondoorgrondelijk geheim. Deze zelfde nauwe intimiteit wil de Vader ook met ons. Doordat de Zoon mens werd, kan Hij mensen op die plek brengen door Zich één met hen te maken. Wij kunnen nooit en te nimmer God worden, maar we kunnen wel één gemaakt worden met Jezus en zo de relatie met God kennen. Deze relatie met de Vader en onze eenheid met Christus als ons Hoofd en onze Bruidegom zijn de *bronnen* van zegen voor ons als gelovigen. Laat u nooit beroven van deze rijkdommen. Zorg dat ze in uw hart geprent zijn.

Vers 3b

die ons met allerlei geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten gezegend heeft in Christus.

Als we Gods Woord bestuderen in afhankelijkheid van zijn Geest krijgen we 'verlichte ogen van het hart (zie 1:17v.)'. Dan 'zien' we deze zegeningen zoals Hij ze in zijn eigen hart heeft voorgenomen. Als we als christenen, onheilig leven, zal God ons *nooit* in de steek laten, maar er is niet langer gemeenschap of groei in het kennen van de rijkdommen van de openbaring van Hemzelf, van de volheid die in Christus is! Als we met God wandelen, als we naar de Geest wandelen en de Geest niet bedroeven, dan blijven we werkelijk in praktische gemeenschap met God.

Wat zijn nu die zegeningen? Het zijn **al** de *geestelijke* zegeningen in de hemelse gewesten *in Christus* (Vs3), niet 'allerlei' dus, maar 'alle' volgens de grondtekst. Een gelovige is gezegend met *alles* wat God aan heerlijkheid aan de mens Jezus heeft gegeven! Het gaat hier dus niet over materiële, aardse zegeningen, maar over geestelijke zegeningen. Een christen is een mens die is gezegend met alle *geestelijke* zegeningen. Deze zegeningen zijn 'in Christus', wat betekent dat, omdat Hij daar is, u in Hem ook daar bent (Ef2:6). Het aanwezig zijn van een verheerlijkte Mens in de hemelse sfeer houdt in dat u en ik ook daar zijn door het geloof *voor het oog van God als de heilige Rechter*. Dit is een cruciale waarheid voor het begrijpen van deze brief. Meer hierover bij de bespreking van 2:6. Deze zegeningen zijn dan ook in de hemelse gewesten (lett: *ta epourania*; 'in het hemelse', 'dat wat in de hemel is' zie 1:20; 2:6; 3:10; 6:12). De (onzichtbare) plaats die het *karakter* draagt van de hemel versus de aarde (het zichtbare), waar de 'aardsgezinden' (zie Op3:10) wonen. Het is Gods bedoeling dat de orde van de onzichtbare wereld wordt overgedragen naar een gezelschap (de gemeente) in de zichtbare wereld (zie ook Mt18:10, 18-20). Daarom zijn onze zegeningen van hemelse aard. We zijn geroepen om 'hemelse' mensen te worden. Dit betekent dat we mensen moeten worden die de principes van de hemel uitdragen, de hemelse Christus gaan uitleven. We hebben een hemelse identiteit (Ko3:3), een hemels burgerschap (Fp3:20), een hemels huis (Jh14:2), we ontvangen een hemels lichaam (2Ko5:1,2), een hemelse stad (Hb13:14), een hemels erfdeel (Ko1:12), een hemelse familie (Mk10:30), een hemels koninkrijk (2Tm4:18), omdat we zijn verbonden met een *hemelse Mens* (Ko3:1-3), wiens hemelse heerlijkheid wij zullen krijgen (1Ko15:49; 2Ts2:16). ALLES is veranderd nu we hemelse mensen zijn geworden. Deze 'hemelse' principes zijn het karakter van Jezus. Dit wordt ook wel genoemd 'de nieuwe mens' aandoen (Ef4:24) of 'Jezus aandoen' in Rm13:14. Hoe meer we van de Heer Jezus hebben, door zijn Geest in ons, hoe meer we hemelse mensen worden in de praktijk. Over deze praktijk zal Paulus schrijven vanaf hoofdstuk 4.

Vragen over Efeziërs 1:4-10

1. Wat houdt het zoonschap in uit vers 5?
2. Waarom heeft God ons voorbestemd tot het zoonschap? vs5-6
3. Wat betekent het om 'begenadigd in de Geliefde' te zijn? vs6
4. Wat is het verschil tussen de 'heerlijkheid van zijn genade' (vs6) en de 'rijkdom van zijn genade' (vs7)?
5. Wat is het geheimenis van zijn wil? vs9

Efeziërs 1:4-8

Paulus wil de gelovigen in Efeze het *hart van God* laten zien. Hij is de vader van de heerlijkheid (1:17) die zijn voornemen heeft geopenbaard aan de apostel. Deze heeft, toen hij de Here Jezus ontmoette deze heerlijkheid in beginsel gezien. Nu schrijft hij in deze brief over deze geweldige dingen. Hij doet dat zodat wij vervuld zouden zijn 'tot de hele volheid van God' (3:19). Hem kennen zoals Hij is betekent vrucht dragen tot zijn eer.

Vers 4a

Hij heeft ons uitverkoren in Hem

Hier hebben we al meteen een onmetelijk moeilijk probleem te pakken. Hier wordt gesproken over 'uitverkoren'. Wij, de gelovigen, zijn door God uitverkoren, uitgekozen. Dit betekent niet dat God 'al wist wie er zouden geloven'. Nee, Hij *koos ons uit*. Er zit niets van ons bij, het was zijn plan. *God* heeft ons uitverkoren, de *Vader* heeft ons tot het 'zoonschap' bestemd (vs5). Dit zijn twee verschillende dingen. In dit vers gaat het over het eerste. De genade is ons gegeven 'in Hem', dat is in Christus. Dit voornemen van God dat Hij in Zichzelf heeft voorgenomen (zie 1:5, 9; 3:11) wordt realiteit doordat wij zijn bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld van zijn Zoon (Rm8:29). De gemeente zal de heerlijkheid van Christus dragen (2Ts2:14). De uitverkiezing heeft in dit vers dus niets te maken met 'in de hemel komen'. Er bestaat in de Bijbel geen God die van te voren mensen heeft bestemd om in de hemel te komen, terwijl hij andere mensen heeft voorbestemd voor de hel. Nee, God wil juist dat alle mensen worden gered (1Tm2:4). De groep mensen die wordt gered is tegelijk uitgekozen om aan Christus gelijk te zijn. Dat is lastig met het voorgaande te rijmen, maar we hoeven dat ook niet logisch te maken. Dat kunnen we ook niet. We hoeven alleen maar te geloven wat de Bijbel ons over deze dingen leert. Zij zijn het 'cadeau' van de Vader aan Christus (zie 1:22). een ander beeld is: de gemeente is de bruid van Christus. Dit neemt niet weg dat u en ik een verantwoordelijkheid hebben om ook de genade aan te nemen, maar tegelijk staat deze waarheid van de uitverkiezing als een paal boven water. Zie bijv. Hd13:48:

Toen nu de volken dit hoorden, verblijdden zij zich en verheerlijkten het woord van de Heer en allen geloofden die tot het eeuwige leven bestemd waren....

Verder zien we in Jh17:1b en 2 een merkwaardig element van de uitverkiezing:

Verheerlijk uw Zoon, opdat uw Zoon u verheerlijkt, zoals u Hem macht hebt gegeven over alle vlees, opdat alles wat U Hem gegeven hebt, Hij hun eeuwig leven geeft.

Jezus zegt hier dat Hij aan alles wat de Vader Hem geeft, dat zijn alle gelovigen die tot de gemeente behoren, het eeuwige leven geeft. Hij heeft macht over alle vlees (alle mensen, ook de ongelovigen), maar Hij geeft alleen die mensen eeuwig leven die Hem zijn gegeven door de Vader, dat zijn de gelovigen. In Rm8:29-30 zien we ditzelfde:

Want hen die Hij tevoren heeft gekend, heeft Hij ook tevoren bestemd om aan het beeld van zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders. En hen die Hij tevoren heeft bestemd, die heeft Hij ook geroepen; en die Hij heeft geroepen, die heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij heeft gerechtvaardigd, die heeft Hij ook verheerlijkt.

Vers 4b**voor de grondlegging van de wereld**

Voordat er een wereld was, nam de Drie-ene God zich voor ons uit te verkiezen in Hem, Christus. We zien dit nogmaals ook in 2Tm1:9:

die ons heeft behouden en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar zijn eigen voornemen en de genade die ons gegeven is in Christus Jezus voor de tijden van de eeuwen,

Hetzelfde zien we in 1Ko2:7:

...de bedekte wijsheid, die God vóór alle eeuwen heeft voorbestemd tot onze heerlijkheid.

God heeft deze dingen dus al *voordat* er een wereld was, bedacht. Dit is wel heel bijzonder omdat we dit nooit van het volk Israël lezen. Zij zijn *vanaf* de grondlegging van de wereld door God uitgekozen om Zijn plannen te volvoeren hier op aarde en om het koninkrijk te beërven (Mt25:34). De gemeente is echter, *voordat* er een wereld was, al in Christus, uitgekozen! Ik zie dit zo dat God, voordat er een wereld was, een groep mensen heeft bestemd om in Christus te worden gesteld boven alle dingen terwijl ze zijn heerlijkheid draagt. zie ook vs11 van dit hoofdstuk: *...'waartoe wij tevoren bestemd waren naar het voornemen van Hem...'*

Vers 4c**om heilig en onberispelijk tegenover Hem te zijn in liefde.**

God heeft ons *vóór de tijden van de eeuwen* uitverkoren om zijn eigen natuur te weerspiegelen: heiligheid en liefde. Het is dus een uitverkiezing met een *doel*. God wil zijn eigen natuur in de zichtbare wereld openbaren in mensen en heel specifiek: in de gemeente. Daarvoor zijn u en ik uitgekozen, om iets te *worden*, namelijk heilig en onberispelijk. We zullen straks 'tegenover Hem' net zo volmaakt zijn als de Here Jezus als Mens dat is tegenover zijn Vader. Nu hebben we nog een 'vernederd lichaam' (Fp3:21) waarin de oude natuur nog is. Toch zijn we nu ook al heilig en onberispelijk voor God. Dit wordt onder vers 7 nader uitgewerkt. Er staat nog bij 'in liefde'. Deze positie die wij hebben en straks volmaakt naar geest, ziel en lichaam zullen bezitten, is in een atmosfeer van liefde. Vandaar het 'eeuwige leven' in Jh17. Dat is 'Hem kennen' (Jh17:3).

Vers 5a**heeft Hij ons tevoren ertoe bestemd om als zonen van Hem te worden aangenomen**

Het was tegelijk de wil van de Vader (hoewel er staat 'Hij'), van eeuwigheid af, om zonen (en dochters) in zijn nabijheid te hebben, waarmee Hij een *intieme relatie* zou hebben. Er staat hier eigenlijk 'tot het zoonschap' wat betekent: in het volle recht te worden gezet om de erfenis te ontvangen (zie vs11). Het goede nieuws is: wij zijn daartoe van tevoren *bestemd*. Zie ook vs11. Dit is nog iets anders dan uitverkoren. Uitverkiezing ziet terug en bepaalt onze plaats voor God. Voorbestemming kijkt vooruit en bepaalt onze verhouding tot de Vader. We zijn voorbestemd voor het 'zoonschap'. 'Zoonschap' is een bepaalde positie. Men had in

de oudheid dan recht op de erfenis. Je bent een kind van God door de wedergeboorte, je bent een zoon van God door adoptie. In de brief van Paulus aan de Galaten wordt het woord 'zoonschap' gebruikt in 4:5:

Opdat wij het zoonschap zouden ontvangen (Telos, de NBG spreekt over 'het recht van zonen').

In Rm8 (vs15 en 23) wordt twee keer het woord 'zoonschap' gebruikt. In Gl4 wordt 'zoonschap' gecontrasteerd met slavernij. Paulus betoogt in Galaten krachtig dat rechtvaardiging niet is uit werken der wet, maar uit geloof. In 3:15-22 wordt dit uitgewerkt en zegt Paulus dat ieder die uit het geloof is, deel heeft aan de belofte die God heeft gedaan aan Abraham (3:22). De gelovigen zijn 'zonen (kinderen NBG) van Abraham' (3:7). In 3:27 gaat het verder en wordt er gezegd:

Want gij zijt allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus.

Dit zoonschap heeft als gevolg dat er ook erfgenaamschap is; de zonen zijn ook erfgenamen (3:29; 4:7). God is de erflater, zijn zonen zijn de erfgenamen. Deze erfenis valt hen toe bij de dood van de erflater, maar hier in Gl4 wordt een andere metafoor gebruikt: *Voordat de zoon in de volle rechten van de vader kan treden, moet hij eerst volwassen; ofwel mondig worden.* Voor de komst van Christus kon er van mondigheid nog geen sprake zijn; de onmondige gelovigen stonden nog onder toezicht van de 'tuchtmeester' of 'kinderoppasser' (de wet). Nu kunnen gelovigen pas in het volle bezit en genot van de erfenis komen! Alleen met volwassen zonen kan God namelijk delen echt wat er in zijn hart is. U bent ertoe bestemd (als u tenminste oprecht de Here Jezus als uw Redder en Heer heeft aangenomen) om een geliefd kind van God te zijn en om de geheimen van Gods hart te kennen! Daarom heeft de Vader zijn Zoon uitgezonden in deze wereld. Beseft u niet hoe mooi dit is? We zijn vaak zo bezig met alleen onze zondenvergeving dat we niet eens toekomen aan de relatie met de Vader. We zijn vaak alleen maar bezig met de dingen die er in ons eigen hart leven, met onze eigen behoeften. God wil zijn eigen hart delen met mensen. Dan gaat het niet meer om de dingen die mij bezig houden, maar om de dingen van de Vader. Ik ben er wel achter gekomen dat er een stukje geestelijke groei moet zijn voordat we deze hogere dingen 'aankunnen'. 'Zonen' zijn die mensen die worden geleid door de Heilige Geest (Rm8:14). Bent u een gelovige die vertrouwelijk omgaat met de Vader of bent u alleen nog met uzelf bezig? Bent u al een zoon of een dochter?

Vers 5b

door Jezus Christus naar het welbehagen van zijn wil.

Hier staat niet 'in Christus', maar 'door Christus'. Christus heeft een unieke plek als het gaat om zijn verhouding tot de Vader. Wij zijn niet gelijk aan Hem hierin zoals dat wel in vs4 het geval is bij heilig en onberispelijk.

De Vader heeft ons niet tot deze verhouding met Hemzelf bestemd omdat Hij niet anders kon, maar 'naar het welbehagen van zijn wil'. Het is de *vreugde* van zijn wil. Het gaat hier niet om onze behoeften, maar om de verlangens van Gods eigen hart. Dit zegt iets over wie God is. Hij wil dolgraag zonen en dochters hebben om mee te communiceren, om lief te hebben, om een relatie mee aan te gaan. Dit verlangen past bij wie God is. Daarom staat er in Hb2:10 'Het voegde Hem' of 'het paste Hem' om vele zonen tot heerlijkheid te brengen.

Zonen en dochters zijn die mensen, die geestelijk oud genoeg zijn om met God te praten over zijn Zoon. Aan hen kan Hij kwijt wat het Voorwerp van zijn eigen hart is: zijn Zoon. Vandaar dat er staat geschreven dat we nu overgebracht zijn in het koninkrijk van de *Zoon van zijn liefde* (Ko1:13). Zie ook hetzelfde in het volgende vers.

Vers 6

Tot lof van de heerlijkheid van zijn genade, waarmede Hij ons begenadigd heeft in de liefde.

Was God ons 'verplicht' te vergeven? Nee toch? Toch heeft Hij niet alleen dat gedaan, maar Hij heeft ons ook tot intieme zonen en dochters gemaakt. Daaruit blijkt pas echt hoe groot de *heerlijkheid* is van zijn genade. Dit is weer iets anders dan de rijkdom van zijn genade (vs7). Het is de genade op genade die wij uit zijn volheid ontvangen hebben (Jh1:16). Gods genade wordt uitermate zichtbaar in hoe Hij dus met ons omgaat. Wij aanbidden Hem daarom, brengen deze genade lof! Door de Geliefde Zoon zijn wij namelijk ook geliefd. We zijn 'in de Geliefde' aangenaam voor Gods aangezicht gemaakt. Een andere vertaling zegt: 'aangenaam gemaakt in de Geliefde'. Gods liefde bereikt ons net zoals Zijn liefde de Zoon bereikt. Hij ziet ons aan als Zijn Zoon. Wij zijn met Hem bekleed. Hij heeft ons *net zo lief als Hij zijn Zoon heeft!* Sta daar eens even bij stil. Kunt u dit bevatten? Is dit iets wat in uw hart werkelijkheid is geworden? Of is dit te 'hoog' voor u? Misschien kunt u het niet begrijpen, daarover later in vers 17 meer. Hij alleen kan u dat openbaren. Wat is dit een genade; wij zullen haar voor eeuwig lof brengen. Waar kwamen wij vandaan? Uit de dood die de zonde brengt (zie onder 2:1). God had ons kunnen veroordelen, maar in plaats daarvan heeft hij ons tot zijn zonen en dochters gemaakt. God had ons de zonden kunnen vergeven en ons laten voortleven op aarde, maar hij wilde meer dan dat. Hij heeft ons klaargemaakt voor de hemel zodat wij bij Hem in huis mogen komen wonen (Jh14:3). Deze 'genade op genade' (Jh1:16) toont ten diepste het hart van God.

Vers 7

In Wie wij de verlossing hebben door zijn bloed, de vergeving van de overtredingen, naar de rijkdom van zijn genade.

Wat God wilde doen *met* ons, geliefde kinderen van Hem, is naar de *heerlijkheid* van zijn genade. Wat Hij *voor* arme zondaars deed, was naar de *rijkdom* van zijn genade. In (niet 'door') Christus bezitten wij de verlossing door de kracht van zijn bloed. Let u eens op de tegenwoordige tijd: We *hebben* de verlossing. Het is een zekerheid, niet een tegen beter weten in hopen, maar een zeker weten. Wat zijn er toch veel gelovigen die nog twijfelen aan hun eeuwige redding. Laten zij dit vers eens tot zich doordringen. We mogen het zeker weten! Dit heeft te maken met de kracht van het bloed van Jezus. De gehele Schrift is doortrokken van het thema van het bloed. *Zonder bloedstorting is er geen vergeving* lezen we in Hb9:22. Vandaag vinden veel mensen, ook binnen de kerken, het maar raar dat God 'bloed wil zien'. Onthoud wel dat Gods wegen anders zijn dan uw en mijn gedachten (zie Js55:8)! In het OT vinden we talloze beelden die dit bevestigen, met name in het boek Leviticus. Het eerste bloedige offer door een mens gebracht aan God was Abel in Gn4:4. Er kan geen geloofsgemeenschap zijn met God, en geen genot van zijn welbehagen, dan door het bloed. God is niet een God die 'bloed wil zien', maar een God die vanwege Zijn grote liefde voor zondaars, een rechtvaardige manier heeft 'bedacht' om toch met die zondaren

om te gaan! Noach offerde God een bloedig offer op de gereinigde aarde, waarop Gods gebod luidde:

Alleen vlees met zijn ziel, zijn bloed, zult gij niet eten Gn9:4.

Het bloed vertegenwoordigt het leven. In Lv17:11 lezen we:

Want de ziel van het vlees is in het bloed.

Het bloed heeft zijn waarde omdat er leven mee ten uitdrukking wordt gebracht. Sterft er een dier en vloeit zijn bloed, dan vloeit het leven daaruit. In Gn22 offert Abraham een ram in plaats van zijn zoon. Er vloeit bloed. Door de bloedstorting, het leven van de ander, wordt Izaak gered. In Ex12 verlost God het volk uit de slavernij. Echter, niet zonder bloed is het dat ze bevrijd worden. Bij de verbondssluiting op de Sinaï evenzo; niet zonder bloed wordt het verbond gesloten. Als God vervolgens in hun midden wil verkeren in de tent der samenkomst lezen we weer: niet zonder bloed. De hogepriester betrad het heiligdom, maar niet zonder bloed. De Schrift maakt zeer duidelijk dat een mens niet tot God naderen kan zonder bloedstorting. De Here Jezus spreekt in Jh6:54 zeer duidelijk over zijn bloed:

Die mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven.

In Lk22:20 spreekt Hij aldus:

Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.

De Hebreënbrieff spreekt wel het meest over het bloed in het NT. Door het bloed:

- *Is Hij eens en voor altijd in het heiligdom ingegaan 9:12
- *Worden onze gewetens volkomen gereinigd 9:14
- *Heiligt de Heer zijn volk 13:12
- *Heeft God onze Heer Jezus teruggebracht uit de doden 13:20
- *Is er vergeving 9:22

Door de kracht van het bloed van Christus kan er ook in het laatste Bijbelboek geschreven staan:

En zij hebben hem (Satan) overwonnen door het bloed van het Lam Op12:11.

Schuilt u achter het bloed van Jezus? Weet u dat dit bloed u rein en heilig heeft gemaakt voor God? Of staat u nog in uw eigen prestaties voor Hem? Vertrouwt u toch nog een beetje op uzelf? Ik verzeker u, onder het bloed is de enige veilige plaats om te zijn. Het bloed betekent trouwens meer dan alleen maar vergeving. De innerlijke waarde van Jezus' bloed is de geest van de *zelfopoffering*; waar het bloed het hart raakt, daar werkt het diezelfde gezindheid. Jezus' bloed vertegenwoordigt Zijn leven. Zijn leven was een leven van totale gehoorzaamheid aan God, daarom is Zijn bloed zo kostbaar. Als we ons hart gelovig openen voor de kracht van Zijn bloed, zal de Here Jezus Christus in onze geest ons onderwijzen. Verlossing is een voorrecht om uit iets te stappen, vergeving een voorrecht om iets kwijt te raken. Er staat dat onze overtredingen zijn vergeven, wat te maken heeft met onze bewuste schendingen van Gods wetten (zie verder onder 2:1). Het gaat hier trouwens niet om ons,

maar om de Rijke Losser. Hij kocht ons, ondanks onze vele overtredingen, vrij. Vergeving brengt ons aan het hart van de Vader, rechtvaardiging voor een rechtvaardig God.

Vers 8

Welke hij ons overvloedig heeft bewezen in alle wijsheid en verstand.

De genade van God vloeit zelfs *over* tegenover ons! Hij heeft overvloedig *bewezen* een God te rijk aan genade doordat Christus op het kruis voor ons stierf. Vandaar ook het evangelie van de genade van God (Hd20:24). Wij zijn zo rijk als het maar kan. Als God iets geeft, dan doet hij dat overvloedig omdat dat overeenkomt met wie Hij is. Hij 'kan' niet anders, eerbiedig bedoeld, dan overvloedig te zijn vanuit zijn goedheid. U bent ook ondergedompeld in deze overvloeiende genade van God als u de Here Jezus heeft aangenomen als uw Redder en Heer. Daarmee ontvangt u deze rijkdommen, omdat God geeft in antwoord op onze keuze voor Hem. Hij dringt Zich niet op. Gods genade is op een schitterende manier naar buiten gekomen doordat Hij mensen die de dood hadden verdiend, ineens op de allerhoogste plaats zet! Dit doet God met goddeloze mensen. Dat is pas genade. Als er geen zondeval was geweest, hadden we nooit geweten hoeveel genade God beschikbaar had. Maar nu heeft Hij dat bewezen. 'In *alle* wijsheid en verstand' wil zeggen dat Gods plan met goddelijke wijsheid en inzicht tot stand is gekomen. Het is ons geopenbaard door de Bijbel, anders hadden wij er nooit iets van kunnen inzien.

Vragen over Efeziërs 1:9-14

1. Wat is het 'geheimenis' van zijn wil? vs9
2. Wat is de 'volheid van de tijden'? vs10
3. Wat is het 'erfdeel' van vs11?
4. Wat is het doel van gemeente? vs12
5. Wanneer ontvang je de Heilige Geest? vs13

Efeziërs 1:9-14

De Here Jezus heeft ons God en de Vader leren kennen en de daarmee verbonden zegeningen. De gemeente is door God uitverkoren tot heiligheid (vs4) en door de Vader voorbestemd tot het zoonschap (vs5). Wij, ooit zondaars maar verlost, zullen de heerlijkheid van de Here Jezus ontvangen (2Ts2:14) en de Vader kennen zoals Hij Hem kent. Al deze geweldige zegeningen worden ons ontvouwd aan het begin van deze brief. Het doel van de apostel is om de God en Vader van de Here Jezus zó voor onze geloofsogen te schilderen dat wij vervuld zullen zijn tot de hele volheid van God (3:19) en waardig onze roeping zullen wandelen (4:1). Ik citeer J.N. Darby (1800-1880), één van de grootste Bijbeluitleggers die er zijn geweest:

Het is heel belangrijk, dat wij onze plaats voor God bewust zijn. Want daaruit vloeien onze vreugde, kracht en zekerheid voort. Als dat zo is, genieten wij op een innige en gelukkige wijze van Zijn liefde en van alles, wat in Hem is, in de relatie die Hij met ons onderhoudt.

Vers 9a

Door ons het geheimenis van zijn wil te doen kennen,

Naast de verlossing, die voortvloeit uit de genade van God heeft Hij zelfs *nog veel meer gedaan*. Hij heeft ons namelijk ook inzicht gegeven in zijn verdere plannen! We hadden al heel veel ontvangen dicht aan het hart van de Vader. Maar nu neemt God ons als zonen en dochters in vertrouwen en vertelt ons een 'geheimenis', iets wat nog aan niemand in het oude testament was geopenbaard, namelijk *het geheim van Zijn wil*. Veel christenen blijven steken in de waarheid van het verlost zijn. God wil graag dat wij ook de waarheid leren kennen over zijn eigen hart, zijn voorgenomen wil, zijn verlangen. *Hij wil dat wij genieten van de vreugde die er in zijn eigen hart is!* Welke plannen en verlangens zijn daar? God had dat ons niet hoeven meedelen, Hij was dat niet verplicht te doen naar ons, maar heeft dat toch gedaan. Hij deelt dit graag met zijn eigen zonen en dochters. Hij heeft namelijk iets heel bijzonder op het oog met betrekking tot Christus. Deze 'wil' is uiterst belangrijk voor een christen om te kennen, vandaar dat Paulus aan de Kolossenzen schrijft:

Daarom houden ook wij, van de dag af dat wij ervan gehoord hebben, niet op voor u te bidden en te vragen, dat u vervuld mag worden met de kennis van zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht, om de Heer waardig te wandelen tot al zijn welbehagen...Ko1:9

We zien hier, net als in de Efezebrief, dat het kennen van deze wil de voorwaarde is om de Heer waardig te wandelen. Dat is in de praktijk:

1. Wandelen in eenheid van het Lichaam (4:1-16)
2. Wandelen in heiligheid (4:17-32)
3. Wandelen in liefde (5:1-5)
4. Wandelen in het licht (5:7-14)
5. Wandelen in wijsheid (5:15-6:9)

Vers 9b

in overeenstemming met het welbehagen, dat Hij zich in Hem had voorgenomen.

Dit voornemen had God Zich 'in Hem ' voorgenomen'. Het is een 'eeuwig' voornemen (Ef3:11), altijd verborgen geweest in Hemzelf tot aan Paulus. Het is een vreugde voor het hart van God om ons via hem in vertrouwen iets nieuws mee te delen (zie ook Jh15:15). Het is iets dat op het hart van God brandt, zo vol is Hij er van. En als God ergens vol van is, wil hij dat graag delen met Zijn geliefde kinderen. Toch zijn er veel gelovigen die niet toekomen aan wat God nu eigenlijk belangrijk vindt. Daarom bidt Paulus ook voor een geest van openbaring en voor verlichte harten (zie vs15-17). In het volgende vers zien we wat nu Gods gedachten en verlangens zijn.

Vers 10

Om, ter voorbereiding van de volheid der tijden, al wat in de hemelen en op de aarde is onder één hoofd, dat is Christus, samen te vatten.

Het is Gods vreugde om alles onder de heerschappij van Jezus te brengen in de 'volheid van de tijden', dat is als de eeuwige toestand begint, na het vrederijk. De heerschappij in dat vrederijk zal namelijk nooit meer eindigen. De brief aan de Efeziërs brengt ons steeds bij het begrip 'volheid'. Alles zal tot volheid komen, vervuld met Christus (4:1), nu is de gemeente de volheid van Christus (1:23), vervuld met zijn Geest (5:18) tot de volheid van Christus (4:13). Dit is Gods plan vanaf het begin geweest: Alles wat is geschapen wil God onder de heerschappij stellen van een Mens. Dit wordt al duidelijk in Gn1 waar God de geschapen dingen onder de voeten van Adam en Eva stelt. Hij geeft hen daar de opdracht om te 'heersen'. Helaas was dat van korte duur. De mens zondigde tegen zijn Schepper en werd onterfd. Hij verloor de heerschappij over de schepping aan satan. Maar God wilde vanaf het begin al alles aan zijn Zoon geven. Als de tijden tot volheid komen, zal Jezus als Koning heersen over alles zowel op aarde als in de hemel! In Christus erven wij daarin mee, als de nieuwe 'Eva', want wij zijn nu zijn lichaam! Heeft u hier weleens bij stilgestaan? U bent geroepen om met Christus te heersen! Nu is er lijden, straks is er de heerlijkheid (Rm8:17). Een wereld die volkomen in harmonie is met Gods verlangens, kan geen ander Hoofd hebben dan deze unieke persoon: Jezus Christus. Dat niet alleen; een gezelschap mensen zal delen in deze positie; de gemeente. Dit is het geweldige doel dat God met deze wereld heeft. Hij geeft zijn Zoon de heerschappij en Hij geeft zijn Zoon een bruid: de gemeente. Samen zullen die beiden heersen.

Vers 11

In Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben, waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van zijn wil.

Deze beeldspraak is ontleend aan het verhaal van Jozua die het volk in het beloofde land bracht om hen het erfdeel te geven wat hen was beloofd. Zij hadden een aards erfdeel; een stuk land; wij hebben een hemels erfdeel; Christus en die verheerlijkt. In Christus zijn we deelgenoten geworden van het geheimenis. Dat is voor het hier en nu. Maar onze behoudenis is nog niet compleet. Wij zullen in de toekomst met Hem ook boven alles gesteld worden. Dat God een mens boven alles op aarde en in de hemel zou zetten, was in het OT onbekend (hoewel Dn7 er dichtbij komt). Dat Hij ook nog een groep mensen in die positie met die mens zou verbinden, was helemaal een verborgenheid. God maakt ons zo tot een

monument van zijn heerlijkheid. DAT was het voornemen van zijn wil. Moet u zich eens voorstellen: u en ik regeren straks met Christus over de hemel en de aarde! 2Tm2:12 zegt:

Indien wij volharden, zullen wij ook met Hem als koningen heersen.

Dit is ons 'erfdeel', dat we met Christus als koningen zullen heersen. Dit was het voornemen van de wil van God. Wij hebben het vaak over 'naar de hemel gaan', maar de Bijbel spreekt veel vaker over het rijk van de Messias (Js2,11,32,33,65). Dat zal het 'duizendjarig Vrederijk' zijn, waar Op20 over spreekt. Daar heeft de gemeente een plek, als de nieuwe Eva, naast de laatste Adam. Zij zal haar 'thuis' hebben in het huis van de Vader met zijn vele woningen (Jh14:1-3). Daar is ook Christus als de eeuwige Zoon. Samen zullen zij heersen vanuit dit Vaderhuis over de hemel en over de aarde. Dit was het voornemen van de wil van God. Zo heeft Hij het gewild. Wij waren voordat er een wereld was, hiervoor bestemd. Maar waarom heeft God dit voorgenomen en ons daarvoor bestemd?

Vers 12

Opdat wij zouden zijn tot lof zijner heerlijkheid, wij, die reeds tevoren onze hoop op Christus hadden gebouwd.

De gemeente zal tot in eeuwigheid tot lof van *zijn* heerlijkheid zijn (zie ook 2:7). Er zal in de eeuwigheid een groep mensen zijn die tot lof zijn van de heerlijkheid van God zodat iedereen kan zien wat zij zijn geworden: één met Christus boven alle dingen. Anders gezegd: Christus zal verheerlijkt worden in die gelovigen en God in Hem.

Nu al vertrouwen wij op Christus omdat Hij *nu al* ons leven is (Ko3:4). Nu al zijn wij verbonden met Christus en kunnen we niet anders dan onze hoop op Hem bouwen. Nu al is onze roeping om 'reclameborden' te zijn van Gods genade. Hij heeft ons vergeven en ons met Christus dicht bij Zichzelf gebracht. Zijn wij mensen die anderen makkelijk vergeven? Bent u nu al een mens die leeft tot lof van de heerlijkheid van God?

Het probleem is dat wij met onze natuurlijke ogen de realiteit nog niet zien van het feit dat Christus boven alle dingen is gesteld. We lezen in Hb2:8:

alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. Want bij dit: alle dingen [hem] onderworpen, heeft Hij niets uitgezonderd, dat hem niet onderworpen zou zijn. Doch thans zien wij nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn;

Alles is ook *nu al* onderworpen aan de Zoon des Mensen. Er is hierin niets uitgezonderd van al het geschapene! Een heel belangrijke uitspraak hier is: Wij zien nog niet dat alle dingen Hem onderworpen zijn! Wij leven nog niet in het Vrederijk, maar in een wereld waarin satan de 'god' is (zie onder 2:2). Door het geloof weten wij dat Christus boven alle dingen is gesteld ondanks dat onze ogen het tegendeel zien om ons heen. We stellen dus onze hoop op Christus totdat het geloven overgaat in het zien. Wij kunnen alleen genieten van al deze heerlijke beloften als we ze, in geloof op wat er staat geschreven, in bezit nemen. Zo zijn we als Jozua die te horen kreeg van God:

Elke plaats die uw voetsool betreden zal, geef Ik ulieden, zoals Ik tot Mozes gesproken heb. Jz1:3

Alles is ons, tot onze zegen en geestelijk geluk gegeven in Christus. Er is niets in de hemel wat me gelukkiger kan maken dan wat ik nu al bezit, behalve een opgestaan lichaam. Laten

we dan, door geloof, deze dingen in bezit nemen. Dit vereist meer dan alleen maar 'Bijbelkennis'. Het moet aan ons hart worden geopenbaard door de Heilige Geest (zie 1:17 en 18).

Vers 13a

In Hem zijt ook gij, nadat gij het woord der waarheid, het evangelie uwer behoudenis, hebt gehoord;

Wij zijn nu al, doordat wij het evangelie hebben geloofd, in Christus. Iedere zegen bevindt zich 'in Christus'. Als u 'in Hem' bent, hebt u deel aan deze dingen.

Uit Hem toch bent u in Christus Jezus, die ons geworden is : wijsheid van Godswege, gerechtigheid, heiliging en verlossing. 1Ko1:30

Wij zijn 'in Hem'. dit is een sleutelbegrip in de geschriften van Paulus. God heeft iedere gelovige in Christus geplaatst. Dit betekent dat de positie van de gelovige daar is waar Christus is. De voorwaarde van onze kant is geloof in het woord van de waarheid. Dit slaat op de prediking van de apostelen. Zij verkondigden Christus als de enige weg tot behoudenis (Hd4:12). Dit is het evangelie. Er staat 'het evangelie van uw behoudenis'. Dat is het evangelie van de bekering tot God en het geloof in Jezus (Hd20:21). Hiermee verbonden was de boodschap van het kruis: God heeft de eerste mens uit Adam weggedaan door het kruis en Christus verhoogd door Wie Hij alle mensen zal oordelen.

Vers 13b

in Hem zijt gij, toen gij gelovig werd, ook verzegeld met de heilige Geest der belofte.

Wij zijn verzegeld met de Heilige Geest toen we gelovig werden. Als 'bewijs' op het geloof ontvangt men de Heilige Geest. Hij is het eigendomszegel, eigendomsbewijs van God op ons leven; wij behoren aan God toe! Hij heeft grote plannen met ons en ons daar nu al voor verzegeld. Heeft u de Heilige Geest ontvangen? Als u het Woord van God gelooft en zeker weet dat u bent behouden, dan kunt u 'ja' op deze vraag zeggen. De Geest wordt ons namelijk gegeven als we het 'woord van de waarheid, het evangelie van het behoud' geloven! Daarmee ontvangen we het 'hele pakket' en hoeven we niet meer naar meer te streven, zoals zo vaak wordt geleerd. Zoals in een kleine baby alle lichaamsfuncties aanwezig zijn, zo ontvangt een wedergeboren christen alles als hij/zij de Heilige Geest ontvangt. Lees hiervoor Rm3:21-27.

In Efeze handelde men in hout. In de haven lagen grote partijen met daarom stempels gebrand van de eigenaren. Paulus gebruikt dit beeld om duidelijk te maken hoe God zijn mensen verzegeld: met de Heilige Geest. Op deze manier zegt God als het ware: 'Die is van Mij'. De Heilige Geest wordt hier genoemd met de toevoeging 'van de belofte.' In Lk24:49 en in Hd1:4 noemt Jezus de Heilige Geest 'de belofte van mijn Vader'. Daar wordt bedoeld dat de Geest is beloofd aan hen die zouden geloven. Hier ligt de nadruk op de beloften die God aan ons vervult en die wij al bezitten doordat wij de Geest hebben ontvangen. Zijn aanwezigheid is dus een onderpand voor wat we straks ontvangen aan beloften. Zie het volgende vers:

Vers 14

Die een onderpand is van onze erfenis, tot verlossing van het volk, dat Hij Zich verworven heeft, tot lof zijner heerlijkheid.

Het gaat om nog meer dan alleen maar weten dat je bent gered. In de aanwezigheid van de Heilige Geest is er ook de belofte voor de toekomst vervat, vandaar 'Geest der belofte'. Hij is ons 'onderpand' daarvoor. God heeft ons als 'aanbetaling' voor wat er in de toekomst gaat gebeuren, nu al de Geest gegeven, die ons in de atmosfeer brengt van dat toekomstige rijk. Wij genieten nu al, door het geloof, van de schoonheid van de Koning van dat rijk (Js33:17). Bovendien is het onderpand tot verlossing van het volk; dat is dat wij als volk ooit helemaal verlost worden (ons sterfelijke lichaam moet nog worden verlost) en de 'erfenis' in ontvangst zullen nemen, maar nu al de Geest als voorproefje hebben ontvangen. God heeft Zich een volk verworven dat onderscheiden moet worden van het volk Israël. Het is de gemeente van God, bestaande uit gelovige Joden en heidenen.

Al deze plannen van God worden, zo zeker als de Heilige Geest nu in ons woont, later aan ons gedaan. Straks zullen wij een nieuw lichaam ontvangen, dat nooit meer sterft of ouder wordt. Dit zal zijn om de heerlijkheid van God te openbaren tot in alle eeuwigheden!

Regelmatig noemt Paulus deze heerlijkheid (1:6,12,18) om aan te tonen dat de gemeente is voorbestemd om deze heerlijkheid tot in alle eeuwigheden te etaleren.

Vragen over Efeziërs 1:15-23

1. Wat zijn de voorwaarden om geestelijk te pakken waar Paulus voor bidt? vs15
2. Lees vers 17. We hebben toch al de Heilige Geest? Hoe kan Paulus dan bidden dat God ons weer de Geest geeft?
3. Welke hoop wekt zijn roeping? vs18
4. Welke kracht wordt bedoeld in vs19?
5. Wie zijn de 'allen' in vs23? Alle gelovigen of alle mensen?

Efeziërs 1:15-23

Vers 15

Daarom houd ook ik, gehoord hebbende van uw geloof in de Here Jezus en van uw liefde tot alle heiligen,

Al deze geweldige waarheden moeten gaan landen in ons hart. Het is niet genoeg om al het voorgaande alleen verstandelijk te weten; God moet ons een geest van inzicht geven (Vs17-18).

De eerste 14 verzen geven ons een blik in de rijkdommen die we hebben ontvangen in Christus. Maar wat heb je aan zegeningen als je er niet van kunt genieten? Meer nog: wat heb je aan zegeningen als er geen daden, werken op volgen? Eerst gaat Paulus uitleggen hoe we kunnen genieten om daarna de focus te verleggen naar ons gedrag. Al deze heerlijke zegeningen en voorrechten moeten eerst door verlichte ogen van ons hart ons deel worden, nu al, in geloof. Dat is wat Paulus gaat bidden in de verzen 15-19. Dit is dus *niet* door alleen intellectuele vermogens te begrijpen. Veel mensen denken dat veel 'Bijbelkennis' hetzelfde is als geestelijk volwassen zijn. Dit is een misverstand. De meest eenvoudige christen kan veel weten van de Vader, terwijl de hoogst opgeleide theologieprofessor niets weet van de rijkdommen in God. Geestelijke kennis is kennis via relatie met God en openbaring door de Heilige Geest, niet via kennis van het verstand alleen. De gelovigen in Efeze hadden bewezen klaar te zijn voor de geestelijke lessen in deze brief. Ze hadden 'geloof' (of 'vertrouwen') in de Here Jezus en liefde voor alle heiligen, dus niet alleen voor die uit hun eigen kerkje! Wij hebben vaak nog wel liefde voor de mensen uit onze eigen kerk, maar mensen vanuit andere kerkelijke stromingen hebben we niet zo lief. We veroordelen hen vaak in plaats van dat we ze liefhebben. De Bijbel roept ons op alle heiligen lief te hebben. Paulus bidt dat 'de God van onze Here Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid u geve.' Dit betekent niet dat wij nog dingen moeten ontvangen van God. We hebben alles ontvangen van God, alleen moet God ons het inzicht geven om te weten wat we hebben ontvangen (zie 1Ko1:12). Als we namelijk zouden weten wat God te geven heeft, waarom lijken onze kerken dan zo weinig op die van de eerste christenen? Waar is die krachtige werking van de Heilige Geest? Jezus zegt van de 'dief', dat is de satan:

De dief komt niet dan om te stelen en te slachten en te verdelgen. Jh10:10

De 'dief' heeft veel van wat God ons als gelovigen heeft gegeven, geroofd. Zoals de Filistijnen de bronnen van Gn26:15 hadden dichtgestopt, zo zijn er vandaag vele zegeningen geroofd door de vijand. In dit boek wil ik wat 'waterputten' weer gaan uitgraven, zoals Izaäk dat deed in Gn26:18. Staat u open voor wie Hij is? Dan moet u gaan zien wie Hij werkelijk is en wat Hij heeft gegeven in zijn Zoon! U heeft alle zegeningen al ontvangen in de hemelse gewesten, in die zin dat u één bent gemaakt met Christus. Als u gelooft in Hem is dat een objectief feit. Nu moet u op aarde nog gaan leren ontvangen als gevolg van deze feiten. God wil namelijk dat u hemels gaat leven hier beneden. Daar heeft u heel veel genade voor nodig. Paulus wist dit en daarom bad hij zoveel voor de gemeente in Efeze.

Vers 16

niet op te danken, u gedenkende bij mijn gebeden,

Dit gebed van de apostel vloeit voort uit de toestand van de gemeente in Efeze. Ze waren er geestelijk klaar voor om deze dingen te ontvangen, daarom dankte Paulus voor hen. De houding van een geestelijk volwassen mens is dankbaarheid. Wij hebben vaak kritiek, maar Paulus dankte veel. Hoe geestelijker we zijn, hoe meer we gaan danken. Hoe meer we gaan zien op de onzichtbare, eeuwige dingen (2Ko4:17), hoe meer we gaan danken. Wij kunnen niet alles zomaar begrijpen, we moeten er geestelijk klaar voor zijn. Hoe meer we ons onderwerpen aan de genade van God, hoe meer hij ons laat zien van de waarheid. Paulus was een man van gebed. Hij vocht complete geestelijke veldslagen uit op zijn knieën. Iedere gemeente was als een zware last op zijn hart die hij dag en nacht voor God bracht (Rm1:9; Fp1:4; 1Ts3:10). Hij voelde zich verantwoordelijk voor wat hij had gezaaid voor God. Alle mensen die door zijn bediening tot geloof waren gekomen, bleef hij onophoudelijk bij God brengen. Dit leert ons dat alleen door gebed onze ogen open kunnen gaan voor de waarheid van dit hoofdstuk. Het is een geestelijke strijd om te leren zien wie God is.

Vers 17

opdat de God van onze Here Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest van wijsheid en van openbaring om Hem recht te kennen:

In dit gebed gaat het Paulus om de inzichten in de raadsbesluiten en de wegen van God. Hij is de Vader der heerlijkheid, de bron en de bewerker daarvan. De heerlijkheid is de plek waarnaar wij onderweg zijn die gekenmerkt wordt door wie God is. De liefde en de heiligheid van de Vader zullen deze plek, het huis van de Vader, kenmerken. Dat is heerlijkheid. In hoofdstuk 3 bidt Paulus ook, maar daar voor de *gemeenschap*. In dit hoofdstuk is het gebed: het verstaan van de *objectieve waarheid* en de kennis van de Gever van de zegeningen met verlichte ogen van ons hart. In hoofdstuk 3 gaat het om het kennen van de Persoon die het middelpunt is van Gods wegen; Christus als de Zoon van de Vader, als de Schepper-Zoon die Erfgenaam is van alle dingen. In dit hoofdstuk ligt meer de nadruk op de mens Jezus Christus die met de gemeente boven alle dingen zal worden gesteld. Hoofdstuk 1 plaatst *ons voor God* door het werk van Christus. Daardoor wordt God voor ons groot. Hoofdstuk 3 toont ons Christus *in ons* door de kracht van de Heilige Geest. Daardoor wordt Christus voor ons groot.

Het eerst wat Paulus bidt is dat we de Geest van wijsheid en openbaring ontvangen om Hem, dat is de God van onze Here Jezus Christus, *recht te kennen*. Niet de gaven, maar de Gever kennen. Niet Gods hand, maar zijn hart! Door te noemen wat God ons geeft en wat Hij voor ons bereid heeft, zien we hoe groot en liefdevol onze God is. God wil Zichzelf en zijn plannen met deze wereld en met de gemeente aan ons openbaren. Wie wij zijn in Christus en Wie God voor ons is, is alleen te begrijpen als God ons geeft:

1. De Geest van wijsheid en van openbaring om Hem recht te kennen.

Het moet ons *geopenbaard* worden Wie God is. Wij kunnen dit niet ontdekken door alleen ons verstand te gebruiken. We moeten de rechte kennis, de volle kennis van Hem ontvangen. Hiervoor hebben wij de Geest van wijsheid en van openbaring nodig. Dit is een speciale taak van de Heilige Geest. Hij opent ons verstand zodat we gaan zien waar het over gaat als we het over God hebben. We denken vaak wel God te kennen, maar het leven door de Heilige Geest bestaat hieruit dat wij steeds meer worden ingeleid in het kennen van Hem. Dit gebeurt niet alleen maar door Bijbelstudie en gebed, maar door werkelijk met Hem om te gaan. Zie hierover verder 4:13.

Vers 18

verlichte ogen [uws] harten, zodat gij weet, welke hoop zijn roeping wekt, hoe rijk de heerlijkheid is zijner erfenis bij de heiligen,

2. Verlichte ogen van ons hart:

Ons hart moet verlicht worden. De waarheid moet in ons hart zakken zodat het ons duidelijk wordt, zodat wij gaan 'weten' met ons hart, niet met ons hoofd:

a:) 'welke hoop zijn roeping wekt.'

Dan bidt Paulus voor de Efeziërs, dat ze weten 'wat de hoop van zijn roeping is, (Telosvertaling). 'Dit betekent dat we begrijpen welke dingen ons geschonken zijn, dat het *zijn* roeping is, en dat we in Hem deze hoop hebben. In vs3-5 zagen we onze roeping en in vs11 onze erfenis. Het eerste geeft ons deel aan de *genade* (Gods handelen met ons omdat Hij liefde is), het tweede aan de *heerlijkheid* (de mens die in Zijn Persoon en erfenis openlijk de vrucht geniet van de kracht en de raadsbesluiten van God). We zijn geroepen en daarom hebben wij hoop. Het is nog niet realiteit dat we regeren met Christus, maar de hoop geeft ons energie. Hoop ziet hier op de realisatie van alles waartoe God ons in Christus heeft geroepen. Maar de nadruk ligt op Hem, het is zijn roeping waar de hoop uit voortvloeit en niet zozeer onze roeping.

b:) hoe rijk de heerlijkheid is van zijn erfenis bij de heiligen,

Er staat hier eigenlijk 'zijn erfenis IN de heiligen.' Het is de erfenis van God die Hij *in zijn heiligen* in bezit neemt. Het is 'zijn' erfenis. Het is niet zoals bij mensen; ze geven de erfenis weg. God behoudt zijn erfenis, maar neemt hem anders in bezit, namelijk 'in zijn heiligen'. Deze erfenis is enorm rijk; het omvat de complete geschapen werkelijkheid. Waartoe zijn wij geroepen? Wat is onze hoop? We zijn geroepen om als lichaam van Christus met Hem boven alle dingen gesteld te worden. Heeft u deze dingen al met verlichte ogen van uw hart 'eigen' gemaakt? Heeft het weten van deze dingen effect op uw dagelijkse leven? De apostel roept in 4:1 op om te 'wandelen waardig onze roeping.'

Vers 19

en hoe overweldigend groot zijn kracht is aan ons, die geloven, naar de werking van de sterkte zijner macht,

c:) hoe overweldigend groot zijn kracht is aan ons die geloven,

Dan bidt Paulus dat de gelovigen weten 'hoe groot de kracht is aan ons die geloven'. Gods kracht wekte Christus uit de dood op en zette Hem *op* de hoogste plaats (zie vers 20, citaat uit Psalm 110) waar Hij tevens *over* alle dingen gesteld wordt, zie vers 22: *En hij heeft alles onder zijn voeten gesteld* (een citaat uit Psalm 8). Wij, oorspronkelijk dood in zonden en misdaden, zijn nu, verlost door zijn bloed, in diezelfde plaats gebracht. Het gaat hier niet over kracht *in* ons, maar *aan* ons verleend. Persoonlijk was Christus waardig om de hoogste plaats in te nemen, maar God heeft Hem *als mens* nu ook die plaats gegeven op grond van zijn leven en sterven. Wij zijn met Christus (als mens, nooit als de eeuwige Zoon!) levend gemaakt door diezelfde kracht van God, maar dan *ondanks* onze zondige staat. Wij zijn nu ook

Zijn lichaam. In die zin wordt Christus als de Nieuwe Mens; Hoofd én lichaam boven alle dingen gezet (zie vers 22,23).

Wij zijn van dode zondaars gemaakt tot heiligen die zijn gezet in de hemelse gewesten in Christus (2:6). Wat een enorme kracht was daarvoor nodig! Het geeft dan ook een troost voor ons hart als we gaan beseffen wat God heeft gedaan aan ons! Daar moet wel een grote liefde aan ten grondslag liggen! Door deze gedachten over God te kennen, Hem Zelf te kennen, hebben we ware vrede in deze onrustige wereld.

Vers 20

die Hij heeft gewrocht in Christus, door Hem uit de doden op te wekken en Hem te zetten aan zijn rechterhand in de hemelse gewesten,

De macht van God heeft hij gewerkt in Christus. Toen God Hem uit de doden opwekte deed Hij dat door zijn eigen macht en kracht. In zekere zin is Jezus ook opgestaan in Zijn eigen kracht (Hij zegt: *'Ik heb macht mijn leven af te leggen en het weer op te nemen'*; Jh10:18), maar hier ligt de nadruk op de opwekking door de kracht van God. Christus lag in de aarde, in een graf. Nadat God Zijn macht had betoond, was Christus boven de aarde verheven, aan de rechterhand van God. De dood regeerde over Jezus in het graf, Hij was daar zelfs beneden de engelen (zie Hb2:7; *een korte tijd beneden de engelen gesteld*), maar na Gods macht was hij ineens op de hoogste plaats. Toen was het:

vers 21

boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, die genoemd wordt niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige eeuw.

Jezus is nu, als een Mens met een verheerlijkt lichaam, gezet boven alle overheden op aarde. Hij is gezet boven alle machten en krachten en heerschappijen die er zijn op aarde, maar ook in de hemel. Daar zijn ook vele geestelijke machten, zowel goede als kwade. Hierover is Jezus allemaal als Heer gesteld. Dit is in het Nieuwe Testament een zeer belangrijke waarheid: een mens is gezet door God boven alle dingen op grond van diens gehoorzaamheid tot in de dood. 'Deze eeuw' is het huidige tijdsgewricht, de 'toekomstige eeuw' is de eeuw (tijdsperiode) waarin Christus zal regeren op aarde, zichtbaar voor iedereen, vanuit Jeruzalem. Volgens Op20 is dit duizend jaar.

Vers 22

En Hij heeft alles onder zijn voeten gesteld en Hem als hoofd boven al wat is, gegeven aan de gemeente,

Alles is door God onder de voeten van Christus gesteld. Als de eeuwige Zoon had Hij deze positie al, maar als Mens heeft Hij deze positie verworven op grond van zijn gehoorzaamheid aan God. God heeft altijd al het verlangen gehad om alle dingen aan de voeten te leggen van een mens. Adam faalde hierin, maar Christus niet! Toch is niet alles aan Hem onderworpen. Er zijn twee uitzonderingen.

1. God de Vader. Zie 1Ko15:27. Hij is natuurlijk niet onderworpen aan Christus.

2. De gemeente. Zij behoort namelijk niet meer bij de eerste schepping, maar bij de nieuwe schepping. Zij zal *met* Christus boven alle dingen worden gesteld! Eva was *met* Adam hoofd van de eerste schepping, zo zal de gemeente met Christus over alle dingen regeren. Er staat hier dat Christus wordt gegeven aan de gemeente en niet andersom, zoals we dat eigenlijk zouden hebben verwacht! God geeft de gemeente een cadeau en dat is Christus.

Wij zijn dus niet aan Hem onderworpen! Net zoals Adam met Eva (zij was genomen uit Adam) gesteld waren boven de eerste schepping, zo wordt Christus (de laatste Adam) mét de gemeente (zij is genomen uit Christus) boven de nieuwe schepping gesteld. Straks in de toekomst, zal dat zichtbaar zijn voor elk schepsel.

Vers 23

die zijn lichaam is, vervuld met Hem, die alles in allen volmaakt

Hij is Hoofd *over* alle dingen, maar Hoofd *van* zijn lichaam! De gemeente is het lichaam van Christus. Zij wordt niet onder zijn voeten gesteld, maar regeert straks samen met Hem. Dit lichaam heeft nu, vandaag de dag, de roeping om vervuld te worden van Hem. Als u gelooft, behoort u tot dit lichaam, de gemeente. Alle gelovigen hebben maar één doel: vol worden van Hem, zodat er een hemels leven op aarde kan worden gezien door anderen. Wij hebben altijd de bedoeling om vol te worden van Christus. Lees eens 2Pt3:18:

Groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus (Telosvertaling).

Dit is de taak van de Heilige Geest: ons vol te maken van Christus. Overal waar de focus komt te liggen op de Heilige Geest in plaats van op Christus, is men uit koers geraakt! Het gaat *altijd* om de Heer Jezus. Hij zal ook alles tot volheid brengen, niet alleen de gemeente, maar alle dingen ('allen' kan ook worden vertaald met 'alles') zullen uiteindelijk door Hem worden vervuld. Het is alleen de bedoeling dat wij als gemeente dat nu al worden. We zijn daarvoor al op de juiste plek gebracht door God, nu moet dit doel nog worden gehaald op aarde. God wil dat de gemeente de plek op aarde is, waar zijn raadsbesluiten bewaard worden in de harten van de gelovigen zodat men niet is gericht op zichzelf, maar op Christus en op de Vader. Dat is het doel: opgroeien door de kennis van God (zie ook Ko1:10).

Vragen over Efeziërs 2:1-10

1. In hoeverre werkt de geest van de duivel in de mensen die niet geloven? zie vers 2
2. Bedoelt Paulus met 'wij' de Joden? vers 3
3. Wat betekent het om in Christus in de hemel te zijn? vers 6
4. 'Niet uit uzelf' vers 8. Slaat dat op geloof of op genade?
5. Welke werken zijn het in vers 10?

Efeziërs 2:1-8

We hebben in het eerste hoofdstuk kunnen lezen dat God een buitengewone genade heeft geopenbaard ten opzichte van de gemeente. Dit heeft Hij gedaan om zijn Zoon en het werk dat Hij heeft gedaan op het kruis alle eer en heerlijkheid te geven en zodoende zijn eigen hart bekend te maken. De gemeente is een monument van de heerlijkheid van Christus. Hij is aan deze gemeente gegeven die de 'volheid' van Hem is (1:23). Het eerste hoofdstuk behandelt *de raadsbesluiten* van God van voor de grondlegging van de wereld. De eerste verzen van het hoofdstuk dat we nu gaan bestuderen beschrijven als het ware *hoe* we op de plek zijn gebracht waar Christus nu is, door diezelfde kracht die God heeft gewerkt in Christus. Over deze kracht had Paulus aan het slot van het vorige hoofdstuk immers geschreven (1:20-21). Dit hoofdstuk behandelt *de wegen van de genade* van God om zijn raadsbesluiten uit te voeren. De eerste tien verzen beschrijven Gods werk *in* de gelovige terwijl de verzen 11-22 Gods wegen *met* de gelovige beschrijven.

Vers 1

Ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden,

Paulus begint met de diepzwarte plek waar we vandaan komen. Hoe zwarter onze afkomst, hoe 'witter' de genade van God gaat stralen! 'Gij' duidt op de heidenen, waarna vanaf vers 3 'wij', de Joden, worden inbegrepen. Ook wij ('Ook u' is niet in de grondtekst, maar 'en u') als niet-Joden waren (net als Christus) namelijk in de dood. Toch is de oorzaak van dit dood-zijn van ons en van Christus precies tegenovergesteld. Hij was vanwege zijn gehoorzaamheid in de (fysieke) dood, wij juist vanwege onze *on gehoorzaamheid*, door onze 'overtredingen en zonden'. Het verschil is ook: Gods kracht werkte in Christus toen Hij dood was *vanwege* onze overtredingen en zonden, wij waren (geestelijk) dood *op grond van* onze overtredingen en zonden.

...maar wie in genotzucht leeft, is levend dood. 1Tm5:6

Zie ook Ko2:13. 'Dood' houdt in dat wij van nature geen spoor van leven bezitten dat op God is gericht. Alles is op onszelf gericht. Er is daarom geen relatie met Hem die het leven is. Dit is een harde boodschap voor de mensheid: Ze is dood van de geboorte af. Geen wonder dat de mens zich verzet tegen deze boodschap. Het evangelie is 'niet naar de mens' (Gl1:11) en wordt aan 'doden' gebracht (1Pt4:6). Het ligt de mens van nature niet en het is ook niet door mensen bedacht.

Hier wordt voor de tweede keer gesproken (na 1:7) over 'overtredingen'. Dit zijn specifieke handelingen die ingaan tegen de normen die God heeft gesteld aan de mensheid. Heel concreet werden deze normen gegeven aan het volk Israël, in de vorm van de wet, maar ieder mens heeft middel zijn geweten intuïtief kennis van goed en kwaad. Zodra de mens een wet heeft, is er sprake van een overtreding (Rm5:20). Als er geen specifieke wet is, dan is er nog wel sprake van 'zonde.' Zie verder Rm5:13 en verder. De mens zonder God accepteert zijn gezag niet, met of zonder wet. Zonde is namelijk wetteloosheid (1Jh3:4). Hierin is er geen sprake van 'we kunnen er niets aan doen dat we dood geboren zijn', maar kiest ieder mens *bewust* voor de wetteloosheid en tegen God.

Vers 2a

waarin gij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld,

Paulus schildert hier de diepte waarin de Efeziërs, en wij dus ook, voor hun bekering zaten. We waren *dood*, gevangen in een systeem waar satan de overste van is (in Romeinen zien we de gelovigen als levend in zonde, onze *dad*en, en de oplossing is daar: in de dood met Christus, hier andersom: dood in zonden, onze *toestand*, en levend gemaakt met Christus). Wij wandelden overeenkomstig de tijdgeest van deze wereld. Er staat 'eeuw' wat aangeeft dat het tijdperk waarin wij leven wordt gekenmerkt door een bepaalde morele toestand. Het is een tijdgeest. Deze tijdgeest is een mentaliteit die tegen God en op zichzelf is gericht. In Job 21:14 staat:

Toch zeggen zij tegen God: Wijk van ons, want wij vinden geen vreugde in de kennis van Uw wegen.

We leefden in deze atmosfeer van opstand, hadden deze zelfde mentaliteit, maar waren dood. Er was geen vrucht in ons leven, niets van goddelijke oorsprong. We waren gevangen in dit systeem van de wereld. Treffend wordt van de Efeziërs beschreven als er door het evangelie schade wordt toegebracht aan de godin Artemis:

Nu is er niet alleen gevaar voor ons dat deze bedrijfstak in een kwade reuk komt, maar ook dat de tempel van de grote godin Artemis als niets wordt geteld en dat ook haar majesteit zal ten onder gaan, die door heel Asia en het aardrijk wordt vereerd. Hd19:27

Artemis was de godin van de liefde. Men was hopeloos verstrikt in afgoderij zoals vandaag de wereld bezig is met lust en eigen belangen.

Vers 2b

overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid

Dit systeem wordt gekenmerkt door de 'overste van de macht der lucht' dat is de duivel. De macht der lucht zijn de boosheden waar Paulus over spreekt in 6:12 waarvan satan de overste is. Het is de 'geest, die nu werkzaam is in de kinderen van de ongehoorzaamheid'. Paulus schrijft in 2Ko4:4 dat de satan de 'god van deze eeuw' is, de overste van dit tijdperk. De Here Jezus noemt de duivel de 'overste van deze wereld' (Jh12:31; 14:30 en 16:11). Het gevolg van de werking van die geest (atmosfeer die zijn oorsprong vindt in de duivel) is dat mensen leven naar de begeerten en de wil van hun eigen hart en van de gedachten die gericht zijn op het 'vlees', dat is de zondige natuur van de mens, zie ook 1Jh2:16. De wereld waarin wij leven wordt bestuurd door geestelijke machten. Zij zijn verantwoordelijk voor alles wat tegen God ingaat. Ze vinden in de mens een ideale 'partner', want de mens wil zich ook niet onderwerpen aan God. Zodoende is ieder mens, zonder God, een slaaf van dit systeem van de wereld. Zie het vers hierboven uit Hd19 over 'het hele aardrijk' dat Artemis vereerde. Hij zal altijd automatisch meegezogen worden in de maalstroom van eigen gerichte begeerten, egoïstische motieven, hoogmoedige gedachten en conflictueuze relaties. Dit gaat niet buiten zijn verantwoordelijkheid om, want hij is bewust ongehoorzaam. Een mens mag zich nooit verschuilen achter de duivel. Hij is voor de volle 100% verantwoordelijk voor zijn daden. Daarom staat er ook dat mensen 'zonen van de ongehoorzaamheid' (Telos) zijn. Zonen duidt op volwassenheid in de zonde en opstand tegen God.

Vers 3

– trouwens, ook wij allen hebben vroeger daarin verkeerd, in de begeerten van ons vlees, handelende naar de wil van het vlees en van de gedachten, en wij waren van nature, evenzeer als de overigen, kinderen des toorns.

‘Wij’, zegt Paulus hier, dus ook geldend voor hemzelf en alle andere Joden. Ook een Jood is van nature een zondaar en heeft bekering nodig. De mens zonder God leeft in de ‘begeerte van zijn vlees’. Dit betekent dat een mens zonder God, ten diepste leeft voor zichzelf, voor zijn eigen begeerten. Hij kan zeker prachtige en waardevolle dingen doen in zijn leven, maar de grondtoon is dat het ten diepste voor zijn eigen belangen is. Dat is wat Gods Woord ons hier meedeelt. Hij handelt ook naar de ‘wil’ van dat vlees. Er staat eigenlijk een meervoud zodat je het best kunt vertalen: ‘de dingen die het vlees wil’. Ons vlees is ons eigen hart, onze verlangens zonder God, onze zondige aard of natuur. Paulus laat hier zien dat mensen verantwoordelijk zijn voor hun eigen daden, ook al zijn ze onder invloed van de geest van deze wereld. Paulus was voor zijn bekering een zeer serieuze gelovige. Hij was een vooraanstaand lid van de hoogste godsdienstige club in Israël en toch zegt hij hier dat hij toen leefde naar de wil van zijn eigen vlees (hoewel hij dat niet door had. In 2Tm1:3 schrijft hij dat hij ‘vanaf zijn voorouders’ God diende met een rein geweten). Er staat ook ‘de gedachten’ nog bij. Wij worden geleid door onze gedachten. Deze worden aangestuurd óf door ons eigen vlees, óf door de Heilige Geest. Mensen die alleen maar door hun vleselijke, zelfgerichte gedachten worden geleid, zijn kinderen van de toorn. Het resultaat van hun en onze zondige levensstijl was dat God ons namelijk ‘kinderen van de toorn’ noemt. De toorn van God rust op hen. De hele wereld ligt onder het oordeel. Ze hebben de Zoon van God gekruisigd.

Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven; maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem. Jh3:36

Bent u een kind van de toorn of een kind van God? Dit is een ernstige vraag en het waard goed over na te denken. De boosheid van God rustte dus op ons. Zulke mensen kan God toch niet betrekken in zijn plan? Toch wel, want:

Vers 4

God echter, die rijk is aan erbarming, heeft, om zijn grote liefde, waarmede Hij ons heeft liefgehad

Er is gelukkig een ‘echter’ of een ‘maar’. Het ziet er namelijk vrij hopeloos uit voor de mensheid. God had alle recht om de mensheid te veroordelen en haar voorgoed weg te doen van Zijn heilig aangezicht. Zowel de Jood als de heiden waren dood. Zonder dit ‘echter’ zou er geen enkele hoop meer zijn voor u en mij. Maar...God is niet alleen heilig, Hij is ook ‘rijk aan erbarming’. Zoals in vs3 het hart van de mens wordt getoond, zo wordt hier het hart van God getoond: erbarmen en liefde. In het woordenboek staat over erbarmen: 1) Aannemen 2) Commiseratie 3) Compassie 4) Deernis 5) Genade 6) Innig medelijden 7) Mededogen. Al deze woorden passen bij God. Hij geeft om de mensheid, Hij heeft medelijden met haar. Niet omdat er iets aantrekkelijks in de mens is, maar omdat Hij liefde is. Er staat in onze tekst dat Hij ons liefheeft met een *grote* liefde. Wat God heeft gedaan uit

medelijden met ons, komt vanwege zijn liefde. We lezen een treffend voorbeeld hiervan in Ez16:1-14. Liefde is groter dan medelijden, omdat het met veel hogere ervaringen en gevoelens gepaard gaat. God heeft gewerkt volgens zijn eigen genade en liefde en doet dit om zichzelf te behagen. Het gaat niet om ons, maar om het openbaar worden van zijn eigen heerlijkheid. Zo heeft God zich trouwens ook al in het OT geopenbaard (Hs11:8, Jl2:13), dat is niet nieuw! Wel nieuw is waar die erbarming en liefde uiteindelijk toe heeft geleid:

Vers 5

Ons, hoewel wij dood waren door de overtredingen mede levend gemaakt met Christus – door genade zijt gij behouden

U en ik, wij waren ooit dood zoals we al hebben gezien en zonder God. Dit kwam door onze overtredingen, zoals ook al in vers 1 werd gezegd door Paulus. Als iemand dood is, is er maar één oplossing voor die toestand: levend worden. Wij konden niet zelf weer levend worden, net zoals een letterlijke dode dit ook niet kan. Een dode kan helemaal niets meer, tenzij God hem weer levend maakt. En dat is nu precies wat er is gebeurd. In Christus zijn wij namelijk levend gemaakt. Dat is een wonderlijk iets om te begrijpen. Toen wij gelovig werden, maakte God ons weer levend. Hij ging weer een relatie met ons aan en ziet ons nu aan als levende mensen. God zag ons als dood en ziet ons nu als levend. Dit is allemaal gebaseerd op het werk van Jezus aan het kruis en in Zijn opstanding. In het OT waren er ook al mensen die levend waren gemaakt, maar hier staat 'in Christus' wat iets nieuws aanduidt. Zoals Christus een positie heeft bij de Vader, zo hebben wij deze zelfde positie ook. We krijgen dit zomaar, voor niets, gratis. Dat is de betekenis van de heerlijke genade van God. Door deze genade die van God uitgaat, zijn wij behouden. Hier in deze brief wordt er niet gesproken, zoals in de Romeinenbrief, over onze verantwoordelijkheid om het evangelie te gehoorzamen. God en zijn verkiezende genade zijn het uitgangspunt. Hij neemt het initiatief vanwege zijn grote liefde.

Vers 6a

– en heeft ons mede opgewekt

We *zijn* dus levend gemaakt (levend voor God; want we waren dood). Dit is een staat die we hebben voor het oog van God als de heilige Rechter, het is een feit. Zo ziet God iedere gelovige. Dat is heerlijk, maar er is meer: we zijn ook 'mee opgewekt', als levenden op een nieuw terrein gezet, namelijk het terrein van de opstanding. Zoals Christus is opgewekt en niet meer op het terrein van de dood is, zo zijn wij dat ook niet meer. Wij zijn niet meer van deze wereld en ook (geestelijk, voor Gods oog een feit) niet meer in deze wereld (zie vers 6b). Dit heeft nog niets te maken met onze ervaring, maar met wat waar is voor God Zelf. Vanaf nu gelden andere principes; niet meer leven in eigen kracht, maar uit 'opstandingskracht'. Dit is een kracht die het vermogen heeft van iets wat dood is, iets levends te maken. Deze kracht transformeert mensen van haters van God en mensen, tot liefhebber van God en mensen. Verder over deze kracht onder 3:20. Ziet u zichzelf als levend en opgewekt met Christus?

Vers 6b

en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus.

Tenslotte staat er letterlijk: *'mee doen zitten in de hemelse (plaatsen) in Christus Jezus* (dus niet 'een plaats gegeven', NBG). 'Gewesten' staat er niet in het Grieks, dus is het in het 'hemelse'. Dit is de onzichtbare wereld waarin Christus het centrum van Gods gedachten en handelen is. Dit is wel een hele bijzondere waarheid en door weinigen helaas begrepen. We hebben niet een 'plaats' gekregen in de hemelse gewesten, maar we zijn er nu al in gezet! We 'zitten' daar, in totale rust. Ons leven is verborgen met Christus in God (Ko3:3). Dit is zoals God ons beschouwt. We zijn in Christus daar nu al gezet, wat betekent dat Hij dáár ons leven is. Hij is ons verborgen manna (Op2:17). Omdat Hij daar is, ben ik daar ook. De gemeente is niet van deze wereld, maar heeft een hemelse positie, een 'burgerschap in de hemelen' (zie Fp3:20). Haar plaats is niet hier op aarde met zijn godsdienst, maar haar plaats is in 'het hemelse'. In deze zin is er geen verschil meer tussen de gelovige Jood en heiden, beiden zijn ze levend gemaakt in Christus en in het hemelse gezet. Voor God is er nu een 'nieuwe Mens'; Christus als Hoofd en de gemeente als Zijn lichaam. We hebben niet alleen leven ontvangen (De Geest die in ons woont), maar ook een totaal nieuwe plaats en positie. Niet alleen levend gemaakt *door* Christus, maar ook *met* Hem, de opgewekte en verheerlijkte Mens. Het gaat hier niet om ons; hoe wij verlost worden, maar het gaat hier over God; hoe heerlijk is Hij dat Hij dit allemaal heeft gedaan.

Waarom heeft God dit gedaan? Hij nam immers het initiatief. Hij trad op en verloste ons uit die hopeloze toestand van vers 2 en 3. Hij deed veel en veel meer dan dat nodig was. Hij had, om het zo eens te zeggen, kunnen stoppen toen we gered waren van de hel, maar Hij heeft ons zoveel meer gegeven dan dat. Het werk van Christus op het kruis is zo volmaakt dat God niet anders kon dan ons deze plaats geven als gevolg van dit werk. Hij heeft ons dezelfde plek en heerlijkheid gegeven als Christus! *Waarom? 'Vanwege zijn grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad* (vs4) zoals we zagen. God heeft ons lief met grote liefde. Er staat zelfs geschreven in Jh17:23 dat de Vader ons liefheeft zoals Hij de Zoon liefheeft! Hij heeft ons dus levend gemaakt *met Christus*. Door het geloof hebben wij daar deel aan. Het is een realiteit, We vinden hier niet de waarheid dat Christus stierf voor onze zonden, maar dat God ons levend maakte omdat Hij ons liefhad. De drie-ene God heeft ons lief boven alles! De plaats van de gelovige is dus levend en in het hemelse. Wij hebben ons leven daar waar Christus is.

Vers 7

om in de komende eeuwen de overweldigende rijkdom zijner genade te tonen naar (zijn) goedertierenheid over ons in Christus Jezus.

God is zo rijk aan genade dat Hij ons datgene geeft wat we niet verdiend hebben. Hij heeft ons gezet in de hemel, in Christus. Wij zijn daar nu al, niet lichamelijk, maar qua positie voor God. Maar deze hemelse positie van de gemeente is nog verborgen. Ons leven is verborgen met Christus in God (Ko3:3) en de zonen van God zijn nog niet openbaar geworden (zie Rm8:19). Maar dat gaat veranderen! Wij zullen met Christus geopenbaard worden aan deze wereld.

Wanneer Christus, uw leven, geopenbaard wordt, dan zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.
Ko3:4

Dán zal de wereld erkennen dat God de gemeente heeft liefgehad (Jh17:23). Het doel daarvan is om in de komende eeuwen de overweldigende rijkdom van zijn genade te laten

zien. Het gaat ten diepste niet om ons, maar om God. Zijn heerlijkheid, zijn genade worden zichtbaar in en door ons heen (zie ook 3:10 en 21).

Wanneer Hij komt om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen en bewonderd te worden in allen die hebben geloofd. 2Ts1:10

We zijn door deze grote genade behouden:

Vers 8

Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God;

Let op de verleden tijd in deze zin: Paulus zegt tegen de Efeziërs dat ze behouden *zijn*. Hij wist van hen zeker dat ze gered waren, zie ook wat hij tegen de Tessalonicenzen zegt in 1Ts1:4:

...daar wij weten, door God geliefde broeders, dat u uitverkoren bent.

Weet u dat zeker van uzelf? Bent u zeker van uw eeuwig behoud? Alles in deze brief aan de Efeziërs, is wat het behoud betreft volkomen volmaakt. God heeft alles in Christus vast en zeker gemaakt. Er is geen greintje gevaar of twijfel over deze behoudenis.

Wij worden behouden door het geloof. Dit is ons antwoord op het evangelie. Pas nadat wij geloven worden we levend gemaakt. Het geloof is niet uit onszelf, het is een gave van God. Het feit dat wij geloven in Christus is ons door God gegeven. Alles wat een mens kan weten over God wordt hem geschonken. Wij hebben zelf geen geloof, wij kunnen ook geen geloof opwekken. God is de oorsprong en de Gever van dat geloof. Het is zoals Jezus tegen Petrus zei toen deze had getuigt dat Christus de Zoon van de levende God is:

Gelukkig ben jij, Simon Bar-jona, want vlees en bloed heeft je dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is. Mt16:17

Eigenlijk staat er dat *uit genade behouden zijn door het geloof* een gave is. Dus het 'niet uit uzelf' slaat niet alleen op het geloof! Wij hebben de verantwoordelijkheid om Jezus aan te nemen als onze Verlosser en als onze Heer, maar het is ten diepste God die ons daartoe in staat stelt, sterker nog, Hij heeft ons daarvoor uitgekozen. Dit mysterie is voor ons ondoorgrondelijk, maar Paulus maakt het glashelder dat er geen enkele verdienste van de mens bij is (zie verder vers 9).

Vragen over Efeziërs 2:9-15

1. Wat betekent het dat wij als gelovigen zijn maaksel zijn, we zijn toch al door Hem geschapen? vs10
2. Wanneer waren heidenen zonder Christus? vs11
3. Heeft het burgerrecht van Israël dan nog waarde? vs12
4. Waar zijn de heidenen dichtbij gekomen? vs13
5. Wat bedoelt Paulus met 'de twee' in vs14?

Efeziërs 2:9-15

We sloten het vorige gedeelte af met de constatering dat het 'uit genade behouden zijn door het geloof' een gave van God is. Het is niet uit de mens voortgekomen, maar was in het hart van God dat de gemeente aan zijn Zoon gelijk zou worden. Voor dit doel zijn wij voorbestemd en geroepen (zie Rm8:29). Hoofdstuk 2 begint met onze totale verlorenheid. God heeft, vanwege zijn grote liefde (2:4) ons met Christus vereenzelvigd. In deze hele brief zien we dat het handelen van God het uitgangspunt is! Het gaat om Hem en wat *zijn* voornemens zijn! Uiteindelijk zal God publiekelijk tonen wie Hij Zelf is in de eeuwen die gaan komen (2:7). Het is niet: 'Ik ga jullie heel veel zegeningen geven', maar 'Ik ga Mijzelf in de schepping openbaren via mijn Zoon'.

Vers 9

niet uit werken, opdat niemand roeme.

Onze behoudenis is niet uit onze eigen werken. God 'beloont' ons niet vanwege onze daden. Zodra er ook maar één prestatie van onze kant ten grondslag ligt aan ons behoud, dan is de genade geen genade meer. Bij prestaties hoort beloning, maar bij genade hoort een gave zonder dat daarvoor iets is verdiend (zie Rm4:4-5). Sterker nog: genade is pas echte genade als een veroordeelde begunstigde het tegenovergestelde krijgt van wat hij verdient: vrijspraak. Wij verdienen de dood, maar kregen het leven. Niemand kan straks, als we bij God zijn, roemen in zijn eigen prestaties. Iedereen zal voor eeuwig onder de indruk zijn van de genade van God. Hij heeft hopeloze zondaars die de eeuwige dood hadden verdiend, bestemd voor de hoogste en heerlijkste plaats die er mogelijk is: het huis van de Vader (Jh14:2) in eenheid met Christus, zijn heerlijkheid bezittend (2Ts2:14; 1Pt5:10) in het licht (Ko1:12). Zover is het praktisch gezien nog niet, maar al deze zegeningen zijn geestelijk bezien al wel ons bezit! Vandaar 1:3 'gezegend met alle geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten'.

Vers 10a

Want zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen

Uiteraard zijn alle mensen door God geschapen:

Toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus...Gn2:7

Maar hier gaat het om wat de gelovigen geworden zijn. We zijn geschapen in Christus tot iets *nieuws*.

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping. 2Ko5:17

Zoals Adam niets aan zijn schepping heeft bijgedragen, zo ook wij niet. God heeft dit in Zichzelf voorgenomen en uitgevoerd toen Christus op het kruis stierf. Zoals Adam de opdracht kreeg te werken, zo ook wij.

Vers 10b

om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen

Deze werken heeft God van te voren bereid opdat wij daarin zouden wandelen. Dit betekent niet dat God al onze daden van te voren heeft gepland, maar dat God van te voren door Christus heeft laten zien hoe een mens moet zijn. Het gaat niet om werken, goede daden uit plichtsgevoel of uit de wet. We zijn geroepen om te leven zoals Jezus heeft geleefd (zie ook Ef4:1; 1Jh2:6), om zijn karakter te openbaren in deze wereld. Dit is niet mogelijk uit onze eigen bronnen. Het leven van Christus moet in ons komen en uitgeleefd worden. Dat zijn de 'goede werken', want er is maar één Mens die goede werken heeft voortgebracht. Eerst leefden we in zonden, nu zijn we geroepen om te leven (wandelen) in goede werken. Wat die werken in de praktijk zijn, wordt besproken vanaf hoofdstuk 4:25. Het is een leven in gehoorzaamheid aan de geboden van Christus, geleid door de Heilige Geest. Het is het leven van Christus zelf. Goede werken= op aarde laten zien wie de verheerlijkte Heer in de hemel is.

Vers 11

Bedenkt daarom dat gij, die vroeger heidenen waart naar het vlees, en onbesneden genoemd werd door de zogenaamde besnijdenis, die werk van mensenhanden aan het vlees is,

Hoofdstuk 1 leert ons de plannen van God van eeuwigheid af. Hoofdstuk 2:1-10 leert ons hoe God deze plannen verwezenlijkt. Vanaf vers 11 begint er een nieuw onderwerp: de positie van de heidenen ten opzichte van de zegeningen van God en de positie die ze nu hebben in Christus. Hoe werkt God zijn plannen vandaag uit terwijl er verschillende volken zijn? Heidenen waren mensen die niet behoorden tot het volk Israël. Zij waren 'naar het vlees'. Zij stonden zodoende buiten de (aardse) zegeningen die God dit volk had gegeven (zie hiervoor Rm9:4-5). Zij hadden geen deel aan het verbond van God met Israël, waarvan de besnijdenis een teken was. Paulus benadrukt dat hij het over de letterlijke besnijdenis heeft en tegelijk geeft hij aan dat dit maar mensenwerk was. De besnijdenis van de voorhuid maakte dat een man opgenomen werd in verbond met het volk Israël. Deze besnijdenis was een teken van dit verbond (Gn17:10-12). Bovendien is de besnijdenis een werk dat door mensen wordt uitgevoerd en heeft niets te maken met wat God in Christus heeft volbracht. Door middel van deze besnijdenis bleven generaties achter elkaar door verbonden met dit verbond van God. De heidenen waren dus kansloos om opgenomen te worden in dit verbond (tenzij ze toetraden tot het Jodendom d.m.v. de 'proselietendoop').

Vers 12

dat gij te die tijd zonder Christus waart, uitgesloten van het burgerrecht Israëls en vreemd aan de verbonden der belofte, zonder hoop en zonder God in de wereld.

Ze waren dus niet alleen zondaars, ongehoorzame mensen, maar ook nog eens *heidenen*, ver weg van de plek waar Gods openbaring gekend kan worden: de godsdienst van Israël, het Jodendom zoals God het had ingesteld. Er was vijandschap tussen het heidendom met zijn afgoden en het Jodendom met zijn wetten. Paulus noemt vijf zegeningen die de heidenen misten:

1. Ze waren zonder Christus in die tijd. Er staat 'gescheiden van Christus'. Israël was feitelijk ook 'zonder Christus' maar waren wel op die grond waarin Hij Zich openbaarde: in het Oude Testament.
2. Vreemd aan het burgerrecht van Israël. Dit burgerrecht bracht mensen dichtbij de gedachten van God zoals ze tot die tijd waren geopenbaard. Zie hiervoor Hb6:4-5.
3. Vreemd aan de verbonden van de belofte. Deze verbonden zijn die met Abraham (Gn17:4) en het verbond op de Sinaï (Ex24:7,8), het verbond met David (Ps89:29) en het nieuwe verbond (Jr31:31-34).
4. Zonder hoop. Israël had hoop op een rijk van vrede en gerechtigheid en een leven in dat rijk. Heidenen hadden geen enkele hoop.
5. Zonder God in de wereld. Dit spreekt voor zich. Er was geen openbaring aan de heidenen van God.

Vers 13

Maar thans in Christus Jezus zijt gij, die eertijds veraf waart, dichtbij gekomen door het bloed van Christus.

Nu ineens zijn de heidenen in Christus dichtbij de zegeningen en de beloften van God gekomen. Dit betekent, en dit is een zeer belangrijk punt in de bediening van Paulus, dat zowel de gelovige Jood als de gelovige heiden, samen tot *iets nieuws* worden gemaakt; de nieuwe mens (Zie verder vs15)! De heiden wordt niet 'ingelijfd' in Israël, nee, Joden en heidenen vormen samen de nieuwe mens in Christus. Het is dit punt dat helaas door velen niet wordt gezien die beweren dat de gemeente is ingelijfd in Israël.

Daar is geen Jood of Griek, daar is geen slaaf of vrije, daar is geen man of vrouw; want u bent allen één in Christus Jezus. Gl3:28

God is iets totaal nieuws begonnen. Hij stelt nu een volk samen dat bestaat uit mensen die innerlijk zijn verbonden, door het geloof, met zijn Zoon in de hemel. Dit was hij altijd al van plan, maar heeft dit pas na de hemelvaart van Christus geopenbaard. De mensen in Efeze waren letterlijk kilometers verwijderd van het land Israël. Ze waren geestelijk mijlenver van de beloften van God verwijderd. Hun toestand was dus eigenlijk hopeloos. Een heiden had geen enkele hoop op de realisatie van de beloften van God aan Israël. Toch zijn ze, door het geloof in Christus, heel dichtbij gekomen! Dit is door het bloed van Christus gebeurd. Dat bloed heeft voor verzoening gezorgd voor ieder mens die hier aanspraak op maakt (1Jh2:2). Zo kan ieder mens, van welke nationaliteit hij of zij ook is, heel dichtbij komen. De vraag is: waar dichtbij? Zie voor het antwoord vers 18: dichtbij de Vader.

Vers 14

Want Hij is onze vrede, die de twee één heeft gemaakt en de tussenmuur, die scheiding maakte, de vijandschap, weggebroken heeft,

Hier spreekt Paulus over Christus als 'onze vrede'. Dat betekent dat het door het werk van Christus is, dat Joden (waartoe Paulus behoorde) en heidenen samen zijn gebracht. Er is geestelijk gezien, geen enkele scheiding meer tussen hen zodra ze tot Christus komen. Er was een muur tussen heidenen en Joden. Deze muur was, zoals vers 15 duidelijk maakt, de wet. We komen nu bij een lastig thema, omdat de Bijbel zowel positief als negatief over de wet spreekt. Hier is het duidelijk negatief; de wet zorgde ervoor dat de heidenen niet bij God

konden komen. Als iemand lid was van het joodse volk, hoorde daar ook het voorrecht bij om naar de tempel te kunnen gaan. Voor een heiden was dit niet mogelijk. Daarom heeft Christus deze scheiding 'weggebroken' en ervoor gezorgd dat zowel de gelovige Jood als de gelovige heiden samen, in en door Christus, tot de Vader konden gaan, samen verbonden met elkaar in het ene lichaam van Christus (zie 1:22, 2:16 en 3:6).

Vers 15

doordat Hij in zijn vlees de wet der geboden, in inzettingen bestaande, buiten werking gesteld heeft, om in Zichzelf, vrede makende, de twee tot één nieuwe mens te scheppen,

Hier staat dat Jezus de wet van de geboden 'buiten werking' heeft gesteld. We weten dat de wet van God goed is (Rm7:12) dus wat heeft Christus dan buiten werking gesteld? Hier, in deze brief, wordt met 'wet' bedoeld de wet zoals deze gestalte kreeg in Israël. Door deze geboden werd de mens opgeroepen het leven te vinden, hetgeen onmogelijk was. Door het werk aan het kruis is de gelovige gestorven voor de wet (Rm7:4). Maar de morele kant van de wet is nooit opgeheven. Wij worden nog steeds opgeroepen om de geboden van Christus te onderhouden (Jh14:21,23; Gl6:2). Christus heeft, door de zonden te verzoenen, het mogelijk gemaakt, dat Jood en heiden één worden door het geloof. De ceremoniële wet van Israël vormde geen obstakel meer voor de heiden die tot Christus was gekomen. Paulus laat zo zien dat de Efeziërs in Christus deel hebben aan de gemeenschap met de Vader, samen met de gelovige Joden. Samen zijn ze geschapen tot 'één nieuwe mens'. Hier staat niet tot 'nieuwe mensen', maar tot een 'nieuwe mens'. Dat eerste is ook waar, maar het enkelvoud laat zien dat al deze nieuwe mensen samen, het beeld vormen van DE nieuwe mens, Christus. Er zijn eigenlijk maar twee typen mensen op aarde: de oude en de nieuwe. De oude mens is uit Adam, terwijl de nieuwe uit Christus is. Geestelijk gezien is er eigenlijk maar één nieuwe Mens: Jezus. Al diegenen die met Hem verbonden zijn, gaan op Hem lijken.

Vragen over Efeziërs 2:16-3:3

1. Hoe heeft Christus bij zijn komst 'vrede verkondigd' aan de heidenen? vs17
2. Wat betekent het 'medeburgers van de heiligen' te zijn? vs19
3. Over welk fundament heeft Paulus het in vs20?
4. Hoe wordt de gemeente gezien in vs21-22?
5. Wat is het geheimenis in 3:3?

Efeziërs 2:16-3:3

Het eerste hoofdstuk van deze brief leert ons wat God is ten aanzien van de gemeente van eeuwigheid had voorgenomen in Zichzelf. Dit is zijn raad. De gemeente is de volheid van Christus, zijn lichaam. Bovendien schrijft Paulus dat hij bidt dat de gelovigen deze raad zullen kennen om zo God Zelf te leren kennen. In het tweede hoofdstuk komt aan bod hoe God deze raad in de tijd heeft gerealiseerd. Hij heeft zondige mensen met Christus levend gemaakt en met Hem opgewekt in de hemelse gewesten geplaatst in Christus. Hoewel er sprake was van Joden en heidenen zijn toch beiden in één lichaam iets nieuws geworden, de nieuwe mens. Alleen het collectief van alle gelovigen zowel uit de Joden als uit de heidenen van alle tijden kunnen de heerlijkheid van Christus weerspiegelen tot in eeuwigheid. Dit is wat Paulus was geopenbaard en wat ons is doorgegeven. Het is een unieke boodschap die helaas vandaag maar weinig wordt begrepen.

Vers 16

en de twee, tot één lichaam verbonden, weder met God te verzoenen door het kruis, waaraan Hij de vijandschap gedood heeft.

‘De twee’ zijn dus de heiden en de Jood. Ze zijn, door het geloof in Christus Jezus, samen tot één lichaam verbonden. Het kruis heeft hen allebei met God verzoend. Er is daardoor iets heel nieuws door God geschapen: het lichaam van Christus, de gemeente van God, ook wel ‘de nieuwe mens’ genoemd (vorige vers en Ef4:24). Het ene lichaam duidt op de eenheid die er is om de Zoon, het Hoofd, te openbaren op de aarde. Beiden, zowel Jood als heiden, hebben in de eerste plaats verzoening met God nodig en in de tweede plaatst verzoening naar elkaar. Er was vijandschap tussen hen, zoals we hebben gezien. Het kruis heeft deze vijandschap ongedaan gemaakt. De Here Jezus heeft deze dingen al aangekondigd:

En ik heb nog andere schapen, die niet van deze stal zijn; ook die moet ik toebrengen, en zij zullen naar mijn stem horen; en zij zullen één kudde, één herder worden. Jh10:16

De andere schapen zijn de heidenen die niet van de 'stal' van Israël zijn. De ene kudde is de gemeente die de stem heeft gehoord van de ene Herder.

Vers 17

En bij zijn komst heeft Hij vrede verkondigd aan u, die veraf waart, en vrede aan hen, die dichtbij waren;

Hier spreekt Paulus over de eerste komst van Christus, toen Hij het evangelie kwam brengen van het koninkrijk Gods. Deze boodschap was strikt genomen alleen bedoeld voor Israël ('hen die dichtbij waren'). Hij bood hen het koninkrijk aan, maar zij verwierpen Hem. Zodoende heeft Hij de vrede ook verkondigd aan de heidenen ('die veraf waart'). Zijn apostelen hebben vervolgens iedere keer weer deze vrede aangeboden, eerst aan de Jood, daarna aan de heiden. Het lijkt erop dat vanaf Hd28:28 een soort definitieve wenteling komt in deze volgorde. Vanaf dat moment zijn de heidenen de doelgroep geworden. Dit betekent niet dat er niet meer aan Joden het evangelie werd verkondigd, maar dat Paulus daar aangeeft dat heidenen zullen horen, terwijl de Joden dat niet hadden gedaan (enkelingen uitgezonderd).

Vers 18

Want door Hem hebben wij beiden in één Geest toegang tot de Vader.

De gelovige Jood en heiden hebben samen, zonder onderscheid, toegang. Niet: toegang tot JAHWEH, maar: tot de Vader die ons is geopenbaard in en door de Zoon. Deze vrije toegang tot het ware hart van de Vader is door één Geest. De Geest brengt ons bij de Vader als ware aanbidders. Dat niet alleen, heidenen en Joden vormen nu de woonplaats van God in de Geest (vs22), als een gebouw, een tempel, gebouwd door en met mensen. De apostelen en de profeten van het NT legden hier het fundament voor, Christus Jezus is de hoeksteen. Er is één lichaam van Christus (bestaande uit alle gelovigen van na het kruis tot aan de wederkomst van Christus als hij de gemeente tot Zich neemt) en er is één huis van God (bestaand uit alle levende gelovigen op een bepaald moment. We worden genoemd *'medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God, opgebouwd op het fundament van de apostelen en de profeten terwijl Jezus Christus Zelf de hoeksteen is'* (19,20). Het is als het ware een gebouw, wat opgebouwd wordt tot een heilige tempel, waar de Geest van God op aarde zijn woning in maakt.

Vers 19

Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods,

Heidenen telden nooit echt mee. Ze waren vreemdelingen en bijwoners ten opzichte van de zegeningen binnen de muren van het Jodendom. Nu zijn ze, in één klap, door het geloof in Jezus, medeburgers van de heiligen en huisgenoten geworden van God. Er zijn vele 'heiligen', gelovigen in Christus. Door het geloof zijn we medeburgers met hen van een hemels rijk geworden (Fp3:20). Dit rijk is niet het aardse Israël, maar het hemelse koninkrijk dat wordt gevormd door de gelovigen. Geestelijk gezien zijn de gelovigen trouwens juist wel weer vreemdelingen en bijwoners (1Pt1:17; 2:11). We horen niet bij deze wereld. We hebben een hemelse roeping en een hemels thuis. We zijn huisgenoten van God geworden die in het huis, de gemeente woning heeft gemaakt.

Vers 20

gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Christus Jezus zelf de hoeksteen is.

Het is heel belangrijk voor het begrijpen van de wegen van God, dat we een onderscheid maken tussen de gemeente en Israël. Hier in deze brief gaat het over dat nieuwe, unieke volk van God, de gemeente. Zij is het lichaam van Christus, bestaande uit alle mensen die geloven in Jezus vanaf het moment dat Hij in de hemel is als de opgestane en verheerlijkte Heer tot aan de komst van de Heer. Nu gaat Paulus een andere beeldspraak gebruiken: dat van een gebouw, een heilige tempel. Het fundament hiervan werd gelegd door apostelen en profeten. Let op dat 'apostelen' voor 'profeten' komen. Dat betekent dat Paulus het hier niet heeft over de profeten van het Oude Testament, maar over de profeten van het Nieuwe Testament. Zij hebben, samen met de apostelen het fundament gelegd voor de gemeente. Hun boodschap was dat er een Heer in de hemel is aan wie mensen zich moesten onderwerpen. Ieder die dat woord aannam, werd ingelijfd in de gemeente van God. Christus

is de hoeksteen van het gebouw want Hij is de kern van de verkondiging (Zie Ko1:28). Bovendien geeft de hoeksteen het karakter van het hele gebouw aan. Alles in dit gebouw spreekt van Hem.

Vers 21

In Hem wast elk bouwwerk, goed ineensluitend, op tot een tempel, heilig in de Here,

Paulus gebruikt steeds de beeldspraak van een gebouw in deze verzen. Dit gebouw 'wast op' of 'groeit op' wat weer met leven, met groeien te maken heeft. Zo wisselt de beeldspraak. Dus wordt in deze brief de gemeente beurtelings vergeleken met een gebouw en met een lichaam. Het gebouw is een bouwwerk dat goed ineensluit. Zo, dus op deze manier, kan het opgroeien tot een tempel. Christus bouwt zijn gemeente (Mt16:18) en het is een volmaakt bouwwerk dat aan het einde van de tijden zal worden getoond aan de wereld (Op21:10-14). Een tempel spreekt tegelijk van heiligheid. Alles wat daar gebeurt is toegewijd aan God. God woont in de tempel en Hij wordt gediend in de tempel. Het is een woonplaats van God en een plek waar zijn heerlijkheid wordt gezien.

Vers 22

in wie ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Geest.

Hier gaat de apostel weer over op de beeldspraak van het opbouwen. Maar nu als een gebouw waarin God woont in het tijdelijke. Paulus spreekt over 'u', de Efeziërs van toen. God woont in een groep mensen die de gemeente vormen in iedere tijd. Zo kunnen we onze dank uitroepen naar God die ons door het bloed van Christus uit een uitzichtloze positie heeft gehaald en ons, samen met de gelovige Joden één heeft gemaakt (de gemeente) waardoor de vijandschap weg is en we beiden toegang hebben tot de Vader om, zoals dat zo mooi staat in Rm15:6, '*...eendrachtig, uit één mond, de God en Vader van onze Heer Jezus Christus te verheerlijken*'. We waren dus niet alleen zondaars zoals alle mensen, we waren ook nog eens buitengesloten van de sfeer van Gods openbaring. Nu, door zijn genade, vormen wij een gezelschap mensen waarin God woont door zijn Geest. De inzetten maakten onderscheid tussen Jood en heiden, nu, door het bloed van Christus zijn die beiden op een heel nieuwe grondslag geplaatst. Er zijn dus drie groepen mensen te onderscheiden vanuit God geredeneerd: de heidenen, de Joden en de Nieuwe Mens(en).

Efeziërs 3:1-3

Vers 1

Daarom is het, dat ik, Paulus, die ter wille van Christus Jezus voor u, heidenen, in gevangenschap ben;

We hebben nu uitgebreid gelezen hoe God zijn plan heeft ontvouwd, wat Hij gedaan heeft om mensen te bereiken en ze te overladen met zegeningen. In hoofdstuk 1 hebben we de raadsbesluiten van God bekeken die Hij heeft m.b.t. de gemeente. In hoofdstuk 2 zagen we dat deze raadsbesluiten een resultaat hebben in en door de gelovigen. Dit hoofdstuk behandelt *hoe* God deze raadsbesluiten bekend heeft gemaakt. Heel specifiek was Paulus geroepen om dit geweldige evangelie te verkondigen aan de heidenen. De twaalf apostelen van de Heer verkondigden het evangelie, maar het was aan Paulus gegeven de hemelse zegeningen en het wezen van de gemeente te openbaren. Vandaar dat dit hoofdstuk begint met 'Daarom, Ik, Paulus'. Wij moeten de zegeningen die de Heer d.m.v. Paulus heeft geopenbaard ons eigen maken om te leven vanuit onze hemelse positie. Paulus verkondigde het evangelie van de genade van God (Hd20:24), maar heel in het bijzonder ook het evangelie van de heerlijkheid van Christus (2Ko4:4), de hemelse mens in wie Gods zegeningen en heerlijkheden worden gekend. Deze kant van het evangelie kennen betekent 'volmaakt' of 'volwassen' in Christus worden (Ko1:28). Paulus verkondigde een hemels Persoon. Dit heeft hij dan ook gedaan met een onuitputtelijke inzet, aangespoord door de liefde van Christus. Maar overal waar hij kwam, ontmoette hij tegenstand. Hij beschrijft hiervan iets in 2Ko6:4-10. Op het moment dat hij deze brief aan de Efeziërs schreef, zat hij in de gevangenis. Er staat letterlijk dat hij zichzelf een 'gevangene van Christus' noemt (zie ook Fm1:9; 2Tm1:8). Paulus betaalde een hoge prijs voor zijn bediening, maar zijn enige bezorgdheid was of Jezus wel werd grootgemaakt in zijn omstandigheden. Het is niet 'gevangene van de keizer', maar van Christus. Dit hele hoofdstuk is een tussenzin, waarna Paulus vanaf 4:1 weer de draad oppakt van zijn betoog.

Vers 2

– gij hebt immers gehoord van de bediening door Gods genade mij met het oog op u gegeven:

De apostelen verkondigden zoals gezegd een evangelie van bekering en vergeving van zonden. Paulus werd door Christus geroepen met een heel bijzondere opdracht: het rentmeesterschap (niet: 'bediening') van het geheimenis van Christus beheren. Het was door Gods genade, dus er was geen hoogmoed bij Paulus te vinden.

...Maar sta op en ga op je voeten staan; want daartoe ben Ik je verschenen, om je voor te bestemmen tot een dienaar en getuige zowel van wat je van Mij hebt gezien als van dat waarin Ik je zal verschijnen, terwijl Ik je wegneem uit het volk en uit de volken, tot welke Ik je zend om hun ogen te openen, opdat zij zich bekeren van de duisternis tot het licht, en van de macht van satan tot God, opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden ontvangen door geloof in Mij. Hd26:16b-18

Paulus was dus door de verhoogde Christus geroepen en bestemd voor deze opdracht: de heidenen te vertellen dat ze, door in Christus te geloven, een erfdeel zouden ontvangen onder de heiligen. Hiervoor kreeg hij de genade en werd hij uitgezonden, de wereld in.

Vers 3

dat mij door openbaring het geheimenis bekendgemaakt is, gelijk ik boven in het kort daarvan schreef.

Toen Paulus het koninkrijk verkondigde, kon hij de Schriften gebruiken (Hd13:27,29,32,35, 47;17:2). Nu het over de gemeente gaat, baseert hij zich op openbaring, omdat de gemeente *niet bekend* was in het Oude Testament. Dit was voor de Jood moeilijk, omdat hij in Paulus' prediking van de verborgenheid geen ondersteuning vond in de Schriften. Paulus heeft dus een heel bijzondere bediening gehad. Hij is het die het 'geheimenis' of 'mysterie', 'verborgenheid' bekend heeft gemaakt. Dit woord 'geheimenis' betekent niet dat er iets geheimzinnigs wordt verkondigd, maar dat de verkondiging in het Oude Testament niet te vinden is (zie vers 5 en Ko1:26). Nu is er veel verschil van mening over wat hij nu precies bedoelde met dit geheimenis wat hij toelicht in vers 6. Waar zijn de heidenen dan medeleden van? Van Israël? Ja, zeggen de meeste reformatorische uitleggers. Nee, zeggen de evangelische uitleggers (en ik ook!). Zijn heidenen nu bij Israël gevoegd? Ik denk het niet zoals ik al bij de bespreking van het vorige hoofdstuk uitgebreid heb aangetoond. Dit gebeurde namelijk vroeger ook al (als een heiden een Jood werd, noemde men dat een proseliet) en dan zou het dus geen geheimenis zijn. Het geheimenis is: er is geen onderscheid meer tussen Jood en heiden. Ze zijn iets volstrekt nieuws in Christus. Dit was in hoofdstuk 2 al uitgelegd, maar vanaf vers 6 gaat Paulus er nogmaals op in, vanuit een ander gezichtspunt.

Vragen bij Efeziërs 3:4-13

1. Hoe is dit geheimenis door de Geest aan de heiligen geopenbaard? vs5
2. Over welke belofte gaat het in vers 6?
3. Welk doel beschrijft vers 10?
4. Wat heeft God uitgevoerd? vs11
5. Waarom moeten wij de moed niet opgeven? vs13

Efeziërs 3:4-13

We zijn aangekomen bij een zeer belangrijk gedeelte van Gods Woord. De christelijke positie die erin wordt uitgelegd is essentieel voor onze dagelijkse wandel. Wij kunnen alleen leven zoals God dat van ons vraagt, als we eerst leren wat onze positie is voor Hem. Het is daarom ook van groot belang deze verzen goed te leren begrijpen. De meeste gelovigen komen helaas niet tot deze materie. Ze weten vergeven te zijn, maar niets van hun hemelse positie. Paulus heeft duidelijk gemaakt dat, ten opzichte van God, Israëlieten en heidenen die geloven, in Christus in dezelfde verhouding tot de Vader zijn gebracht. De bevoorrechte positie van Israël t.o.v. de heidenen was ongedaan gemaakt. Israël zal straks in het vrederijk een bevoorrechte positie hebben, maar nu is er enkel het geloof in Christus kruiswerk dat telt. Wijst een Jood dit af (of een heiden), dan is er slechts oordeel. Is er geloof, dan heeft men een hemelse positie. Dit gedeelte is onderdeel van een tussenzin. Het einde van hoofdstuk 2 gaat verder in 4:1.

Vers 4

Daarnaar kunt gij bij het lezen u een begrip vormen van mijn inzicht in het geheimenis van Christus,

Paulus schreef brieven waarin hij dit geheimenis uiteenzette. Het is het 'geheimenis' van Christus, wat inhoudt dat de zegeningen in Hem nog niet geopenbaard waren ten tijde van het Oude Testament. Bovendien is het niet het geheimenis van de gemeente maar van Christus, Hoofd en lichaam zijn één en zijn vormen de Christus, de Mens in Wie God welbehagen heeft. Zijn inzicht in dit geheimenis kwam rechtstreeks van God zelf. *De waarheid van de gemeente is dus een volkomen nieuwe openbaring!* In hoofdstuk 2 heeft hij aan de Efeziërs uitgelegd hoe dit geheimenis van God ervoor zorgt dat zowel joden als heidenen, door het geloof in Christus, samen tot de Vader zijn gebracht. Ze zijn nu in deze tijd, in Christus, tot één lichaam gebracht. De tegenstand van de Joden was gericht tegen deze verkondiging, het zette het hele Joodse systeem in één klap buiten werking. Paulus' geschriften leren ons de rijkdommen van Christus en de positie van de gemeente. Dit wordt helaas door zeer weinig gelovigen begrepen en in de praktijk gebracht. Een citaat:

Wie meent dat de grootste opdracht voor de christen ligt in 'wereldverbetering', komt niet toe aan het ware leven van de christen. Dat ware leven is op aarde te laten zien dat al zijn belangen in de hemel zijn, omdat Christus daar is met Wie hij een gemaakt is (oudesporen.nl; zie verder vanaf 4:1).

Vers 5

dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest geopenbaard is aan de heiligen, zijn apostelen en profeten:

Het geheimenis was vroeger onbekend. Dit is essentieel om iets te begrijpen van het 'nieuwe' van het NT. Pas na de hemelvaart van Christus met de komst van de Heilige Geest, werd het geheimenis geopenbaard. God begon toen iets totaal nieuws. Niet meer een volk dat door fysieke afstamming en door een besnijdenis aan Gods verbond werd gekoppeld, maar een geestelijk volk, enkel en alleen bestaand uit gelovigen. Als een schat werd dit aan

Paulus en de zijnen toevertrouwd. Niet alleen Paulus verkondigde dit geheimenis, maar ook andere apostelen en profeten in zijn tijd. Hij is wel de enige geweest die er uitvoerig over heeft geschreven. Zijn brieven leren ons als enige over dit geheimenis. Paulus is hierin dus uniek!

Vers 6a

(dit geheimenis), dat de heidenen mede-erfgenamen zijn,

Nu gaat Paulus de inhoud van het geheimenis bekendmaken. In hoofdstuk 2 had hij eigenlijk al gezegd wat dit geheimenis inhield, hier vat hij het nog een keer samen. Het is van het grootste belang dit vers goed te begrijpen omdat het de kern vormt van het geheimenis. Paulus gebruikt daarbij drie woorden, die in het OT niet bekend waren:

1. Mede-erfgenamen
2. Medeleden of Mede-'ingelijfden'
3. Medegenoten of Mededeelgenoten

Het woord 'mede', duidt op 'samen met Christus'. De heidenen delen de rijkdommen van Christus, die de Erfgenaam is van alle dingen (Hb1:2, zie ook Ef1:10-11) en ze delen samen daarin met de joden. Naast dé Erfgenaam, Christus, zijn ook heidenen samen met joden erfgenamen. Niet alleen gelovige joden erven de dingen in de hemel en die op de aarde, nee, *ook gelovige heidenen!* Een citaat uit 'Vergeten Rijkdom' (uitgeverij 'Het Zoeklicht):

'Onze erfenis gaat ver boven het beloofde erfdeel van Israël uit. Het gaat niet om de ontvangst van de zegen, maar om het uitdelen van de zegen. Het gaat niet om een leven onder de zegenrijke heerschappij van de Messias, maar om meeregeren. Het gaat niet om de erfenis in de aardse sfeer, maar in de hemelse sfeer. Daarom behoort deze mede-erfenis tot de 'verborgenheid van Christus' daar het niet in het Oude Testament geopenbaard was en ver boven de aardse beloften aan Israël uitgaat'.

Vers 6b

medeleden

Samen met de joden die Jezus als Messias hebben aanvaard zijn zij ingelijfd in iets nieuws, het lichaam van Christus. Er ontstaat dus iets nieuws, in het Oude Testament bestond dit nog niet: de gemeente als lichaam van Christus, zie het onderscheid in 1Ko10:32 waarbij de drie groepen mensen worden genoemd. Door het woord 'medeleden' te gebruiken, benadrukt Paulus de volkomen eenheid die er nu is, door het geloof, tussen joden en heidenen. Die laatste groep wordt niet 'ingelijfd' bij Israël, zoals ook vandaag nog zo vaak wordt geleerd, nee, samen zijn zij ingelijfd in een nieuw bestel: het lichaam van Christus.

Vers 6c

en medegenoten van de belofte in Christus Jezus door het evangelie,

Tenslotte delen de heidenen in de belofte in Christus Jezus; het eeuwige Leven, zie vooral Tt1:2 en 2Tm1:1. De 'belofte in Christus Jezus' is *niet* hetzelfde als de belofte aan Abraham, aangezien deze wel in het Oude Testament opgetekend is. Nee, de belofte in Christus Jezus

is de belofte van God aan Christus met betrekking tot de gemeente voor de tijden van de eeuwen (zie vs11).

Ook gelovige heidenen zijn dus op dezelfde unieke manier als de gelovige Joden verbonden met Christus. Er is een nieuw, uniek volk ontstaan; de gemeente van God (zie ook Gl3:26-29). Allen zijn zij verbonden met Christus, dat was de waarheid die Paulus in het bijzonder mocht openbaren. Hij noemt deze rijkdom 'onnaspeurlijk', d.w.z. het is niet te doorgronden voor ons hoe diep deze rijkdommen in Christus zijn! Al deze geweldige zegeningen komen tot ons door het evangelie.

Vers 7

waarvan ik een dienaar geworden ben naar de genadegave Gods, die mij geschonken is naar de werking zijner kracht.

Paulus was een heel bijzondere dienaar van dit evangelie van God en van de heerlijkheid van Christus. Hij kreeg de verantwoordelijkheid om dit geheimenis de wereld in te brengen naar de genadegave die hem was gegeven. Om te verkondigen of te begrijpen is er genade nodig. Paulus kreeg kracht van God om stand te houden tegen de tegenstanders. Iedere gelovige heeft trouwens een genadegave. Daarover meer bij 4:7. Toch was Paulus uniek als apostel vanwege dit 'rentmeesterschap'.

Vers 8

Mij, verreweg de geringste van alle heiligen, is deze genade te beurt gevallen, aan de heidenen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen,

Voor dit geweldige werk koos God een man uit die bezig was met het uitroeien van de gemeente. Daarom noemt Paulus zichzelf hier 'verreweg de geringste van de heiligen'. Hoe meer je de genade van God leert kennen, hoe beter je gaat zien wie je in jezelf bent zonder die genade. De man die de heerlijkheden van God het scherpst zag, was ook de man die zichzelf het scherpst zag in Gods licht. Paulus kwam niet één of andere nieuwe leer brengen, nee, hij bracht een Persoon die hij zelf had ontmoet en die in zijn eigen leven dat had gedaan wat hij zelf verkondigde. Door de ontmoeting met Christus veranderde Paulus van een vervolger in een verkondiger van Christus. Zo is de boodschapper van God altijd een 'ervaringsdeskundige'. Paulus heeft het hier over de 'onnaspeurlijke' rijkdom van Christus. Christus is in zichzelf zo rijk, dat wij dat, naar de mens gesproken, nooit en te nimmer kunnen naspeuren. Wij hebben een boodschap en die boodschap is Christus. Paulus sprak altijd over Christus. Niet over Hem als de mens op aarde, maar als verheerlijkt aan Gods rechterhand. Zijn leven was Christus en niets anders meer (Fp1:21). Is Christus de Persoon waarin u het zoekt? Bent u gericht op Hem of op één of andere leer? Onze focus moet alleen zijn op de verheerlijkte Jezus en op niemand of niets anders! In mijn eigen leven als gelovige heb ik dat steeds helderder mogen zien. Christus is als het ware het 'ijkpunt' van alles wat God is en doet. Hij is het die ons kan veranderen. Daarom moet ons geestelijk oog voortdurend op Hem zijn gericht!

Vers 9

en in het licht te stellen (wat) de bediening van het geheimenis (inhoudt), dat van eeuwen her verborgen is gebleven in God, de Schepper van alle dingen,

Paulus heeft niet alleen het geheimenis uitgelegd. Dit geheimenis (zie ook Ko1:27) dat Christus in ons woont en ons één maakt met alle andere gelovigen, was de bediening van Paulus. Maar hier gaat het over de bediening, of het rentmeesterschap (Telos) van het geheimenis, dat is hoe het gemeentelven moet zijn overeenkomstig het geheimenis, zoals Paulus in alle gemeenten leerde. Het is de praktische uitdrukking van de hemelse positie hier beneden. Er hoort een bepaalde orde in de gemeente te zijn die laat zien wat zij voor God is, namelijk verbonden met Christus in de hemel. Paulus was het uitverkoren vat om deze orde te leren aan de gemeenten van God. Hun geestelijke positie naar het geheimenis was al die tijd 'verborgen in God'. De Vader, de Zoon en de Heilige Geest waren de enigen die dit wisten. Nu, na de opstanding en hemelvaart van Christus, is dit geheimenis pas geopenbaard. God heeft daar een doel mee:

Vers 10

opdat thans door middel van de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods bekend zou worden,

Zo zal nu door de kerk de wijsheid van God in al haar schakeringen bekend worden aan alle vorsten en heersers in de hemelsferen. NBV

Wat verborgen was in God, moet nu zichtbaar worden door de gemeente! Er waren in de verschillende tijden van het OT mensen aan wie God het dit geheimenis had kunnen openbaren, maar Hij deed dit niet. Hij heeft het 'verzwegen' (Rm16:25) en voor 'wijzen en verstandigen verborgen' (Mt11:25) in Zichzelf (vs9.). Hij gaf het rentmeesterschap ervan aan Paulus (en in en door hem aan alle apostelen en profeten vs.5) en openbaart het nu aan kleine kinderen (Mt11:25). De gemeente is het middel waardoor deze 'veelkleurige' wijsheid van God bekend aan de overheden en machten in de hemelse gewesten (alle hemelse wezens). De 'nieuwe mensen' leven naast de 'oude mensen' in deze wereld. Het is Gods plan dat de nieuwe mens contrasteert met de oude. De oude schepping is als het ware het 'platform' waarop God de nieuwe mens introduceert. Dit alles gebeurt onder het oog van de hele engelenwereld. De engelmachten (inclusief satan en zijn trawanten) kijken verbaasd toe hoe God zijn plannen in mensen verwezenlijkt en hoe zij de hemelse positie op aarde vormgeven (dit gebeurt helaas niet veel meer). Dan moet een gemeente wel naar de orde van God zich gedragen, en zich naar dit rentmeesterschap voegen. Engelen kijken immers toe (zie 1Ko11:10 waar het gaat over de bedekking van het hoofd van de vrouw). Ik vind het lastig om te bepalen of hier alleen de gemeente qua positie wordt bedoeld of ook qua praktijk op aarde. Ik denk dat in beide gedachten wel iets zit.

Vers 11

naar het eeuwige voornemen, dat Hij in Christus Jezus, onze Here, heeft uitgevoerd,

In de Telosvertaling staat: '*naar het eeuwig voornemen dat Hij heeft opgevat in Christus Jezus, onze Heer*'. Deze raad van God dat er mensen in Christus tot iets nieuws worden geschapen, was al van eeuwigheid af het voornemen van God. Dit was een verborgenheid 'in God' (vs9) en was aan niemand bekend. Pas toen de volheid van de tijden was gekomen en Christus op aarde kwam werd dit voornemen uitgevoerd. God heeft dit voornemen 'in Christus' uitgevoerd of 'opgevat'. Dat wil zeggen dat Christus de Persoon was die dit, door zijn offerwerk, mogelijk heeft gemaakt. De drie-ene God heeft dit voornemen voordat er een

wereld was, in Christus opgevat vanwege de vreugde die Hij in Hem vond (zie Sp8:22-31). Het Lam van God was dan ook al voor de grondlegging van de wereld gereed gemaakt (1Pt1:20).

Vers 12

in wie wij de vrijmoedigheid en de toegang met vertrouwen hebben door het geloof in Hem.

Hier spreekt Paulus over de toegang die wij hebben. Dit vers doet denken aan Hb10:19 waar we lezen:

Daar wij dan, broeders, volle vrijmoedigheid bezitten om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus,

Daar gaat het over ons ingaan in het heiligdom, als priesters die God dienen. Hier in Ef3 ligt de nadruk meer op onze toegang tot het hart van de Vader (2:18) als zijn kinderen. Zodra we leven bij de waarheid van de verborgenheid, zal ons dat direct buiten de religieuze wereld plaatsen, buiten de godsdienst van mensen (ook binnen de christenheid).

Vers 13

Daarom verzoek ik u met aandrang, de moed niet op te geven bij mijn verdrukkingen om uwentwil, want die zijn een eer voor u.

In de voorgaande verzen hebben we prachtige dingen gelezen. Toch moet Paulus zijn lezers dringend oproepen om de moed niet te verliezen. Het grootste gevaar van een gelovige is dat hij de moed verliest. De Efeziërs hadden berichten gehoord over Paulus' gevangenschap en dreigden de moed te verliezen. Het zijn vaak de zichtbare dingen die ons de moed doen verliezen. Paulus gevangen genomen? Dan kan hij het evangelie niet meer verkondigen. Hoe moet het dan verder? Het is wel heel bijzonder hoe de apostel niet klaagt over zijn omstandigheden maar zich zorgen maakt over anderen. Dat is wat er gebeurt als mensen het hart van Christus hebben en zijn belangen zoeken. Dan is er niet meer het eigen belang, maar het belang van de ander. Hij zegt hier dat zijn verdrukkingen juist een eer zijn voor de Efeziërs. Er staat letterlijk dat die hun 'heerlijkheid' zijn. Vergelijk wat hij schrijft aan de Korintiërs:

Hetzij wij dan verdrukt worden, het is tot uw vertroosting en behoudenis; hetzij wij vertroost worden, het is tot uw vertroosting, gewerkt in het volharden onder hetzelfde lijden dat wij lijden.... 2Ko1:6

Juist doordat Paulus en zijn medewerkers werden vervolgd om hun verkondiging, bewees dat Gods boodschap niet naar de mens was en is (Gl1:11). Daardoor konden de gemeenten weten dat zij deelgenoten waren van Gods heil in Christus wat hen vertroostte. De verdrukking komt altijd vanuit de godsdienstige hoek. De mens wordt in de verkondiging van de verborgenheid als volkomen verdorven gezien. Geen systeem kan hem verbeteren. Door het evangelie is hij echter in Christus levend gemaakt en in staat gesteld om Gods geboden te gehoorzamen.

Vragen over Efeziërs 3:14-21

1. Om welke reden gaat Paulus bidden? zie vs14

2. Welke geslachten bedoelt Paulus in vs14?
3. Wat betekent het dat Christus gaat wonen in onze harten? Hij woont er toch al? vs17
4. Wat bedoelt Paulus met de breedte en lengte en hoogte en diepte in vs18?
5. Hoe wordt de gemeente vervuld tot de volheid Gods? vs19?

Efeziërs 3:14-21

Paulus was het uitverkoren werktuig van de Here Jezus om aan de gemeente het geheimenis van zijn wil (Ef1:9) bekend te maken. Dit geheimenis, verborgen voor de mensen in het Oude Testament tot aan Paulus en de apostelen, houdt in dat een gelovige, Jood of heiden, door het geloof met Christus is verenigd. Al de heerlijkheden van Christus behoren hem toe. God heeft dit verlangen in Zichzelf opgevat vóór de grondlegging van de wereld. Zo is de gemeente in het hart van God geweest van eeuwigheid af om de heerlijkheid van de Zoon voor eeuwig te weerspiegelen. Het is het verlangen van de apostel, dat de gelovige de Persoon door Wie al deze plannen zijn verwerkelijkt, beter leert kennen. Dit kennen is niet in intellectuele zin, maar het kennen met het hart (zie 1:17).

Vers 14

Om die reden buig ik mijn knieën voor de Vader,

Wat is het mooi om onze knieën te buigen voor de Vader. Hij is het die ons aan zijn eigen hart heeft gebracht. Voor de tweede keer in de brief onderbreekt Paulus zijn betoog en gaat hij bidden (na 1:17v.). De eerste keer bad Paulus tot *de God* van onze Heer Jezus Christus. Daar wilde Hij dat God de lezers zou brengen aan zijn hart; de God van de Heer Jezus als Mens. Daar ging het om het kennen van God als Diegene die zijn raad heeft ontvouwd naar de rijkdom van zijn genade in de mens Christus. Deze is verhoogd door God boven alle dingen en gezet aan zijn rechterhand. Hier bidt Paulus tot *de Vader* van de Heer Jezus om te vragen of we mogen gaan begrijpen wat de Zoon voor de Vader betekent.

Vers 15

naar wie alle geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt,

In de eerste schepping werden alle dieren door Adam van een naam voorzien. Straks, in de nieuwe wereld die gekenmerkt wordt door heerlijkheid, zal ieder geslacht of 'familie' (letterlijk 'vaderlijk huis'), engelen, de gemeente, de heiligen op aarde, naar de Vader worden genoemd.

Vers 16

opdat Hij u geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens,

Paulus bidt voor de gelovigen in Efeze dat de Vader hen iets gaat geven 'naar de rijkdom van zijn heerlijkheid'. Christus vormt de rijkdom van de heerlijkheid van de Vader. Hem zó te kennen is het gebed van de apostel. Zijn gebed omvat drie verlangens:

1. Kracht voor de innerlijke mens
2. Christus die in de harten woning maakt
3. Dat de gemeente in liefde gegrond en geworteld is

Daarvoor is kracht nodig in onze inwendige mens. Deze kracht geeft Hij ons door de Geest binnen in ons. Het is niet de kracht om wonderen te verrichten of iets dat te maken heeft

met de uiterlijke mens. Het is iets dat gebeurt in de inwendige mens. De Geest wil Christus verheerlijken in onze harten (Jh14:16). Hier wordt als enige in de Bijbel gesproken over de 'Geest van de Vader'. *'De Heilige Geest wordt hier gezien als komende van de Vader opdat we in de Zoon - het unieke onderwerp van de vreugde van de Vader - gemeenschap hebben met de Vader. De Geest van de Vader vindt er zijn vreugde in ons ertoe te brengen, dat we delen in de vreugde van de Vader over zijn Zoon'* (Vergeten Rijkdom, blz. 321).

Vers 17a

opdat Christus door het geloof in uw harten woning make.

Het is het gebed van Paulus dat de Persoon die het middelpunt is van de liefde van de Vader het middelpunt wordt van de harten van de gelovigen. In hun innerlijk, het hart, moet Christus 'woning maken'. Het accent van dit gebed ligt niet, zoals in 1:17, op *Gods* plannen, waarvan het middelpunt de *mens Jezus Christus* is, maar op het hart van de *Vader* ten aanzien van zijn *Zoon*. In het gebed uit 1:17 vroeg Paulus om een diep besef voor de heerlijkheid van de *God* die in Christus gewerkt heeft voor hen. Nu vraagt hij om een diep besef van de heerlijkheid van de *Vader* die door zijn Geest werkt *in* hen. Hij bidt dat de Geest van de Vader in ons werkt opdat 'de Christus door het geloof in uw harten woning make.' Natuurlijk woont de Geest in ons en kennen wij Jezus als Verlosser en Heiland. Hier gaat het echter niet om die dingen, maar om Christus te kennen als de volheid van alles wat Hij is in de plannen die de Vader met Hem heeft, in het welbehagen van de Vader dat op Hem rust. Ons denken draait niet om ons, ook niet om ons heil en onze redding, maar om Christus die het voorwerp is van de liefde van de Vader. Het is bovendien de Geest van de Vader die ons de heerlijkheid van de Zoon wil openbaren (Mt16:17) net zoals de 'Geest van zijn Zoon' het is die ons tot de Vader leert roepen (Gl4:6). Voor deze krachtige werking van de Geest van de Vader in ons bidt Paulus hier. Er zijn maar weinig gelovigen waar Christus het middelpunt van hun hart is. Als dit werkelijk het geval zou zijn, zou iemand spreken over Christus en niet meer ophouden, want waar het hart vol van is, daar stroomt de mond van over. Bent u zo'n persoon? Is Christus echt het middelpunt van uw leven? Woont Hij in uw hart? Er staat nog bij dat dit 'door het geloof' gebeurt. Hij maakt woning in ons hart door het geloof. Dit is wat anders dan het algemene 'wonen' van de Geest in ons lichaam (1Ko6:19). Als onze genegenheden en gevoelens met Hem verbonden zijn en we werkelijk belangstelling tonen voor dat wat God belangrijk acht, zijn we vervuld met de volheid van God (3:19).

Vers 17b

Geworteld en gegrond in de liefde,

Als Christus zelf woning gaat maken in ons hart *als de Geliefde van de Vader*, neemt Hij bezit van alles wat er in dat hart aanwezig is. Christus was van eeuwigheid af in het hart van de Vader. Daarom heeft Hij Hem als het middelpunt van zijn raadsbesluiten gemaakt.

De Vader heeft de Zoon lief en heeft alles in zijn hand gegeven. Jh3:35

Zoals Christus geliefd is door de Vader, zijn wij het ook! Dit gaat verder en is hoger dan de heerlijkheid die we zullen ontvangen. Paulus bidt dat wij zó gegrond en geworteld zijn in de liefde die de Vader voor Hem, maar ook voor ons heeft. Wij moeten Christus liefhebben als Diegene, die Gods gedachten uitvoert en de plannen van God verwerkelijkt. Daarom heeft

de Vader Hem lief en zou Hij ook ons hart moeten vullen. Hij wil bovenal, dat zijn Zoon als het Middelpunt van Zijn raadsbesluit groot en uniek voor ons wordt en de enige plaats in onze harten en in onze liefde inneemt. Hij als de liefde van de Vader heeft ons geleerd hoeveel deze Vader ons ook liefheeft (Jh16:27). Een gebed als dit is hard nodig voor elkaar! Helaas worden deze dingen nu juist vaak niet gebeden.

Vers 18

zult gij dan samen met alle heiligen, in staat zijn te vatten, hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is,

De volgorde is dus: De Vader geeft mij kracht door zijn Geest, waardoor Christus woont in mijn hart als de geliefde Zoon. Vervolgens ben ik gegrond en geworteld in de liefde, waardoor ik samen met alle heiligen in staat ben om iets te gaan vatten. Dit 'vatten' is het geestelijk grijpen van iets en wel de plannen van God. De Vader zal op alles het stempel van Christus zetten en Christus Zelf zal alle dingen met het licht en de liefde van God vervullen. Hierin is de gemeente het middel van God om de heerlijkheid van zijn Zoon te etaleren. De breedte van Gods eeuwig voornemen zijn alle heiligen. De lengte is de eeuwigheid. Het voornemen ontstond voor de grondlegging van de wereld en strekt zich uit tot in alle eeuwigheden. De diepte tekent de plek waar wij waren. De hoogte is de plek die we in Christus ontvangen hebben. Ware verandering van een mens, zoals God hem of haar heeft bedoeld, is maar op één enkele manier mogelijk. Het is door de ontmoeting met de levende God in Jezus Christus. Pas als wij gaan zien wie God echt is, hoe groot de breedte, de lengte, de hoogte en de diepte is van zijn plannen en van wie Hij zelf is, geopenbaard in de persoon van Christus, dan veranderen we (zie 2Ko3:18). Dan ontstaat er een groep waarbinnen de liefde van God gezien wordt.

Vers 19

en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot alle volheid Gods.

Al deze duizelingwekkende raadsbesluiten van God zijn wij in staat te vatten met alle heiligen samen! Maar nog mooier wordt het als we de liefde van Christus leren kennen die voor de gemeente de dood is ingegaan om de plannen van zijn Vader te volbrengen. Deze liefde is eigenlijk niet te kennen omdat we de diepte niet kunnen bevatten waarin Hij is afgedaald. Bovendien gaat het hier niet alleen maar over de liefde van de Heer Jezus voor ons, maar over zijn diepe toewijding aan de Vader. Hij was bereid de plannen van zijn Vader uit te voeren vanwege zijn liefde voor Hem.

Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik mijn leven afleg, opdat Ik het weer neem. (...) Dit gebod heb Ik van de Vader ontvangen. Jh10:17-18b

De bede van de apostel is verder dat de gemeente wordt vervuld tot de volheid van God. De volheid van wat God is, moge overstromen in de gelovigen. Dat is het gebed van Paulus hier. Dit klinkt nogal abstract en verheven; vervuld worden met de volheid van God. Het betekent dat we vervuld zijn met wat er in het hart van God is ten aanzien van zijn Zoon en de gemeente. Alles zal deze volheid uiteindelijk uitstralen. Laten we niet denken dat we God niet kunnen leren kennen. We kunnen Hem in zijn volheid kennen!

Vers 20

Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt, bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen,

Hem nu, die in staat is zeer overvloedig te doen boven alles wat wij bidden of denken, naar de kracht die in ons werkt (Telosvertaling).

Er werkt een kracht in ons. Deze kracht is de Heilige Geest. Deze Geest is in staat tot dingen, die wij niet kunnen begrijpen. God kan oneindig veel meer doen in levens van gelovigen dan wij kunnen denken. Het gaat hier in dit vers niet om de dingen buiten ons, maar in ons! Misschien raken we ontmoedigd door de hoogte van de waarheden die we overdacht hebben. Hoe kunnen wij deze dingen ooit begrijpen en genieten? Het antwoord is dat het God is die oneindig veel meer kan doen in ons dan wij bidden of beseffen. Denk niet dat je Christus zo niet kan leren kennen. Denk niet dat je niet zult begrijpen hoe groot Gods plannen zijn. God is namelijk bij machte oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen. Geloofd en geprezen zij die God!

Vers 21

Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid! Amen.

De heerlijkheid van God zal in de gemeente openbaar worden aan deze wereld en in heel de schepping tot in alle geslachten en tot in alle eeuwigheid. We vinden dit in Op21:1-5 waar het nieuwe Jeruzalem, dat is de gemeente, voor eeuwig als de tent van God bij de mensen zal zijn.

En ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel neerdalen van God, gereed als een bruid die voor haar man versierd is. En ik hoorde een luide stem vanuit de troon zeggen: Zie, de tabernakel van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn, hun God. Op21:2-3

Maar ook nu al is het Gods verlangen dat de heerlijkheid van Christus in onze gemeenten wordt gezien. Over Hem moet het altijd gaan en over niets anders!

Vragen over Efeziërs 4:1-9

1. Hoe wandel je 'waardig de roeping waarmede gij geroepen zijt'? vs1
2. Wat heeft vers 2 met de roeping te maken?
3. Hoe bewaren wij de eenheid van de Geest in een tijd van vele scheuringen en groeperingen? vs3
4. Wat bedoelt Paulus met één doop? Is dit de waterdoop of de doop in de Geest? vs5
5. Wat wordt er met vers 7 bedoeld in verband met het voorgaande?

Efeziërs 4:1-9

Het voorgaande gedeelte, vanaf 3:2 is één lange tussenzin. Paulus laat daarin zien hoe hij geroepen was om de verborgenheid van Christus moest verkondigen. Bovendien was het zijn taak om in het licht te stellen wat het rentmeesterschap hiervan inhoudt. De gelovigen werden door Paulus geleerd en vermaand om te leven zoals God dit bedoeld heeft (4:1). Gelovigen zijn niet geroepen om deze wereld te verbeteren maar om zowel individueel als gezamenlijk de verheerlijkte Christus te openbaren. Hiervoor is het nodig dat Christus het enige onderwerp en doel is van het onderwijs aan gelovigen (Ko1:28).

Vers 1a

Als gevangene in de Here, vermaan ik u dan

Dit vers volgt dus eigenlijk direct op 3:1. De roeping is duidelijk uit de voorgaande hoofdstukken, nu ons leven in de praktijk nog. Paulus vermaant ons. Hij doet dat niet uit de hoogte, als een theologieprofessor, maar als een gevangene omwille van de boodschap die hij bracht. Hij heeft zelf voor de volle 100% datgene gedaan waartoe hij ons oproept. Daarom heeft hij alle recht van spreken. De Bijbel is niet een boek dat uit de hemel is komen vallen zoals de Koran. Nee, het is een boek geschreven door mensen die zelf aan den lijve hebben ondervonden wat het betekent om God te dienen onder alle denkbare omstandigheden. Hoewel gezegend met alle geestelijke zegeningen en hoewel geliefd door de Vader, was Paulus een gevangene. De Bijbel leert ons niet dat wij vandaag geen lijden te verduren hebben omdat we nu eenmaal gezegend zijn, in tegendeel. Toch wist Paulus dat zijn gevangenschap 'in de Here' was. Hij heeft alle omstandigheden in zijn hand en laat alle dingen meewerken te goede (Rm8:28).

Vers 1b

te wandelen waardig der roeping, waarmede gij geroepen zijt,

Paulus noemt vaker dit 'wandelen waardig...'. In Ko1:10 is het 'waardig de Heer', in Fp1:27 is het 'waardig het evangelie van Jezus Christus' en in 1Ts2:12 is het 'God waardig'. In deze brief ligt de nadruk op de *roeping* waarmee we zijn geroepen. Deze is een hemelse roeping. Wat we *zijn*, namelijk één lichaam verbonden met het Hoofd, moet zichtbaar worden in wat we *doen*. Dit is hier niet zozeer verbonden met het navolgen van de Heer op aarde, maar met het vormgeven van de hemelse roeping, de eenheid die er is in Hem. De heerlijkheid van de hemelse Christus moet door ons, zijn lichaam worden getoond. Dit lichaam is één zodat wij hier op aarde deze eenheid moeten laten zien!

En de heerlijkheid die U Mij hebt gegeven, heb Ik hun gegeven, opdat zij één zijn zoals Wij één zijn: Ik in hen en U in Mij; opdat zij volmaakt zijn tot één...Jh17:22-23

We zijn dus geen individuele gelovigen, maar verbonden met elkaar. Dit moet zichtbaar worden in ons leven, dus geen eigengereid gedrag. Dit vers sluit aan bij het slot van hoofdstuk 2 waar we zagen dat de gemeente een tempel is die goed is samengevoegd (2:21) tot een woonplaats van God is de Geest (2:22). Dit betekent dat onze roeping is toegespitst op:

1. Een eenheid in de hemelse zegeningen.

2. Een verantwoordelijkheid vanwege Gods aanwezigheid in ons.

Vers 2

met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen,

Er staat eigenlijk; 'terwijl u', dus dit vers is nog niet de inhoud van de vermaning om waardig onze roeping te wandelen, dat komt in vers 3. Hoe kunnen wij op de *juiste manier* als gelovigen een zichtbare eenheid op deze aarde tonen als broeders en zusters van elkaar? Het eerste wat hier wordt genoemd is nederigheid. We zouden hoogmoedig kunnen worden vanwege onze geestelijke voorrechten, daarom eerst: nederigheid. Dit is de houding die Jezus kenmerkte. Hij zocht enkel en alleen de eer van de Vader. Zo moeten wij ook de eer van Christus zoeken in de gemeente. Het houdt in dat we ons tegenover de ander plaatsen op een goede manier. Het 'ik' verdwijnt. Er is ook een ongezonde nederigheid, waarbij mensen over zich heen laten lopen. Dat deed Jezus niet. Er staat in de Bijbel dat Hij nooit Zichzelf heeft behaagd (Rm15:3) en Zich heeft overgegeven tot de dood aan het kruis. Hierin zocht Hij voortdurend de wil van zijn Vader. Maar als men dreigde over zijn natuurlijke grenzen te gaan, zonderde Hij zich af (Mk4:36). Nederigheid betekent de ander voorlaten ten koste van je eigen belangen, de ander eren en behandelen zoals jij zelf behandeld wil worden (Mt7:12). Het betekent niet dat je nooit aan je eigen belangen denkt. Tenslotte staat er 'alle' nederigheid, omdat dit het uitgangspunt is van gezonde communicatie tussen gelovigen.

Zachtmoedigheid lijkt enorm op nederigheid. Het woord 'alle' heeft ook hier betrekking op. Het houdt in dat we onze trost en eigen wil in de dood houden. Jezus sprak over deze twee eigenschappen toen Hij zei:

Neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen. Mt11:29

Wie nederig is, vormt voor niemand een bedreiging, wie zachtmoedig is, voelt zich door niemand bedreigt. Jezus was de meest nederige en zachtmoedige mens die ooit heeft geleefd. Als we zijn leven bestuderen zien we dat zijn emoties volmaakt functioneerden. Hij was verheugd, boos, bedroefd, streng, liefdevol, zacht, geduldig, direct etc. Wij leren pas wat nederigheid en zachtmoedigheid is als we het leven van Jezus onder de loep nemen. Het derde wat wordt genoemd in ons vers is lankmoedigheid ofwel geduld. Dit is ook een kenmerk van de vrucht van de Geest uit Gl5:22. Lankmoedigheid is 'lang van gemoed zijn', dat je het lang uithoudt met broeders en zusters. Geduld is het tegenovergestelde van een kritische geest die haastig de fouten van de ander ziet. Elkaar 'in liefde verdragen' is laten zien dat we één zijn zoals we zijn geroepen.

Vers 3

en u te beijveren de eenheid des Geestes te bewaren door de band des vredes:

Nu volgt de praktische betekenis van het waardig wandelen van onze roeping. Wij moeten ons inzetten om de eenheid van de Geest te *bewaren*. 'Beijveren' duidt op een actieve handeling. Dit vers leert ons verder nog een aantal dingen. Ten eerste staat er 'bewaren', dus deze eenheid is er al wel! We hoeven geen eenheid te creëren, hij is er al en wel door de

Geest. Ten tweede staat hier niet de eenheid van het *lichaam*, maar van de *Geest*. Het is geen doen meer om alle scheuringen die er zijn geweest tussen kerken en gemeenten ongedaan te maken. Het gaat om de eenheid van de *Geest*. We vormen geen groepen rondom een bepaalde leer, of een bepaalde leraar, maar rondom Christus en zijn Woord. Zodra we iemand uit een andere kerk ontmoeten *is er* een eenheid in de Geest tussen ons, omdat we beiden behoren tot het lichaam van Christus. Als we zo iemand respectvol behandelen, hem zegenen, toelaten tot de tafel van de Heer, dan bewaren we de eenheid van de Geest. Het is naar de gedachten en de vreugde van de Vader als wij samenkomen rondom zijn Zoon en op de grondslag van het ene lichaam (zie vs4) in plaats van in onze eigen naam of rondom onze eigen leringen, ideeën en gedachten. Ten derde staat er dat de manier om de eenheid van de Geest te bewaren de band van de vrede is. Zodra we vrede hebben onderling, is de eenheid van de Geest gewaarborgd. De grootste vijand van de vrede is ons vlees, de oude natuur. De mentaliteit van het vlees is: 'ieder voor zich', maar de mentaliteit van de Geest is: 'ieder voor anderen'. Zodra er twist of meningsverschillen ontstaan, is het vlees aan het werk. Als de Geest heerst, ontstaat er eenheid. Deze eenheid wordt vormgegeven in zeven verschillende aspecten binnen het christelijk geloof die één zijn: één lichaam, één Geest, één hoop, één Heer, één geloof, één doop en één God en Vader.

Vers 4

één lichaam en één Geest, gelijk gij ook geroepen zijt in de ene hoop uwer roeping,

We vinden hier de geestelijke, onzichtbare kenmerken van onze eenheid met elkaar als gemeente. Paulus noemt het ene lichaam eerst. We zijn door de Geest tot één lichaam gedoopt zegt 1Ko12:13.

Wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van één Geest te drinken gegeven.

Dit lichaam van Christus bestaat sinds de Pinksterdag en zal uit deze wereld worden weggenomen tijdens 'de opname van de gemeente'. Dit ene lichaam is de grondslag waarop wij samen behoren te komen. Het samenkomen in een eigen naam of rondom een eigen leer gaat in tegen onze roeping. Helaas zien we vrijwel nergens meer dat men op deze manier samenkomt. Ondanks zegen van God in diverse kringen mag de vraag gesteld worden of de Heer daadwerkelijk in hun midden is. Eén Geest hoort bij het ene lichaam. Omdat we samen één lichaam zijn, moet dat ook zichtbaar worden. Hoe kan ik een broeder of zuster waarmee ik in dat ene lichaam ben gedoopt nu behandelen alsof ik niets met hem/haar te maken heb? De ene Geest kwamen we ook al tegen in 2:18, Joden en heidenen door één Geest toegang tot de Vader. Alleen mensen die tot werkelijke wedergeboorte zijn gekomen behoren tot het ene lichaam en hebben die ene Geest inwonend. Wandelen waardig onze roeping is geestelijke omgang met die mensen te hebben en zo de eenheid van de Geest te bewaren (zie ook 2Tm2:20-22). Bovendien zorgt die ene Geest voor het verheerlijken van die ene Heer d.m.v. diverse geestesgaven. Ook dat zijn we kwijtgeraakt aangezien menselijke theologie, traditie en vormen de Geest hebben uitgeblust. Als Christus verheerlijkt wordt en door Hem de Vader, door die ene Geest, delen wij dan ook samen in die ene hoop van onze roeping, waar Paulus in 1:18 ook al over schreef. Niet nu al is er overwinning over al onze omstandigheden, maar we zien uit naar onze 'bijeenvergadering' tot Hem (2Ts2:1) wanneer

wij in de heerlijkheid zullen zijn. Ook dit aspect is vrijwel verdwenen, want waar horen we nog over de dagelijkse verwachting van de Heer?

Vers 5

één Here, één geloof, één doop,

Nu volgen die aspecten van onze eenheid die maken hebben met onze verantwoordelijkheid. De eerste drie zijn dat ook, maar daar is de Vader en zijn genade de grondslag, terwijl hier ons 'deel' beschreven wordt in deze genade. Ze kunnen ook gevonden worden bij uiterlijke belijders, de naamchristenen. Deze kunnen de Heer belijden en het geloof (dat is de inhoud van wat we geloven) en ook gedoopt zijn. Vandaar dat dit vers een wijdere kring omvat dan vers 4. De ware gelovigen dienen één Heer en dat is Jezus Christus. Hij is de oorzaak van de vrede die wij onderling beleven met wie dan ook, van welke kerk dan ook. Zodra iemand belijdt deze Heer te dienen, is er een band ontstaan. Het ene geloof is de leer die wij belijden. Het is de waarheid van de Schrift en vooral de Persoon van Christus die ons daarin geopenbaard wordt. De doop is de christelijke waterdoop. De Bijbel kent meerdere 'dopen':

1. De doop van Johannes, Mk1:4. Dit is 'een doop van bekering tot vergeving van zonden' vooruitwijzend op de komst van de Messias. Deze doop is *niet* de christelijke doop, zie Hd19:2-5.

2. De 'doop' van Jezus zelf, die spreekt van zijn lijden en sterven. Zie Lk12:50, Mk10:38 *Ik moet een doop ondergaan, en Ik word hevig gekweld zolang die niet volbracht is*. Dit is een figuurlijke doop.

3. De Geestesdoop, die Jezus zelf beloofd heeft (Mt3:11; Mk1:8), waardoor een gelovige 'gedoopt wordt' in of door de Geest. Dit betekent dat hij/zij wordt toegevoegd tot de gemeente, het lichaam van Christus.

4. De vuurdoop, waarover Johannes spreekt in Mt3:11 en Lk3:16 *Hij zal jullie dopen met de Heilige Geest en met vuur*. Deze vuurdoop spreekt van het eeuwige oordeel (zie vers 17 van Lk3).

5. De christelijke waterdoop, door Jezus ingesteld, welke spreekt van de uiterlijke vereenzelving met Hem (zie Mk16:16 en Rm6:3 en 4). De doop is niet een symbolische uiting van een innerlijk geloof, maar het *begin van de navolging van verworpen Christus op aarde*. De doop heeft dus te maken met (niet alleen een innerlijke relatie met Jezus, maar met) een uiterlijke navolging van Hem. Door de doop voegt een mens zich onder één Heer en belijdt daarmee voortaan één geloof te gaan uitleven. Al deze dingen zijn kenmerken van een praktische, zichtbare, eenheid.

Vers 6

één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen.

We zijn door die ene Geest allemaal, als gelovigen tot één Vader gebracht. Hij is de Vader van allen, wat hier betekent van alle mensen als de Oorsprong en de Schepper. Hij is hierin 'boven allen en werkt zijn plannen uit 'door allen', ook door ongelovigen. We vinden hier dus een nog wijdere kring dan in het vorige vers. Hier is 'in allen' de hele gemeente als lichaam van Christus, want Hij werkt in hen zijn plannen uit. De Zoon kwam om ons bij de Vader te brengen, Hij heeft ons de Vader geopenbaard (Jh1:18). We hebben de Geest van het

zoenschap ontvangen waardoor we roepen: 'Abba, Vader' (Gl4:6). Hij is boven allen, door allen en in allen. We zagen dat in 3:16-17 dat de Vader door zijn Geest in onze innerlijke mens werkt met kracht. Hoe is in de christenheid omgegaan met deze geweldige zegeningen? Het ene lichaam is verloochend door talloze scheuringen, de ene Geest door menselijke inzetten en liturgieën en de ene Vader door goddeloze bedenkensels. We zouden ons diep moeten schamen en ons moeten verootmoedigen voor de toestand van de christenheid van vandaag.

Vers 7

Maar aan een ieder onzer afzonderlijk is de genade gegeven, naar de mate, waarin Christus haar schenkt.

Hier eindigt het gezamenlijke aspect. De eenheid van de Geest is het thema van vers 1-6, vanaf vers 7 vinden we de verscheidenheid van de leden van het lichaam van Christus. Hoewel het waar is dat de Geest eenheid heeft bewerkt tussen gelovigen, is er toch een grote verscheidenheid in genadegaven. Ieder lid van het lichaam heeft genade ontvangen om iets door te geven en om iets te ontvangen van Christus om zo de eenheid gestalte te geven. We hebben als gelovigen allemaal deel aan dezelfde dingen en toch, in de realisatie van deze dingen in onze levens, heeft iedereen weer een andere taak. Voor deze taak ontvangen we precies genoeg genade van Christus om het naar behoren uit te voeren. Hij schenkt iedere gelovige precies in de goede maat! Wat zijn we dan toch dwaas om menselijke hulpmiddelen in te schakelen zoals trainingen, cursussen om mensen te leren hoe ze moeten functioneren in de gemeente!

Vers 8

Daarom heet het: opgevaren naar den hoge voerde Hij krijgsgevangenen mede, gaven gaf Hij aan de mensen.

In de verzen 8 en 9 citeert Paulus Ps68:19 wat niet eenvoudig te begrijpen is.

Gij zijt opgevaren naar den hoge; Gij hebt gevangenen meegevoerd; Gij hebt gaven in ontvangst genomen onder de mensen. vs19a

Deze Psalm handelt over het vrederijk waarin de Messias de als de Koning is opgevaren naar den hoge. Hij heeft de hoogste plaats ingenomen. Hij heeft 'de gevangenschap' gevangen genomen (Telosvertaling). Dit is alles wat de mensen gevangen heeft gehouden (zie Hb2:14-15). Dit past Paulus toe op de gemeente. Het komt hier op neer dat Christus, toen Hij Zich in de hemelsferen naast God zette als Overwinnaar, zijn lichaam, de gemeente heeft toegerust met gaven, om alles tot volheid te brengen. Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars (vs11) om de gemeente te helpen om te groeien.

Vers 9

Wat betekent dit: Hij is opgevaren, anders dan dat Hij ook nedergedaald is naar de lagere, aardse gewesten?

De Here Jezus is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde (Mt28:19). Maar om deze positie te verkrijgen is Hij eerst afgedaald naar de diepten van de dood op deze aarde. Deze

'lagere delen' van de aarde doelen op het dodenrijk waarin Hij is afgedaald voor zijn gemeente.

En niemand is opgevaren in de hemel dan Hij die uit de hemel is neergedaald. Jh3:13

Vragen over Efeziërs 4:10-16

1. Over welke profeten gaat het in vers 11?
2. Is iedere gelovige onder te verdelen in één van de vijf gaven uit vers 11?
3. Hoe bouwen de vijf bedieningen uit vers 11 de gemeente op?
4. Kunnen wij hier op aarde de staat van vers 13 bereiken?
5. Wanneer groeien wij? vers 15

Efeziërs 4:10-16

Nadat de apostel Paulus in de eerste drie hoofdstukken van deze brief ons heeft beschreven wat er in het hart van God is geweest van eeuwigheid af en hoe Hij zijn plannen uitvoert, volgt vanaf hoofdstuk 4 'de praktijk'. Wij zijn, als de gemeente van God, geroepen om te leven overeenkomstig onze roeping (4:1). Anders gezegd: Dat wat in God verborgen is geweest moet praktisch zichtbaar worden in onze levens. Paulus benadrukt dat dit de eenheid van de Geest moet zijn zoals wij ook geroepen zijn tot één lichaam door één Heer (4:3-4). Christus die bij de Vader is, deelt voor dit doel 'gaven' uit, zoals we zullen zien.

Vers 10

Hij, die nedergedaald is, Hij is het ook, die is opgevaren ver boven alle hemelen, om alles tot volheid te brengen.

In vers 9 ligt de nadruk op het 'neerdalen' van de Here Jezus. Hij kwam op deze aarde als het vleesgeworden Woord. Na zijn opstanding uit de dood is Hij opgevaren 'boven alle hemelen'. Er is een zichtbare hemel, de luchtlaag rond de aarde. Er is een heelal, de 2e 'hemel' en er is sprake van een 3e hemel in 2Ko12:2, het paradijs, de plaats waar de gelovigen zijn die overleden zijn. Daarboven aan de rechterhand van God, die de hemelen niet bevatten kunnen (1Kn8:27) is Hij, Christus als het Hoofd van de gemeente. Hij is daar met een doel: om alle dingen te vervullen met de heerlijkheid van Zichzelf! Straks zullen alle dingen zijn heerlijkheid vertonen (zie 1:10), maar nu is er in de gemeente al een volheid van Christus (4:13) zichtbaar mits de gaven daarvoor gegeven functioneren op een Bijbelse manier. Christus wordt zichtbaar in gelovigen doordat deze weer vervuld zijn met de Geest (5:18)

Vers 11

En Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars,

Dit vers wordt helaas vaak op een totaal verkeerde manier gebruikt in een soort poging tot gemeentestichting. Dit vers gaat echter niet over de plaatselijke gemeente, maar over de gemeente wereldwijd en van alle tijden, iets totaal anders! Christus daarboven geeft gaven aan deze wereldwijde gemeente die zijn lichaam is. Dit heeft Hij eens en voor altijd gedaan. Hier zijn dat bepaalde mensen met een bediening. De gemeente stelt zelf deze mensen niet aan naar hun eigen keuze, maar Christus heeft ze uitgedeeld. Waar 'gaven' in de brieven aan de Romeinen en Korinthiërs (beiden hoofdstuk 12) geestelijke kracht is in gelovigen, zijn het hier de mensen *zelf*. Christus deelt deze vijf typen mensen uit aan het lichaam van Christus, nogmaals: niet aan de plaatselijke gemeente. Het is een verkeerde gedachte dat iedere gemeente naar deze 'vijfvoudige bediening' zou moeten streven, er staat namelijk (Telosvertaling) 'sommigen'. Dit zijn de vijf (eigenlijk vier, zie verder) 'gaven' of personen die de verhoogde Christus aan zijn lichaam door alle tijden heen geschonken heeft:

1. Apostelen. Dit zijn de apostelen van het lichaam van Christus, de leggers van de fundamenten. Hoewel er bepaalde personen kunnen zijn die het karakter van een apostel tot op zekere hoogte vertonen, zijn apostelen niet meer onder ons. Zij hebben via het geschreven Woord nog steeds hetzelfde gezag als destijds. Net als de profeten legden zij het fundament van de gemeente in hun leer. Vooral de leer van

de apostel Paulus over onze hemelse roeping is van het grootste belang voor iedere gelovige!

2. Profeten communiceren de gedachten van God. Waar apostelen de fundamenten legden, bouwden profeten de gemeenten op. *En Judas en Silas, die zelf ook profeten waren, vertroostten de broeders met vele woorden en versterkten hen.* Hd15:32. Ook zij zijn niet meer onder ons in deze mate, maar wel in het geschreven Woord, denk aan Lukas en Markus. Nieuwe openbaringen, zoals profeten destijds gaven, zijn niet meer nodig omdat Gods gedachten volkomen zijn geopenbaard in zijn woord. De huidige 'profeten' zoals genoemd in 1Ko14, vertalen het geschreven Woord aan de gemeente zodat de gedachten van God voor dat moment gecommuniceerd wordt.
3. Evangelisten zijn zij die het evangelie, het woord van Gods genade aan ongelovigen communiceren en ze bij Christus de Redder te brengen. Maar het evangelie is ook nodig voor gelovigen zoals Paulus duidelijk maakt in Rm1:15: *Zo ben ik dan, wat mij betreft, bereid ook aan u die in Rome bent, het evangelie te verkondigen.*
4. Herders zijn zij die speciaal geroepen zijn om de zielen van de mensen bij Christus, de grote Herder van de schapen, te brengen. Dit in de vele moeilijke omstandigheden van het leven welke littekens nalaten bij gelovigen. Herders en leraars zijn geen twee, maar één gave, want iedere leraar zonder herderschap en iedere herder zonder leraarschap is schadelijk voor diegenen die zij bedienen.
5. Leraars. Zij dienen de gemeente door de waarheid systematisch en gezond te onderwijzen vanuit het geschreven Woord, de Bijbel.

Vers 12

om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus,

Dit en het volgende vers zijn van cruciaal belang in de hele discussie rond de 'geestesgaven'. Hier wordt namelijk het doel beschreven van de vijf gaven die God geeft aan de gemeente. De verhoogde Christus geeft aan zijn lichaam, de gemeente vijf gaven om 'de heiligen te volmaken' (Telos). Dit betekent 'volwassen in het geloof zijn (zie vs13)', zoals Paulus elders schrijft:

Hem verkondigen wij, terwijl wij iedere mens terechtwijzen en iedere mens leren in alle wijsheid, om iedere mens volmaakt te stellen in Christus. Ko1:28

Christus is het Doel, het Middel en de Gever. Zodra mensen Hem kennen op een volwassen manier, wordt het lichaam van Christus opgebouwd. Dan functioneert iedere gelovige op zijn eigen plaats in dat lichaam. Ze zijn dan volmaakt gesteld in Christus. 'Tot dienstbetoon' of 'het werk van de bediening' is de taak uitvoeren die wij van de Heer hebben ontvangen om zo dat lichaam van Christus te dienen. De gaven die wij uitoefenen worden dus door de vijf gaven aan de gemeente gestimuleerd. Deze vijf bedienen aan ons de verheerlijkte Heer en de rijkdommen in Hem, welke de enige bron zijn voor geestelijke groei (zie ook 2Pt3:18).

Vers 13a

totdat wij allen de eenheid des geloofs en der volle kennis van de Zoon Gods bereikt hebben,

Paulus zag uit naar de komst van de Heer en gaat ervan uit dat de gemeente in Efeze volwassen zal zijn als Hij zou komen. Het doel dat uiteindelijk zou worden bereikt is de 'eenheid van het geloof' en de volle kennis van de Zoon van God'. De eenheid is dat allen hetzelfde denken, hetzelfde voorwerp voor ogen hebben, namelijk Christus als de Zoon van God.

...maakt dan mijn blijdschap volkomen door hetzelfde te bedenken, terwijl u dezelfde liefde hebt, eenstemmig bent, het ene bedenkt. Fp2:2

Wat gaat het in onze gemeenten toch weinig over Hem alleen! De volle kennis van de Zoon van God houdt in, zoals we in 3:17 al hebben gezien, dat Hij als de Geliefde van de Vader onze harten bezit. Geestelijke groei is toenemen in de geestelijke hartekennis van onze Heer (2Pt3:18), niet verstandelijke kennis, maar de kennis van het hart in de omgang met Hem. Bijbels onderwijs is *altijd* het vanuit Gods Geest verkondigen van Christus.

Vers 13b

de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der volheid van Christus.

Christus deelt deze gaven uit opdat wij volwassen zijn (zelfde woord in Jh9:23) in het geloof! We zijn dan 'een volwassen man' volgroeid tot de volheid van Christus'. Als de Bijbel spreekt over ons volwassen of 'volmaakt zijn' in Christus, zijn hier twee gezichtspunten in te ontdekken van waaruit we deze waarheid moeten bezien:

1. Onze volmaking in Christus zoals die voor ons bereid is *in Hem* die ons Hoofd is. Hebr. 10:14 *Want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheiligd worden.* Hij schenkt de leden van zijn lichaam een nieuwe, volmaakte natuur, doordat zij *één zijn met Hem*. Deze natuur is Zijn eigen leven, door lijden en gehoorzaamheid geheiligd. Zie ook Kol. 2:10 *U bent voleindigd in Hem.*
2. Onze volmaking in Christus, zoals die *in ons* bewerkt wordt door de Heilige Geest die wij ons toegeëigend hebben in de *gehoorzaamheid van het geloof* en die zichtbaar wordt in ons *leven en gedrag*. Het 'aandoen' van de nieuwe mens is de term die ervoor wordt gebruikt in dit hoofdstuk. De nieuwe mens hebben we in feite al aangedaan op het moment dat we tot geloof kwamen. Nu moeten we nog als nieuwe mensen gaan leven. Hiervoor is nodig: *vernieuwd worden in de geest van uw denken*, Ef4:23). Het volmaakt zijn in Christus zal ieder ogenblik een aanwezige ervaring en een praktische werkelijkheid worden. In Rm13:14 staat het treffend: *doet de Heer Jezus Christus aan.*

Vers 14a

Dan zijn wij niet meer onmondig, op en neder, heen en weder geslingerd onder invloed van allerlei wind van leer,

'Dan', een woordje dat aangeeft wat het resultaat is van iets. Wanneer bent u een christen die niet meer 'onmondig' is (een beeldspraak van een onvolwassen kind), die niet meer heen en weer geslingerd wordt door allerlei vreemde leringen? Als u de volle kennis hebt bereikt van de Zoon van God, zoals het vorige vers zei. Dit betekent niet dat u verstandelijk alles weet wat er over Hem te weten is, want dat is voor ons onmogelijk. Het gaat hier om

gemeenschap, om relatiekennis. Het kennen van Jezus is in de Bijbel een levende relatie met Hem hebben, Hem werkelijk ontmoeten in de Geest. Iedere verandering, iedere geestelijke groei is hierop gebaseerd. Een volwassen gelovige is iemand die Christus kent (hoewel dit kennen altijd maar doorgaat, zie Fp3:10). Daarom schrijft Johannes aan de (geestelijke) vaders dat het enige wat hen kenmerkt is dat zij Hem kennen (zie 1Jh2:13 en 14). Er is namelijk veel wat op ons afkomt. Er zijn allerlei vreemde leringen die ons willen verleiden tot dwaling. De remedie is niet alleen veel Bijbelkennis, maar volwassen kennis van wie de Zoon is. Iedere dwaling en vreemde leer neemt iets weg van zijn heerlijkheid. Zodra we de Zoon kennen, herkennen we dwaling en worden wij er niet meer door van slag gebracht. Wat is de aard nu van verkeerde leer?

Vers 14b

door het valse spel der mensen, in hun sluwheid, die tot dwaling verleidt,

Het is de bedriegerij van mensen die staat tegenover de verheerlijkte Heer die allen tot Hemzelf trekt:

En als Ik van de aarde ben verhoogd, zal Ik allen tot Mijzelf trekken. Jh12:32

Iedere bediening, iedere uitoefening van een bepaalde gave heeft tot doel mensen tot Christus te trekken. De satan wil dit niet en gebruikt zijn listen (6:12) via mensen! Er staat in de Telosvertaling: *...door hun sluwheid om door listen te doen dwalen*. Letterlijk: 'Sluwheid tot de (listige) kunst van het doen dwalen'. Er is onnoemelijk veel dwaling die ons wil aftrekken van de Christus der Schriften. Paulus spreekt van een 'andere Jezus, een 'ander evangelie' en een 'andere geest' in 2Ko11:4. Deze dwalingen zullen altijd zorgen voor scheuringen in de gemeente, terwijl het doel van God juist is de eenheid te bewaren. 'Sluwheid' (zie ook 2Ko11:3) laat zien dat de dwalingen op een geraffineerde manier ingevoerd worden in de gemeenten. Laten we niet onderschatten hoe de tegenstander aan het werk is om gelovigen te beroven van de Christus der Schriften!

Vers 15

maar dan groeien wij, ons aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus.

Als we de volle kennis van de Zoon van God bezitten, dan pas groeien we omdat wij ons aan de waarheid houden. Hij is de waarheid in zijn Persoon. Hij is geopenbaard in geschreven geschriften waarvan de gaven gebruik maken. De reden dat zovelen niet groeien is dat ze niet vervuld zijn met Hem alleen, maar van allerlei andere zaken. Hier gebruikt Paulus het groeien als een toegroeien naar Christus. Zodra we Hem kennen en volwassen zijn geworden, houden we ons aan de waarheid. De gemeente van God is op weg naar gelijkvormigheid aan Christus. Hij is het Hoofd van de gemeente. Groeien gebeurt 'in liefde'. De liefde is net zo belangrijk als de waarheid. Het één kan niet zonder het ander. Doordat Christus ons tot Zichzelf trekt d.m.v. de gaven genoemd in vs11, groeien we steeds meer in gelijkvormigheid aan Hem. Het lichaam zal de eigenschappen van het Hoofd gaan vertonen, wat het grote hoofddoel is van God.

Vers 16

En aan Hem ontleent het gehele lichaam als een welsluitend geheel en bijeengehouden door de dienst van al zijn geledingen naar de kracht, die elk lid op zijn wijze oefent, deze groei des lichaams, om zichzelf op te bouwen in de liefde.

Zoals een natuurlijk lichaam bijeengehouden wordt d.m.v. alle onderlinge leden, zo is dat ook in de geestelijke zin. Christus is het, die zijn lichaam voedt en opbouwt. Iedere dienst in dat lichaam komt van Hem, iedere gave is van Hem, iedere groei is uit Hem. Ieder afzonderlijk lid werkt naar de kracht die door Hem daarvoor speciaal is gegeven, zodat er liefde is onderling en op deze wijze de gemeente volwassen wordt en opgebouwd wordt.

Vragen over Efeziërs 4:17-24

1. Wat betekent 'gij geheel anders' in vs20 in relatie tot vs21?
2. Hoe wordt iemand *in* Hem onderwezen? Dus niet *over* Hem, vs21
3. Hoe leg je de oude mens af? vs22
4. Hoe wordt je verjongd in je denken? vs23
5. Hoe is de nieuwe mens door God geschapen? vs24

Efeziërs 4:17-24

We zijn vanaf hoofdstuk 4 aangekomen bij het praktische gedeelte van de brief. De eerste drie hoofdstukken houden zich bezig met de raadsbesluiten van God. Hij heeft de gemeente, het gezelschap mensen dat tot het geloof in Christus is gekomen in deze bedeling, vóór de tijden van de eeuwen bestemd tot een bijzondere plaats. Deze plaats is 'in Christus' in de hemelse gewesten. De gemeente heeft in Hem dezelfde plaats als Christus heeft voor zijn God en Vader, heilig, onberispelijk en geliefd. Al deze zegeningen heeft God bewerkt. Paulus gaat vanaf hoofdstuk 4 de praktische consequenties van deze roeping op aarde behandelen. Omdat wij gezet zijn voor God in de hemelse gewesten (2:6) behoort ons leven ook de kenmerken te vertonen van de dingen die boven zijn, naar het voorbeeld van de Heer. Het eerste gedeelte behandelt speciaal de eenheid die binnen het lichaam van Christus praktisch wordt gezien op aarde. Het tweede gedeelte gaat specifiek in op details van het leven van de gelovigen als contrast met het leven van de mensen zonder God.

Vers 17

Dit zeg ik dan en betuig ik in de Here, dat gij niet langer moogt wandelen zoals ook de heidenen wandelen, in de ijdelheid van hun denken,

Het uiteindelijke doel van God is dat de nieuwe mens contrasteert met de oude, zowel individueel gezien als collectief (het lichaam van Christus). De nieuwe mens leeft op het gebied van de oude mens. Wij leven te midden van mensen die God niet kennen. Gelovigen worden meestal enorm snel beïnvloed door hun omgeving en daarom stelt Paulus dit gelijk duidelijk. God heeft nieuwe mensen gezet *tussen* de oude, bedoeld als lichtende sterren die schijnen in de duisternis (Fp2:15). De Vader vindt er vreugde in als er iets van zijn Zoon gezien wordt op het terrein van de duivel. Dit contrast wordt meteen messcherp neergelegd in Paulus' beschrijving van onvolwassen gelovigen (vs14) en, hier, van de heidenen. Hij 'betuigt' in de Heer, wat een extra lading geeft aan zijn vermaning. Zij die terugdeinzen voor het kruis, dat scheiding maakt tussen ons en de wereld (Gl6:14), en zichzelf (de oude natuur) niet wantrouwen, vallen snel in een wereldgelijkvormige levensstijl. Ze worden als de heidenen in hun gedrag. Deze hebben een denken dat 'ijdel' of 'vruchteloos' is. Het denken, dat verband houdt met het hart, bepaalt de levensstijl van de mens. We lezen dit ook in Rm1:28:

En daar het hun niet goeddacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan een verkeerd denken, om dingen te doen die niet betamen.

Is het denken of het hart echter gevuld met Christus, dan wordt men als Christus, zoals we zullen zien. Als we ons bezig gaan houden met de morele codes van de wereld, of haar religie of normen, hoe geestelijk ze ook overkomen, zijn we niet op onze hoede. Paulus legde geen verplichtingen aan anderen op die zij niet konden dragen en in die zin was hij de Joden een Jood en de heidenen een heiden (1Ko9:20-21). Maar dit betekende nooit dat hij zijn eigen principes opgaf door het gedrag over te nemen van de ongelovigen!

Vers 18

verduisterd in hun verstand, vervreemd van het leven Gods om de onwetendheid, die in hen heerst, om de verharding van hun hart.

Mensen zonder God hebben geen leven uit Hem. Ze zijn daarom verduisterd in hun verstand. Ons verstand is, zonder dat wij de Heilige Geest inwonend hebben, verduisterd. Als het verlicht wordt, kunnen we pas de dingen van God zien en begrijpen.

*Toen opende Hij hun verstand, opdat zij de Schriften verstonden...Lk24:45
Maar de natuurlijke mens neemt niet aan wat van de Geest <van God> is, want het is hem dwaasheid, en hij kan het niet begrijpen, omdat het geestelijk beoordeeld wordt. 1Ko2:14*

De mensen zonder God zijn bovendien 'vreemd aan het leven van God'. Ze kennen niets anders dan hun natuurlijke leven, dat in alle opzichten, zelfgericht is. Het leven van God is enkel en alleen in zijn Zoon te vinden, welke zij niet bezitten. 'Wie de Zoon heeft, heeft het leven, wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet' (1Jh5:20). Er is 'onwetendheid' in hen, totale onkunde aangaande de dingen van God. Dit is niet omdat zij er niets aan kunnen doen, maar vanwege de bewuste verharding van hun hart.

Het gedrag van de mens vindt zijn oorzaak in het hart, zoals de Here Jezus Zelf heeft gezegd in Mk7:15-23. Wandel, praktisch leven vindt zijn oorsprong in ons hart en het hart vindt zijn oorsprong in zijn liefde en genegenheden.

Vers 19

Zij hebben zich immers in hun verdoving overgegeven aan de losbandigheid om gretig winst te slaan uit allerlei onreinheid.

'Afgestompt in hun gevoelens' (Telosvertaling). Er is in de goddeloze mens geen gevoeligheid voor de gedachten van God. Hij leeft in de duisternis. 'Zelf' of het 'ik' is het centrum van de gedachten en de gevoelens. Daarom heeft hij zich overgegeven aan losbandigheid om winst, het eigen belang eerst, te verkrijgen uit allerlei onreinheid. Rm1:29-32 beschrijft in details waar het gedrag van de mens zonder God uit bestaat.

Vers 20

Maar gij geheel anders: gij hebt Christus leren kennen.

'Maar gij geheel anders', 'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Telosvertaling). Het contrast van de christen wordt hier neergezet. Een christen is een nieuwe schepping en heeft een nieuw leven in de Zoon gevonden. Vandaar dat alleen *in Hem* het volmaakte leven te vinden is. Alleen *in Hem* vindt de nieuwe mens haar bron en kracht. Daarom zegt Paulus hier dan ook letterlijk: '*U hebt Christus geleerd*', d.w.z. Christus is het onderwerp en het doel van het onderwijs, Hij *is* het onderwijs zoals Paulus dan ook verdergaat met: '*waar u Hem immers hebt gehoord en in Hem bent onderwezen..*' En in Ko1:28 '*Hem verkondigen wij, wanneer wij ieder mens terechtwijzen en ieder mens onderrichten in alle wijsheid, om ieder mens in Christus volmaakt te doen zijn.*' De weg naar dit leven kan in één woord worden omschreven: geloof. Door in het geloof enkel en alleen Christus als 'object' voor het hart te hebben, wordt dit nieuwe leven zichtbaar. Geloof wordt gevoed door gezond onderwijs (4:11-13) vanuit de Heilige Geest die het geschreven Woord levend maakt. Zo leren we dat Christus, de Gezalfde Mens aan Gods rechterhand, de bron is van mijn zegeningen. Het resultaat zal zijn een wandelen in de liefde, als kinderen des lichts als gevolg van het volmaakte leven wat door ons heen zichtbaar wordt door de kracht van de inwonende

Geest. In deze brief is het kenmerk van dit volmaakte leven terug te vinden in onze onderlinge relaties. *'Spreekt waarheid, ieder met zijn naaste, weest elkaar onderdanig, elkaar vergevend'* etc.

Vers 21

Gij toch hebt van Hem gehoord en zijt in Hem onderwezen, gelijk dit de waarheid is in Jezus,

Hier zien we weer wat de kern van de boodschap was van Paulus: Jezus Christus. Hij verkondigde Hem aan hen toen ze nog ongelovig waren en Hij verkondigde Hem toen ze moesten worden onderwezen als gelovigen (zie Ko1:28). Hij leerde hen niet *over* Jezus, maar hij leerde hen de *waarheid in* Hem. Hij gebruikt hier niet de titel 'Christus', maar 'Jezus'. De waarheid is in Jezus; zijn wandel als nederige Mens hier beneden moet voor ons het doel zijn. Vandaag de dag wordt er van alles aangeboden als het gaat om Bijbelstudie. Helaas zit daar ook veel bij dat de toets niet kan doorstaan omdat het niet is gericht op de Here Jezus. Gezond Bijbelonderwijs is altijd gericht op Hem en verkondigt Hem. Dit is omdat de waarheid in Jezus is. Hij IS de waarheid (Jh14:6). In Hem zien we de waarheid over de mens, God, de zonde etc.

Vers 22

dat gij, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die ten verderve gaat, naar zijn misleidende begeerten,

Wat Paulus aan de Efeziërs had geleerd aangaande Christus had een praktisch doel: weg met alles wat met onze vroegere wandel te maken heeft en 'aandoen' alles wat met Christus te maken heeft. Hier zien we dat Paulus' onderwijs altijd met heiliging te maken heeft! Het gaat hem om ons *gedrag*, niet om onze kennis alleen. Kennis moet tot gedrag leiden. Hier gebruikt hij de term 'oude mens' (zie Rm6:6; Ko3:9). Dit is de mens zonder God die leeft naar het vlees. De oude mens gaat 'ten verderve', er is geen enkele hoop voor de oude mens. God heeft geen 'opknop-project' op poten gezet, maar heeft voor de oude mens maar één bestemming: de dood. Wij mogen weten, door het geloof, dat onze oude mens aan het kruis is gegaan (Rm6:3-6). De oude mens als zodanig, alles wat uit Adam voortkomt, heeft God aan het kruis definitief voor zijn ogen weggedaan in de dood.

God heeft, doordat Hij zijn eigen Zoon in een gedaante gelijk aan het vlees van de zonde en voor de zonde heeft gezonden, de zonde in het vlees veroordeeld...Rm8:3

Sommige vertalingen hebben dan ook hier: 'dat gij uw oude mens hebt afgelegd en de nieuwe hebt aangedaan'. Door in het geloof te weten dat deze oude mens voor God in de dood is weggedaan, moeten wij ook actief alle eigenschappen van deze oude mens afleggen. Beter gezegd: We moeten onze oude natuur, die nog in ons is, leren veroordelen (Ko3:5) door ons in het geloof te vereenzelvigen met het werk op het kruis. We richten ons vervolgens op Christus waardoor ons gedrag veranderen zal. Dit gebeurt door ons denken te verjongen zoals het volgende vers aantoont.

Vers 23

dat gij verjongd wordt door de geest van uw denken,

Ons denken moet voortdurend worden vernieuwd. Hier staat letterlijk dat ons denken verfrist moet worden. We zagen al eerder, in 2:3 en 4:17 hoe het denken de oorzaak is van het handelen van mensen. Hoe men denkt, bepaalt hoe men handelt. Ons denken is niet zomaar iets wat is te verklaren uit allerlei chemische processen die zich in onze hersenen afspelen. Het denken is iets wat veel dieper gaat; het heeft te maken met onze geest of ons hart. Het denken is onze geestesgesteldheid, onze denkwereld, onze 'mind'. In andere vertalingen staat hier de voltooid verleden tijd: 'dat u vernieuwd bent in de geest van uw denken'. Beiden is waar. In zeker opzicht hebben we al het denken van Christus (1Ko2:16) als het gaat om onze denkrichting. Aan de andere kant is de inhoud van ons denken nog niet wat het wezen moet en is God bezig met een veranderingsproces in ons denken. Dit heeft niets te maken met hersenspoelen of iets dergelijks, maar met een totaal nieuwe 'state of mind'. Door ons voortdurend enkel en alleen (!) op Christus te richten, zal ons denken gevuld worden met zijn heerlijkheid. Zie 2Ko3:18. Hoewel wij onze aardse verplichtingen hebben is onze verantwoordelijkheid ons hart met Hem te vullen.

Vers 24

en de nieuwe mens aandoet, die naar (de wil van) God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid.

Wij moeten de nieuwe mens praktisch 'aandoen' terwijl deze positioneel al aangedaan is. Een constant vernieuwingsproces, een subjectieve geloofsdaad als reactie op objectieve waarheden. Christus is de nieuwe Mens. Wij worden opgeroepen om op Hem te lijken, om Hem 'aan te doen' (zie Rm13:14). Dit gebeurt door de Geest (Fp3:3). Wij kunnen niet uit onze eigen mogelijkheden op Jezus gaan lijken, we moeten dit leren via gezond onderwijs. Als wij ons onderwerpen aan goddelijk onderwijs en door het geloof Christus gaan leren kennen, zal de nieuwe mens steeds meer zichtbaar worden in ons gedrag. Deze nieuwe mens is door God geschapen, naar zijn gedachten voortgebracht in Christus. Waarachtige gerechtigheid en heiligheid zijn eigenschappen die van God komen.

Vragen over Efeziërs 4:25-32

1. Wat bedoelt Paulus met 'waarheid' in vs25?
2. Wat is boosheid zonder zonde? vs26
3. Hoe geven wij de duivel voet? vs27
4. Wat betekent het dat mensen genade ontvangen in vs29?
5. Hoe bedroeven wij de Heilige Geest? vs30

Efeziërs 4:25-32

Paulus had het evangelie gebracht aan de heidenen in Efeze (Hd19). Een grote groep bekeerden zich van hun afgoderij om de levende God te dienen. In deze brief leert hij hen wat de raadsbesluiten van God zijn en hoe zij nu moesten leven. In Christus is de oude mens meegekruisigd en is de nieuwe aangedaan (4:22-24). Het hele onderwijs over Christus was om deze dingen gecentreerd. Twee jaar lang had Paulus zo de gelovigen in Efeze over Hem onderwezen (Hd19:10) en het woord van de Heer gebracht. God wil onze heiliging (1Ts4:3) en daarom gaat Paulus in dit en de volgende hoofdstukken verder in op de praktische wandel van de gelovigen. We moeten leren om praktisch de oude mens af te leggen en de nieuwe aan te doen. Kennelijk hebben wij deze concrete aanwijzingen voortdurend nodig!

Vers 25a

Legt daarom de leugen af en spreekt waarheid,

Nu komen we toe aan de praktijk van het leven van alledag. Wat zijn de kenmerken van de nieuwe mens ('daarom')? Paulus beschrijft deze op drie gebieden:

1. De *geloofsgemeenschap*, het gedrag van de gelovigen onderling (4:24-5:21).
2. De *leefgemeenschap*, de onderlinge relaties binnen gezinnen (5:22-6:4).
3. De *werkgemeenschap*, de onderlinge relaties tussen meesters en slaven (6:5-9).

Het eerste wat de apostel dan noemt is het afleggen van de leugen in woord en daad. In plaats van leugen moet er waarheid komen in ons leven.

Liegt niet tegen elkaar, daar u de oude mens met zijn daden hebt uitgedaan en de nieuwe hebt aangedaan, die vernieuwd wordt tot kennis, naar het beeld van Hem die hem geschapen heeft. Ko3:9-10

In feite vervult een volwassen christen door de kracht van de heilige Geest de wet van God. Niet door het negatieve (liegen, stelen, vloeken, etc.) *niet* te doen, maar om het positieve wel te doen. DAT is wat God wil van ons. Een onwedergeboren mens heeft al moeite genoeg om nooit te liegen. God is niet tevreden met mensen die nog nooit hebben gelogen. Hij wil meer zien in de mens, namelijk dat deze altijd en overal in de waarheid leeft met zijn naaste omdat de waarheid in Jezus is (vs21). Hij verlangt ernaar Christus in ons te zien. Spreekt daarom waarheid, waarvoor de apostel citeert uit Zacharia 8:

Dit moet gij doen: spreekt waarheid onder elkaar, oefent eerlijke en heilzame rechtspraak uit in uw poorten...Zc8:16

Het Oude Testament laat nog niet ten volle zien dat de enige die dit kon Christus is. Als Hij in ons leeft (Gl2:20) en wij ons op Hem richten, veranderen wij naar zijn beeld.

Vers 25b

ieder met zijn naaste, omdat wij leden zijn van elkander.

Wij zijn naasten van elkaar, zelfs leden van elkaar, als in een lichaam. Dit betekent dat de ander een deel van mezelf is. Mijn broer en zus zijn mijn naaste. Daarom moet er sprake zijn

van gezonde relaties in de gemeente. De nieuwe mens wordt toch vooral zichtbaar in de gemeente. Op deze manier wordt op aarde zichtbaar wat er in Gods hart is: de eenheid van de gemeente met zijn Zoon. De gemeente is de uitdrukking van Christus hier beneden. Leugen maakt stuk, de waarheid heelt en bouwt op. Leeft u in de waarheid? Dan overdrijft u nooit, liegt u nooit, bent u transparant en oprecht, gericht op de waarheid en dat is Jezus. Al wat waar is, moeten wij bedenken (Fp4:8).

Vers 26

Geraakt gij in toorn, zondigt dan niet: de zon mag niet over een opwelling van uw toorn ondergaan;

Het eerste gedeelte van deze tekst is een citaat van Ps4:5. Boosheid is niet per definitie fout. God kent woede over de zonde. Een christen kan wel degelijk 'toornig' zijn en zodanig oordelen. Men denkt dat het liefdeloos is als men toornig is over bepaalde zaken en er oordelend over spreekt. Dat is niet waar. Het is wel fout als de boosheid vanuit het vlees komt en onze eigen eer ermee gemoeid is. Zelfrechtvaardiging is per definitie niet van de nieuwe mens. Christus toonde zijn toorn altijd alleen over hen die de waarheid van God bewust tegenstonden (Mk3:5). Waar God gemeenschap mee heeft daar hebben wij gemeenschap mee, wat God haat, haten wij. Wij kennen dergelijke zuivere motieven zelden. In boosheid is de zonde snel aanwezig. Daarom zegt Paulus hier heel eenvoudig dat we de boosheid moeten bekoelen voordat de zon is ondergegaan. Als we dat niet doen, ontstaat er namelijk bitterheid en wrok en dan geven we de duivel een plaats in ons leven. Vandaar:

Vers 27

en geeft de duivel geen voet.

We kunnen op vele manieren de duivel weer een plaats geven in onze levens. Dit betekent *niet* dat er demonen in ons komen, zoals zo vaak wordt geleerd in sommige kringen, maar dat er gedrag plaatsvindt dat zijn oorsprong heeft in hem. Hier is dat specifiek door toe te geven aan vleselijke boosheid en bitterheid. Op andere plaatsen in de Bijbel is dat door twist en ruzie in de gemeente toe te staan, of door partijschappen te vormen.

Maar als u bittere jaloersheid en twistzucht in uw hart hebt, roemt en liegt dan niet tegen de waarheid. Dat is niet de wijsheid die van boven neerkomt, maar zij is aards, ongeestelijk, demonisch. Jk3:14-15

Alles wat niet hoort bij God en de Heilige Geest, moet worden gebannen uit het midden van de gelovigen. Alles wat toch dit soort zaken weer toelaat, geeft de duivel weer een voet om tussen de deur te steken zodat wij geestelijk verzwakken en onbruikbaar worden in de geestelijke strijd. Paulus gaat nu een paar praktische zaken noemen die horen bij de gemeente van Christus.

Vers 28

Wie een dief was, stele niet meer, maar spanne zich liever in om met zijn handen goed werk te verrichten, opdat hij iets kan mededelen aan de behoeftige.

Er waren in Efeze mensen die, voordat zij tot geloof kwamen, dieven waren (lett: 'die de gewoonte hadden te stelen', dus geen beroepsdieven). Zodra men bij Christus hoort kan er

natuurlijk van stelen geen sprake meer zijn. Let eens op hoe in deze verzen iedere keer één van de tien geboden wordt 'omgedraaid'. Paulus had kunnen stoppen na 'stele niet meer', maar dan had hij de tien geboden nagezegd: 'Gij zult niet stelen' (Ex20:15). De wet van Christus (zie Gl6:2) gaat echter verder: het geldt niet stelen, maar zelf verdienen en dan uitdelen aan de behoeftige. Dat is de natuur van Christus. Het gaat er niet alleen om dat wij de zonde nalaten ('niet meer stelen'), maar dat wij iets positiefs daarvoor in de plaats stellen ('uitdelen aan de behoeftige'). Ditzelfde principe vinden we ook in de volgende verzen:

Vers 29

Geen liederlijk woord kome uit uw mond, maar als gij een goed (woord) hebt, tot opbouw, waar dit nuttig is, opdat zij, die het horen, genade ontvangen.

Hier begint Paulus weer met het negatieve. In de tien geboden staat: *Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste* (Ex20:16). We hebben in vers 25 gezien dat dit betrekking heeft op de leugen. Maar naast leugen verbiedt Paulus ook 'liederlijke' woorden. Er staat eigenlijk: 'verdorven' woorden, 'bedorven', 'verrotte' woorden. Wat wij spreken, moet ook in navolging zijn van onze Vader. Het derde hoofdstuk van Jakobus en ook hoofdstuk 1:26 gaat over dit gebruik van onze woorden. Onze woorden moeten tot opbouw, tot zegen zijn, voor anderen 'waar dat nodig is' of 'nuttig is'. Dan zullen anderen genade ontvangen en in hun geloof worden opgebouwd. Ook hier dus weer een omdraaiing: in plaats van liederlijke woorden, woorden tot opbouw. Soms kunnen we beter zijn dan spreken trouwens.

Vers 30

En bedroeft de heilige Geest Gods niet, door wie gij verzegeld zijt tegen de dag der verlossing.

Door te zondigen bedroeven wij de Heilige Geest. Door Hem niet de eerste plaats te geven in onze gemeentelijke dienst aan Hem blussen wij Hem uit (1Ts5:19). Hij is een Persoon. De nieuwe mens is de manifestatie van zijn werking. Als wij niet de werkingen van het vlees oordelen en dit vlees de ruimte geven, bedroeven wij Hem. Toch verlaat de Geest ons niet, ook als bedroeven wij Hem (zoals in Ps51). Wij zijn door Hem verzegeld tot aan het moment dat wij deelhebben aan de totale verlossing (zie Ef1:13). Als ons lichaam wordt verlost, zodra de Heer komt, dan eindigt de verzegeling van de Heilige Geest. Hij blijft wel in ons tot in eeuwigheid (Jh14:15), maar de verzegeling is niet meer nodig, omdat wij niet meer in het geloof hoeven te leven. Wij zullen dan immers zien wat wij hebben geloofd op de dag van de verlossing.

Vers 31

Alle bitterheid, gramschap, toorn, getier en gevloek worde uit uw midden gebannen, evenals alle kwaadaardigheid.

Paulus beschrijft nu de verschillende vormen waarin haat zich openbaart t.o.v. anderen. Hij begint bij het hart waar de bitterheid begint en eindigt met de uitingen van haat. Bitterheid: het groot maken in ons hart, van de aanwezige en ingebeelde fouten van de ander waardoor zielen niet gewonnen maar verwijderd worden. Gramschap: uitbarstingen van emotionele woede en ook de binnengehouden gevoelens van vergelding uit weerzin. Toorn: ongegronde

woede naar anderen. Getier: ongecontroleerd gescheld. Gevloek: de naam van de Heer misbruiken. Deze dingen kenmerken uit de oude mensen komen voort uit het vlees. De gelovigen worden actief opgeroepen om deze dingen weg te doen uit hun midden. Wij moeten leren om dat wat uit het vlees komt, te veroordelen en na te laten. Bitterheid, vloeken, boosheid, tieren en alle kwaad past niet bij kinderen van het licht.

Vers 32

Maar weest jegens elkander vriendelijk, barmhartig, elkander vergevend, zoals God in Christus u vergeving geschonken heeft.

Hier zien we weer de nadruk op het positieve. We hebben de verantwoordelijkheid om af te leggen en aan te doen. Dit onderwijs van Paulus stemt volledig overeen met dat van de Heer zelf in bijv. de Bergrede. Aardse mensen gaan een hemels karakter vertonen:

Doet alles zonder morren en tegenspreken, opdat u onberispelijk en rein bent, onbesproken kinderen van God temidden van een krom en verdraaid geslacht waaronder u schijnt als lichten in de wereld. Fp2:15

Vriendelijkheid (goedertieren of welwillend) is een liefdevolle *houding* van innige ontferming (Ko3:12). Er moet dus in ons binnenste een hart voor de ander zijn. Barmhartig is het beste zoekend voor de ander en vergevend ('elkaar genade bewijzend') zoals wij vergeven zijn. God heeft in Christus ons volkomen vergeven en ons op de hoogst mogelijke plaats gezet (Ef2:4-6). Paulus legt in zijn brieven uit *hoe* dat precies moet gebeuren, met zichzelf als voorbeeld, terwijl de Heer Jezus zijn enige krachtbron is door de Heilige Geest. Bovendien is de Here Jezus *zelf* het zichtbare, tastbare leven (vergl.1Jh1:1-3)!

Vragen over Efeziërs 5:1-10

1. Waarom staat er in vers 1 'God' en niet 'Christus' die toch in vs2 genoemd wordt?
2. Wat is de waarde van de toevoeging 'Gode tot een welriekende reuk'? vs2
3. Kunnen gelovigen nog verloren gaan die bewust zondigen? zie vers 5
4. Wat kunnen drogredenen zijn die hij noemt in vs6?
5. Hoe kunnen wij leven in 'louter goedheid en gerechtigheid en waarheid'? vs9

Efeziërs 5:1-10

Het hoofdstuk dat we nu gaan bezien sluit aan bij het vorige. Het gaat hierbij om de praktische levenswandel van de gelovigen. Deze wandel is niet gebaseerd op voorschriften, maar gebeurt vanuit de kennis van Christus, door de Heilige Geest. Paulus beschrijft in de eerste drie hoofdstukken hoe God van voor de tijden van de eeuwen de gemeente op het oog had om zijn Zoon mee te complementeren. Christus heeft door zijn werk aan het kruis de gemeente vrijgekocht en tot één lichaam gemaakt door de Heilige Geest. Nu moet er op aarde iets zichtbaar zijn van het feit dat wij Hem toebehoren. We zijn niet alleen één in Christus, maar ook geliefde kinderen van God.

Vers 1

Weest dan navolgers Gods, als geliefde kinderen,

In hoofdstuk 4 ging het om het wandelen waardig onze roeping, hier om het navolgen van God. Dit is een merkwaardige uitdrukking: 'wees dan navolgers van God'. Jezus had gezegd dat zijn discipelen volmaakt (of volwassen) moesten zijn zoals hun hemelse Vader dat is. Kunnen wij dan net zo worden als God? Nee. Wat Paulus hier bedoelt is eigenlijk wat hij continu probeert uit te dragen, om te worden als God op een *morele* manier. Zijn morele eigenschappen (licht, liefde) moeten zichtbaar worden in ons leven. Wij zijn namelijk zijn geliefde kinderen en zijn deelgenoten van de goddelijke natuur (2Pt1:4). Kinderen lijken op hun ouders, vandaar dat Paulus deze vergelijking maakt. Bovendien leert ons dit dat wij, als geliefde kinderen, een gehoorzaamheid aan de dag leggen die vanuit liefde naar God is gericht in tegenstelling tot knechten of slaven. Paulus roept ons op:

1. Te wandelen in liefde in een wereld die wordt beheerst door lust (vs1-7).
2. Te wandelen als kinderen van het licht in een wereld in duisternis (vs8-15).
3. Te wandelen als wijzen, in een onwijze wereld (vs15-20).

Vers 2

en wandelt in de liefde, zoals ook Christus u heeft liefgehad en Zich voor ons heeft overgegeven als offergave en slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk.

Genade heeft God aan ons bewezen *ondanks* wat er in *ons* is, liefde bewijst Hij aan ons *op grond van* wat er in *Hem* is. Moeten wij genade bewijzen aan elkaar, ondanks wat er in die ander is, hier roept Paulus ons op om elkaar lief te hebben zoals Christus ons heeft liefgehad. Wij zijn allen geliefde kinderen. Deze goddelijke liefde is bovendien aan ons bewezen doordat Christus zich heeft overgegeven in de dood *omdat Hij ons liefhad*. Het OT leert dat de mens zijn naaste moet liefhebben als zichzelf, maar hier gaat het veel verder. Hier is Christus de norm, die Zichzelf offerde in liefde. Liefhebben is offers brengen! Jezus offerde zichzelf op voor ons, dus als we zijn voorbeeld willen volgen zullen we offers moeten brengen voor elkaar!

Een nieuw gebod geef Ik u: dat u elkaar liefhebt; zoals Ik u heb liefgehad, dat ook u elkaar liefhebt. Jh13:34

Deze volmaakte navolging van die liefde is nu mogelijk voor ons omdat het door de kracht van de Geest in ons kan worden bewerkt (tegenover een eis aan de oude mens). Het leven

van Christus moet door de Heilige Geest in ons gaan werken. Het offer van Christus toont zijn liefde voor God (dat als een 'geurige gave' voor God was), zijn zelfovergave toont zijn liefde voor ons! Zo moet ons leven ook een 'geurige gave' voor God zijn. Zie Fp4:18. Wij zijn niet alleen volgelingen van God in zijn genade en in zijn liefde, maar ook in zijn heiligheid:

Vers 3

Maar van hoererij en allerlei onreinheid of hebzucht mag onder u zelfs geen sprake zijn, zoals het heiligen betaamt,

Vanaf vers 3 t/m vers 6 noemt Paulus een aantal kenmerken van de duisternis en zet die tegenover de kenmerken van het licht. Tegenover de liefde en overgave van de nieuwe mens staat de zelfzucht van de oude mens. Bij heiligen passen niet de afschuwelijke zonden die in de (heiden)wereld normaal zijn. Zo noemt Paulus:

**ontucht of hoererij. Gr. porneia, omvat alle seksuele zonde en onmatigheid, niet alleen prostitutie, maar ook overspel en onwettige seksuele verbindingen buiten het huwelijk. Een ander woord is 'ontucht' dat meer duidt op iedere vorm van seksuele zonde dan enkel het overspelige in het geval van getrouwd zijn.*

**zedeloosheid (of: alle onreinheid) doelt in dit verband op alle vormen van seksuele onreinheid.*

**hebzucht. Wordt vaak nauw verbonden met seksuele zonden (Mk7:22; 1Ko5:10; 1Ts4:5), dus 'sterke erotische begeerte'. Men kan het woord ook opvatten (Ko3:5;1Th2:5) als 'een sterk verlangen naar materiele bezittingen.'*

De liefde als *kinderen* van God leidt tot gedrag dat nooit de ander uitbuit, zoals het *heiligen* betaamt. Christus wordt zo zichtbaar in de wereld, daar waar satan de overste is, heeft God zijn kinderen die zijn Zoon openbaren in hun gedrag.

Vers 4

en evenmin van onwelvoegelijkheid en zotte of losse taal, die geen pas geven, doch veeleer van dankzegging.

**dubbelzinnige, oppervlakkige en platvloerse taal. Lett. Vuilheid en zotte praat of lichtzinnige taal. 'Vuilheid' beschrijft hier meer de daden dan de woorden (zoals wel in Ko3:8). 'Zotte praat' (dit woord *moorologia* komt alleen hier voor in het NT) heeft te maken met 'dwaasheid (*mooros* dwaas).' De mens die geen rekening houdt met God is een dwaas. 'Lichtzinnige taal' is *eutrapelia* (ook alleen hier in NT) wat zoiets betekent als 'slinkse brutaliteit', de behendigheid om in een gesprek een dubbele bodem aan te leggen. 'Spreek liever woorden van dank', wil zeggen woorden met een dankbare klank, een *houding* van dankzegging (in het Grieks een mooie woordspeling: niet *eutrapelia*, maar *eucharistia*, waar ook weer *charis* – genade in zit).*

Vers 5

Want hiervan moet gij doordrongen zijn, dat in geen geval een hoereerder, onreine of geldgierige, dat is een afgodendienaar, erfdeel heeft in het Koninkrijk van Christus en God.

Paulus waarschuwt de gemeente: iemand die in ontucht leeft, iemand die zedeloos is of een hebzuchtige heeft geen deel in het koninkrijk van God. Dit is het komende koninkrijk, het duizendjarig vreedrijk of het Messiaanse rijk. Mensen die gekenmerkt worden door deze dingen (wat heel wat anders is dan een heilige die 'valt' in één van deze zonden) gaan uiteindelijk verloren! Laat dan niets in je leven ook maar lijken op het gedrag van dit soort mensen. Wij moeten gedrag vertonen dat past bij het komende koninkrijk. (Vandaag is er ook 'het koninkrijk van God', maar dat is de aanduiding van de sfeer van morele zuiverheid in het leven van gelovigen (zie Rm14:17).

Dit sluit aan bij wat we meerder malen lezen in het Oude Testament. Mensen die in hun leven consequent een gedrag vertonen dat niet past bij God en hier ook geen berouw over hebben, zullen nooit in zijn koninkrijk een erfdeel hebben. Er zijn ook gelovigen die wel God willen dienen, maar op bepaalde gebieden in hun leven blijven zondigen. Ze hebben daar veel verdriet maar zijn onmachtig dit gedrag te veranderen. Over dit soort mensen gaat het niet in dit vers. Het zevende hoofdstuk van de brief aan de Romeinen beschrijft dit type gelovige. Paulus noemt hier de seksuele en de hebzuchtige zonden. Deze twee zijn in onze huidige tijd de oorzaak voor de verwoesting van vele levens. 'Hiervan moet gij doordrongen zijn'. U ziet hoe Paulus keer op keer de heiliging van de gelovige voor ogen heeft. Men moet tot op iedere vezel doordrongen zijn van de vuilheid van de zonden en van de schoonheid van de heiligheid van God.

Vers 6

Laat niemand u misleiden met drogredenen, want door zulke dingen komt de toorn Gods over de kinderen der ongehoorzaamheid.

Laat niemand u bedriegen met zinloze woorden; want om deze dingen komt de toorn van God over de zonen van de ongehoorzaamheid. Telosvertaling

Er waren kennelijk personen die hier anders over dachten binnen de gemeente van Efeze. Zij gebruikten 'loze woorden' om de gelovigen te misleiden. 'Luister niet naar hen', waarschuwt de apostel. Vervolgens komt hij met een argument dat hij wel vaker gebruikt; God zal de ongehoorzamen straffen! Hij heeft het, net als in 2:2 letterlijk over 'de zonen van de ongehoorzaamheid'. Dit betekent niet dat je als gelovige bang hoeft te zijn voor de toorn van God (want: Rm8:1), iedere keer als je ongehoorzaam bent, maar dat de boosheid van God over die mensen komt die zich niets laten zeggen door God. Deze toorn van God is nu op hen (Jh3:36), wordt over hen geopenbaard (Rm1:18v) en zal in de toekomst zichtbaar worden in de eindtijd (Rm2:5, 1Th1:10; 5:9). Voor mensen die in zonde leven buiten God, wordt Gods handelen tegenover hen bepaald door Gods toorn. De hele wereld ligt in het boze (1Jh5:19) omdat zij de Christus hebben gekruisigd. Ook zij die belijden christen te zijn, geldt dit woord: God laat niet met Zich spotten; Hij is een verterend vuur. De mens zal worden geoordeeld vanwege zijn werken, maar de grootste zonde is de ongehoorzaamheid aan het evangelie, het afwijzen van de Zoon van God, vandaar: 'zonen van de ongehoorzaamheid' (Telos).

Vers 7

Doet dan niet met hen mede.

Heiligen mogen niet meedoen met de mensen in de wereld wat betreft hun morele leefwijze. Heiligen zijn tussen de mensen van de wereld, de duisternis, geplaatst om licht te verspreiden. Er mag geen sprake zijn van een verbinding tussen het licht en de duisternis.

Vers 8

Want eens was u duisternis maar nu bent u licht, door uw bestaan in de Heer. Ga de weg van de kinderen van het licht.

Hier staat niet dat we in de duisternis waren zonder God, hetgeen zeker waar is, maar dat we zelf 'duisternis' waren. We werden gekarakteriseerd door een natuur die duisternis was. Duisternis is het niet zien van wie God is en het daarom ook onafhankelijk van Hem leven in zonde en ongerechtigheid. Maar door het geloof in de Here Jezus zijn we nu licht geworden, dus niet alleen *in* het licht, maar het licht zelf. Dit geeft de verantwoordelijkheid om te leven als kinderen van het licht, de natuur van God (1Jh1:5). Wat dit inhoudt zien we in het volgende vers:

Vers 9

– want de vrucht des lichts bestaat in louter goedheid en gerechtigheid en waarheid –,

Er is een vrucht van de Geest en een vrucht van het licht. Dit laatste is 'alle goedheid en gerechtigheid en waarheid'. In de Bijbel draait het uiteindelijk voortdurend om deze dingen! De houding die erbij past is het toetsen wat welbehaaglijk is voor de Heer:

Vers 10

en toetst wat de Here welbehagelijk is.

Onderzoek wat de wil van de Heer is. NBV. Beproevend wat welgevallig is voor de Heer. Telos

Het gaat hier niet over het 'zoeken' naar de wil van God in het algemeen, maar over het beproeven of iets God wel of niet behaagt, of het zijn norm kan doorstaan. Dit zijn gedragingen die door het licht worden voortgebracht; goedheid (wat *heilzaam* is voor anderen), gerechtigheid (wat *toekomst* aan anderen) en waarheid (*eerlijkheid* en *oprechtheid* naar anderen; zie vers 9). Precies die eigenschappen die de wapenrusting zijn van God zelf (Ef611). Licht en duisternis zijn twee thema's die ook door de apostel Johannes veel worden gebruikt. Het verschil met Paulus is klein, maar toch belangrijk. Paulus zegt a.h.w.: 'Wees wie je (in Christus) bent.' Johannes zegt: 'Wees wie je (door het Goddelijke leven in je) bent.' Wij zijn 'licht', maar 'door uw bestaan in de Heer' (vs8), In Christus zijn we 'een nieuwe schepping.' In het dagelijkse leven wordt de nieuwe mens 'beproefd'. Komt er iets waardevols voor God uit? Kan Hij met welgevallen op ons neerkijken? Is er goedheid? Gerechtigheid? Waarheid? Is er licht? Let op: eerst wordt ons verteld dat Christus woning moet maken in onze harten door het geloof (3:17) en dan om Hem waardig te wandelen.

Vragen over Efeziërs 5:11-21

1. Hoe ontmaskeren wij de werken van de duisternis? vs11
2. Wie moet er ontwaken volgens vers 14?
3. Hoe maken wij ons de gelegenheid ten nutte? vers 16
4. Wat wordt met de wil van de Heer bedoeld in vers 17?
5. Hoe wordt iemand vervuld met de Heilige Geest? vers 18

Efeziërs 5:11-21

Als we het eenvoudig heel kort zouden willen samenvatten, dan zouden we kunnen stellen dat de brief aan de Efeziërs leert:

1. Efeziërs 1-3: Wij daarboven in Christus
2. Efeziërs 4-6: Christus hier beneden in ons

De zegeningen die God de Vader ons in Hem heeft geschonken hebben een doel voor ons vandaag. Dit doel is: het leven van Christus moet door ons heen zichtbaar worden in deze duistere wereld. Hoofdstuk 4 spreekt over 'de nieuwe mens' (vs24). Hoofdstuk 5 begint met de opdracht om navolgers te worden van God, zoals Christus dat was (vs1,2). Dat wat de oude mens typeert en wat uit het vlees voortkomt, mag niet een christen kenmerken. Christus moet zichtbaar worden door ons heen. Dit is alleen mogelijk als we goed onze positie begrijpen en onze harten door niets anders beheerst worden dan door de persoon van Christus (Ef3:17).

Vers 11

En neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis, maar ontmaskert ze veeleer,

De oude mens is in de duisternis. Zijn werken zijn enkel duisternis, omdat hij niet verlicht is met de kennis van de heerlijkheid van Christus (zie 2Ko4:4). Hoe duister de wereld is, wordt het beste openbaar als het licht in de duisternis schijnt; hoe verdorven de oude mens is, blijkt pas als de nieuwe mens, en dat is Christus ertegenover wordt gesteld. Als de daden van de nieuwe mens die van de oude confronteren, blijkt pas hoe duister de duisternis is. Dat bleek wel toen Jezus op aarde wandelde en de duisternis van de Farizeeën steeds meer naar buiten kwam. Zo zei Jezus:

Want ieder die kwade dingen bedrijft, haat het licht en komt niet tot het licht, opdat zijn werken niet bestraft worden. Jh3:20

Zo wordt door het licht de duisternis ontmaskerd. Hij die het licht van de wereld is, werd door hen die de duisternis liefhadden naar een kruis verwezen. Wij moeten de werken van de duisternis 'ontmaskeren', dat is 'aan de kaak stellen'. Dit is door woord (Mt18:15; Lk3:19; Jh16:8; 1Tm5:20), hetzij door daad (zie boven Jh3:20; Op3:19) daden en/of personen berispen.

Vers 12

want het is zelfs schandelijk om te noemen, wat heimelijk door hen wordt verricht;

Paulus wil geen voorbeelden noemen van de daden die door hen in het geheim worden gepleegd. Het is te schandelijk om te noemen. Ze weten ten diepste wel dat deze dingen het daglicht niet kunnen verdragen, vandaar dat ze in het geheim gebeuren. Het zegt ons wel iets als de apostel zwijgt over de uitwassen van de oude mens. Soms wordt in christelijke lectuur uitgebreid opgesomd hoe slecht het wel niet in de wereld is. Als het leven van de

Here Jezus in ons is en ons beheerst, zullen de duistere werken van de personen die we ontmoeten berispt worden puur door onze aanwezigheid en ons gedrag.

...want u bent allen zonen van het licht en zonen van de dag. Wij zijn niet van de nacht of van de duisternis.
1Ts5:5

Maar als het licht dat in ons is, duister wordt, hoe groot is dan de duisternis!

Zie dan toe, dat het licht dat in u is, geen duisternis is. Lk11:36

Vers 13

maar als dat alles door het licht ontmaskerd wordt, komt het aan de dag; want al wat aan de dag komt is licht.

De Telosvertaling van dit vers luidt:

Alle dingen echter, als zij door het licht aan de kaak gesteld zijn, worden openbaar; want het is het licht dat alles openbaar maakt.

Toen de Here Jezus op aarde was, was Hij het licht van de wereld. Niet 'voor', maar 'van' de wereld. Hij openbaarde de duisternis van de wereld door zijn woorden en daden. Wij, als volgelingen van Hem, hebben het licht van het leven in ons (Jh8:12). Hierdoor komt openbaar wat duisternis is. De ontmaskering van het hart van de oude mens zal altijd weerstand en vervolging met zich meebrengen. Het licht maakt alles openbaar. Nu al ten dele, straks volkomen.

Want er is niets verborgen dat niet openbaar zal worden, en niets geheim dat niet bekend zal worden en in het openbaar zal komen. Lk8:17, zie ook Lk12:2 en Mt10:26

Vers 14

Daarom heet het: Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten.

Letterlijk: 'Daarom zegt Hij', lijkt een inleiding uit het OT te zijn, maar het is niet eenvoudig op welke tekst Paulus nu op doelt. Waarschijnlijk citeert Paulus een oud lied dat is gebaseerd op Js26:19 en 60:1 (waar het gaat om Jeruzalem). Er klinkt een appél uit naar de wereld. Wordt wakker, laat Christus' licht over je stralen. Verlaat de duisternis en sta op uit de (geestelijke) dood (Zie Jh5:25: *Ik verzeker u: er komt een tijd, en het is nu al zover, dat de doden de stem van Gods Zoon zullen horen en dat wie Hem horen, zullen leven*)! Dit appél geldt trouwens ook voor ons. Wat is er erger dan een ingedutte kerk? Vergeet niet dat alle tien maagden insliepen toen de bruidegom later kwam dan verwacht (Mt25:1-13). Zij beelden het koninkrijk der hemelen uit (25:1) wat duidt op de hele christenheid in de eindtijd. In Rm13:11 roept Paulus de christenen op om wakker te worden! In Hl5:2 slaapt de bruid. Door naar de stem van Christus te luisteren (zijn Woord), moet iedere individuele gelovige ontwaken, alles wat niet naar zijn Woord is afzweren en Christus het enige Voorwerp van aandacht laten zijn. Dat is ware opwekking. Niet uiterlijke manifestaties en een hoop gedoe, maar mensen die Christus als het enige Voorwerp van hun hart hebben en

daaruit gaan leven. Laten we bidden dat er meer broeders en zusters op deze manier gaan ontwaken.

Vers 15

Ziet dus nauwlettend toe, hoe gij wandelt, niet als onwijzen, doch als wijzen,

Het woordje 'dus' koppelt het voorgaande gedeelte aan onze verantwoordelijkheid. Paulus komt weer terug op zijn eerste vermaning van vers 1. Hij vat samen wat hij nu eigenlijk wil zeggen. Leef bewust, ieder dag, in afhankelijkheid van de Heer en let op je wandel en handel. Laat alles door het Woord van God (licht) worden geregeerd. De tijd waarin wij leven is slecht omdat de zonde steeds meer toeneemt. Juist dan is het belangrijk om 'lichtende sterren' te zijn (Fl2:15) tegen een achtergrond vol duisternis. Leef als wijzen, niet als onwijzen. Na de liefde en het licht, is hier de wijsheid het thema. In het kader van deze brief (1:17) is dat het volle zicht hebben op Christus, de Man door wie God al zijn plannen gaat volbrengen.

Vers 16

u de gelegenheid ten nutte makende, want de dagen zijn kwaad.

Uit Amos 5:13 citeert Paulus 'de dagen zijn boos' (of: kwaad). De duisternis neemt steeds meer toe, ook in de zogenaamde christenheid (zie mijn boek: 'Trouw tot het einde'). Daarom is het des te belangrijker dat de gelovigen ontwaken en 'de geschikte gelegenheid ten volle uitbuiten'. Het zal ons veel kosten, maar tegenover de achtergrond van de duisternis van onze tijd moet het ons alles waard zijn Christus te laten zien in ons leven. Helaas is het vele oprechte gelovigen onbekend welke duistere dagen het zijn juist in de christenheid.

Vers 17

Weest daarom niet onverstandig, maar tracht te verstaan, wat de wil des Heren is.

Dit vers is niet goed vertaald in de NBG. Het lijkt er op dat we moeten 'proberen' de wil van God te verstaan, maar de tekst zegt: 'begrijpt (of: verstaat) wat de wil van de Heer is'. Ditzelfde zegt Paulus in Ko1:9 (zie ook Rm12:2):

Daarom houden ook wij, van de dag af dat wij ervan gehoord hebben, niet op voor u te bidden en te vragen, dat u vervuld mag worden met de kennis van zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht,

Dit betekent *niet* het ontdekken wat Gods wegen met mij zijn op bepaalde tijden, maar het 'welbehagen van zijn wil' (Ef1:6), de raadsbesluiten van God met de gemeente. *Een mens kan een christen zijn die de genade van God ziet in Christus, en toch arm zijn in zijn gedachten doordat hij t.o.v. de raad en de wegen van God zwak is in zijn kennis.* In deze brief is 'de wil van de Heer' dat wat God Zich in Christus heeft voorgenomen, terwijl de Heer hierdoor de nieuwe mens wil introduceren op het gebied van de oude mens. Wij zijn hierin onderworpen aan Hem, de Heer. Alle dingen doet Hij meewerken voor dit ene doel (Rm8:28).

Vers 18

En bedrinkt u niet aan wijn, waarin bandeloosheid is, maar wordt vervuld met de Geest

Met een verwijzing naar Sp23:31-33 licht Paulus toe wat ware wijsheid is (het thema van Spreuken). Door het drinken van veel alcohol raakt men in een roes. De wijn is hier symbool van alles wat de wereld te bieden heeft en waardoor wij in geestelijke dronkenschap kunnen komen. De opdracht luidt: 'wordt vervuld met de Geest'. Door het vervuld zijn van de Geest ontstaat iets soortgelijks, namelijk een vervuld zijn, niet van bedwelming, maar van de Here Jezus Christus. Alles in ons onder zijn gezag, zijn heerschappij (zie 1Ko12:3). Dat is werking van wijsheid. Paulus spoort de gelovigen aan om voortdurend vol te zijn van de Geest. Deze hele brief is vol van Christus, net als de hele Bijbel. Om vervuld te zijn met de Geest moeten wij ons richten op Christus, wat Paulus in het hele voorgaande gedeelte steeds weer heeft onderwezen. *De enige voorwaarde om vervuld te zijn met de Heilige Geest is in geloof gaan zien en erkennen wie Hij is en wat Hij heeft volbracht op het kruis!* Dit is alleen mogelijk als we eerste weten wat het is om met Hem gestorven te zijn (Rm6:6; Ko3:3). Dan moeten wij leren wat het is met Hem opgewekt te zijn (Ko3:1) om *alleen* de dingen van boven te zoeken en te bedenken (Ko3:1-3). Er zijn boeken vol geschreven over dit vers, maar vervuld zijn met de Geest is niet een trucje, door stappen te bereiken. Het vereist een geestelijk volwassen instelling door het geloof dat alles oordeelt wat vanuit het vlees komt en zich alleen richt op de verheerlijkte Heer en in Hem vreugde en rust vindt.

Vers 19

en spreekt onder elkander in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zingt en jubelt de Here van harte,

Als wij vervuld zijn met de Geest gaan wij Hem allereerst loven. Het is nooit het doel om de Heilige Geest centraal te stellen. Als we vervuld zijn met de Heilige Geest is er een gevolg. Men gaat dan zingen, jubelen, etc. *tot de Heer*. Hij is het middelpunt van de lofzangen. Men kan weten of een gemeente vol is van Christus door te kijken naar de mate van dankzegging en lofprijzing. De werkwoorden die vanaf vers 19 volgen zijn tegenwoordige deelwoorden: *sprekend, zingend en psalmzingend, dankend, elkaar onderdanig zijnde*. Dit zijn de gevolgen van het vervuld zijn met de Geest. Men spreekt tot elkaar d.m.v. liederen (en leert en wijst terecht, zie Ko3:16). Het schijnt dat in de eerste gemeenten men elkaar in beurtzangen toezong. Het is dus belangrijk dat het geestelijke liederen zijn, en geen menselijke liederen! Dit heeft niets te maken met het 'zingen in de Geest' terwijl men onverstaanbare woorden zingt, maar met geschreven liederen met een geestelijke inhoud. We zingen in *onze harten* tot de Heer. Heel concreet wordt dit zichtbaar in de samenkomsten waar men liederen tot eer van God zingt. Een 'ere-dienst' zou een dienst moeten zijn ter ere van Hem en niet een plaats waar we liederen zingen waarin we van alles gaan vragen aan Hem. Hoe weinig wordt dit nog begrepen!

Vers 20

dankt te allen tijde in de naam van onze Here Jezus Christus God, de Vader, voor alles,

Vervuld zijn met de Geest betekent zicht op Gods plannen en zijn zegeningen en dus gaan we danken 'voor alles' ('in alles' in 1Ts5:18) te allen tijde, altijd dus. Wat de omstandigheden ook zijn, we zien wat de wil van de Heer is, het doel van de Vader en het gevolg is 'overvloeiend van dankzegging' (Ko2:7). De Vader is het doel (zie 2:18) vanwege de Here Jezus.

Vers 21

En weest elkaar onderdanig in de vreze van Christus.

De Heer loven, de Vader danken en tenslotte elkaar onderdanig zijn. Dit zijn de elementen van de het vervuld zijn met de Geest die de nieuwe mens zouden moeten kenmerken. Het woordje 'onderdanig' komen we straks tegen in 5:24. Hier betekent het de ander uitnemender te achten en hem/haar te dienen zoals de gemeente Christus dient, in de 'vrees van Christus' (zie ook Fp2:3-4). Helaas is het vlees vaak de baas en heersen we over elkaar. Waar de Geest aanwezig is, wordt het karakter van de Here Jezus openbaar.

Vragen over Efeziërs 5:22-33

1. Wat houdt de onderdanigheid van de vrouw precies in? vs22
2. Betekent vers 24 dat de vrouw haar man moet gehoorzamen in alles?
3. Hoe komt het dat de gemeente volmaakt voor Christus zal komen te staan? vs26-27
4. Welke soort liefde behoort de man voor zijn vrouw te hebben? zie vs28
5. Wat betekent vs32 precies in dit verband?

Efeziërs 5:22-33

Het hoofdonderwerp van deze brief is het raadsbesluit van God met de gemeente en de gevolgen daarvan. Wij hebben gezien dat de gemeente van eeuwigheid af in Gods voornemen was opgenomen en dat haar zegeningen hemels zijn. Ze is gelijk aan de Zoon gemaakt voor Gods aangezicht. Wij zijn een hemels volk. Paulus schrijft in de laatste hoofdstukken hoe wij dit hemelse leven op aarde gestalte kunnen geven en wat de kenmerken zijn van een dergelijk leven. In 5:18 klinkt de opdracht op vervuld te zijn met de Geest. Dit betekent 'vol' te zijn van Christus, van de dingen die boven zijn (Ko3:3). De gevolgen van dit vervuld zijn worden vanaf 5:19 t/m 6:9 beschreven. Er is allereerst dankzegging en lofprijzing en ten tweede onderdanigheid aan elkaar (5:19-21). Dit laatste werkt Paulus nu uit voor het huwelijk.

Vers 22

vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Here,

Het gedeelte van vers 22 t/m 33 gaat over het huwelijk. Als we vervuld zijn met de Geest heeft dat gevolgen voor *alle* verbanden in de samenleving, te beginnen bij de huwelijken. Als er één gebied is dat door de duivel wordt aangevallen, dan is dat wel het huwelijk. Er zijn onder gelovigen inmiddels evenveel echtscheidingen als onder ongelovigen. Een huwelijk naar Gods gedachten is uitermate belangrijk, omdat er een geheimenis mee wordt uitgebeeld, zoals we gaan zien. Paulus spreekt allereerst de vrouwen aan om hun eigen mannen onderdanig te zijn zoals ze dat zijn aan de Heer. De vrouw is geneigd zich boven de man te stellen en hem teveel te bekritisieren, maar zij moet zich aan hem onderwerpen zoals ze dat aan de Heer doet. De volmaaktheid van Hem is de norm ondanks dat haar man dat niet is. Het geheim van haar geluk is om deze plaats in het huwelijk nederig, trouw en vrolijk in te nemen. Dan zegt de apostel dit:

Vers 23

want de man is het hoofd van zijn vrouw, evenals Christus het hoofd is zijner gemeente; Hij is het, die zijn lichaam in stand houdt.

Want de man is het hoofd van de vrouw, evenals ook Christus het hoofd is van de gemeente: Hij is de Behouder van het lichaam. Telosvertaling

De man is het hoofd van de vrouw, zoals ook 1Ko11:3 zegt. Dit geldt voor *iedere* man t.o.v. *iedere* vrouw. Eva is namelijk uit Adam, een deel van zijn lichaam (1Ko11:8, zie ook vs28). Zij vertegenwoordigen niet alleen de scheppingsorde, maar zijn ook het model voor het huwelijk. We gaan dat straks uitgebreider bekijken. Dit 'hoofdschap' van de man moet dan uiteraard in het huwelijk zichtbaar worden. Zoals Christus als Hoofd zijn eigen lichaam, de gemeente onderhoudt, verzorgt, koestert, liefheeft, zo dient de man met zijn eigen vrouw om te gaan. Zoals Christus Zich over heeft gegeven voor zijn bruid, de gemeente, zo moet de man dat ook doen. Hij moet haar liefhebben (agape, de liefde van God) zoals Christus de gemeente liefheeft en haar onderhoudt (zie vs28). '*Als de man de blik niet gericht heeft op Christus, als zijn hart niet vervuld is met de liefde, die Hij voor zijn gemeente heeft, zal het hart van de man voor zijn vrouw ongevoelig worden bij de moeilijkheden van de omstandigheden*' (oudesporen.nl).

Vers 24

Welnu, gelijk de gemeente onderdanig is aan Christus, zo ook de vrouw aan haar man, in alles.

De vrouw moet op haar beurt, haar blik richten op Christus en zien hoe de gemeente aan Hem onderdanig is. Dan zal zij op dezelfde wijze aan haar man onderdanig zijn. Zij wordt door haar liefhebbende man gestimuleerd om hem onderdanig te zijn, en andersom wordt de man door deze onderdanigheid gestimuleerd om haar lief te hebben. Beiden worden opgeroepen om gehoorzaam te zijn aan dit Woord van God. 'In alles' gaat erg ver, we zien in onze gebroken maatschappij immers vele mannen die hun vrouwen verwaarlozen of zelfs mishandelen. Het huwelijk dat hier wordt voorgesteld is een huwelijk waar beide partijen vervuld zijn met de Geest. We moeten onthouden dat de gemeente in Efeze een volwassen gemeente was. Men was in staat deze geboden op te volgen vanuit hun geestelijke staat. Waar dat niet is, moeten wij pastoraal wijs omgaan met de situatie.

Vers 25

Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft,

Na de vermanende woorden aan de vrouwen volgen nu de mannen. Zij worden opgeroepen om hun vrouwen lief te hebben. Het probleem van de man is vaak dat hij niet actief zijn vrouw liefheeft, maar teveel met zichzelf en zijn werk/ hobby/ vrienden bezig is. In deze liefde is ook Christus weer het voorbeeld. Zoals Hij Zich voor de gemeente heeft overgegeven in de dood, zo moeten ook de mannen hun eigen vrouwen liefhebben. In 1Pt3: 7 worden nog twee redenen gegeven waarom de mannen hun vrouwen moeten liefhebben.

Mannen, evenzo, woont bij hen met verstand als bij een zwakker vat, het vrouwelijke, en bewijst hun eer, omdat zij ook medeerfgenamen van de genade van het leven zijn, opdat uw gebeden niet verhinderd worden.

1. De vrouwen zijn een 'zwakker' vat.
2. Zij zijn ook medeerfgenamen van de genade en van het leven.

Vers 26

om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord,

De Here Jezus heeft maar één doel met de gemeente, die zijn lichaam en zijn bruid is: haar te heiligen. Het middel dat Hij daartoe gebruikt is het 'waterbad door het woord'. In Jh17:17 vraagt de Heer aan zijn Vader om de gemeente te heiligen door het Woord van de Vader. Hier is Hij het Zelf die de gemeente reinigt door de wassing met het Woord, dat is de Bijbel, maar dan geestelijk toegepast. Wij groeien en worden geheiligd doordat het Woord van God wordt toegepast op onze gewetens. Dit Woord wordt aan ons toegepast door de gaven die Hij geeft (Ef4:11, zie aldaar).

Vers 27

en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zó dat zij heilig is en onbesmet.

Straks zal de gemeente in volmaaktheid voor Christus worden gesteld, zoals een bruid rein is voor haar bruidegom.

Want ik ben naijverig over u met een naijver van God; want ik heb u aan een man verloofd om u als een reine maagd voor Christus te stellen. 1Ko11:2

De reinigende werking van het Woord tijdens onze levens, zal een volmaakt resultaat hebben als wij in een ondeelbaar ogenblik veranderd zullen worden (1Ko15:51-52). Hij zal ons door zijn volbrachte werk uiteindelijk 'stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks' voor Zich stellen. Het negatieve, de zonde, is verdwenen en het positieve, de heerlijkheid van Christus, wordt aangebracht. Zo zijn we straks 'geschikt' voor de omgang met goddelijke personen, het deel met Hem (zie Jh13:8). Zal een man dan ook niet zijn vrouw ook op deze manier behandelen? Dat zij er mooier, beter, gelukkiger zal uitzien en dat zij in een intiemere relatie tot haar man wordt gebracht?

Vers 28

Zo zijn [ook] de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief;

Christus is het Voorbeeld, de mannen behoren op die manier met hun vrouwen om te gaan, anders zijn ze niet vervuld met de Geest! Zoals de man zijn eigen lichaam liefheeft, zo moet hij ook met zijn vrouw omgaan. Dit 'liefhebben' is het koesteren, verzorgen, van het lichaam (zie vs29). Het is niet 'van jezelf houden' wat we vandaag vaak horen. Het is het verzorgen en koesteren van je eigen vrouw in die gezindheid zoals Christus het heeft laten zien op het kruis. Liefde is vandaag de dag een emotie geworden die vooral is gericht op zichzelf. Hier is het een daad van gehoorzaamheid.

Vers 29

want niemand haat ooit zijn eigen vlees, maar hij voedt het en koestert het, zoals Christus de gemeente,

Dit is een algemeen beginsel. Een mens gaat normaal gesproken op een koesterende manier met zijn eigen lichaam om. Er is niemand die zijn eigen lichaam haat (er zijn uitzonderingen, maar daar gaat het hier niet om). Christus' lichaam is de gemeente en Hij koestert en verzorgt dit lichaam zodat deze heilig en onberispelijk is. Zo behoort een man zijn eigen vrouw te zien als zijn eigen lichaam en haar op dezelfde wijze te voeden en te koesteren.

Vers 30

omdat wij leden zijn van zijn lichaam.

Iedere gelovige is een lid van het lichaam van Christus (1Ko12:27). Het is wat Adam zegt als hij Eva voor het eerst ziet:

Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees. Gn2:23

Wij zijn verbonden met een verheerlijkte Heer in de hemel en delen zijn leven. Wij zijn onderworpen aan Hem en Hij draagt zorg voor ieder lid van zijn lichaam. Hierin is Hij het model voor het huwelijk van de gelovigen.

Vers 31

Daarom zal een man [zijn] vader en [zijn] moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn.

'Daarom' wil zeggen: zoals de verhouding ligt tussen Christus en de gemeente, die zijn lichaam is, zo is het huwelijk bedoeld. Vanaf het allereerste begin is dit Gods doel geweest met man en vrouw. Hij citeert Gn2:24 en koppelt daaraan de verborgenheid van Christus en zijn gemeente. Ook die zijn 'één vlees'. In het huwelijk is dit één wezen, lichamelijk en geestelijk. In feite zijn Christus en zijn gemeente al 'getrouwd' of in ieder geval 'verloofd' (zie 2Ko11:2). Adam en Eva waren vanaf het begin gehuwd, en Paulus maakt de vergelijking met Christus en de gemeente.

Vers 32

Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en [op] de gemeente.

Het huwelijk is een groot geheimenis, omdat het een afspiegeling is van Christus en de gemeente. We zien hier dus duidelijk dat de gemeente de bruid van Christus is. Een 'bruid' is in het NT een ondertrouwde vrouw (Mt1:20). Zij is dus tevens de vrouw van Christus. Israël is de vrouw van Jahweh, gehuwd op de Sinaï. Door afgoderij en ontrouw werd een scheidbrief geschreven door de HERE (Jeremia 3). Straks, blijkens Hosea 2 zal Jahweh heel Israël weer als bruid verwerven. De gemeente is de bruid, vrouw van het Lam (Op19:7), zoals zeer duidelijk wordt onderwezen door Paulus in Ef5. Sommigen zeggen: 'Het Hoofd trouwt toch niet met zijn eigen lichaam', maar dit is menselijk geredeneer. Het Offer is immers tegelijkertijd de Offeraar? En de Herder tegelijkertijd de Deur van de schapen? Bovendien was Eva tegelijkertijd het lichaam en de vrouw van Adam. Laten we ons eenvoudig onderwerpen aan de uitspraken van de Schrift i.p.v. menselijke redeneringen en logica er op toe te passen.

Vers 33

Intussen ook gij, laat ieder voor zich zijn eigen vrouw zó liefhebben als zichzelf en de vrouw moet ontzag hebben voor haar man.

De vrouw dient op haar beurt, respect, *ontzag* (het woord wat hier staat wordt op andere plaatsen vertaald met 'bang zijn', 'vrezende', zie bijv. Jh6:19, Hb4:1) te hebben voor hem en zich aan hem te onderwerpen (dit woord betekent 'het accepteren van autoriteit') in alles zoals ze dat doet aan Christus. Zo is het huwelijk een beeld van de onzichtbare band tussen Christus en de gemeente, vandaar dat het huwelijk een geheimenis is. Het is door God ingesteld om uit te beelden wat Christus voor de gemeente is en andersom. Geen wonder dat de pijlen van de vijand op het huwelijk zijn gericht.

Vragen over Efeziërs 6:1-9

1. Worden de kinderen in vs1 bedoeld die gelovige zijn of is het algemeen?

2. Geldt de belofte van vs3 nog steeds voor ons vandaag?
3. Hoe verbitteren de vaders hun kinderen? vs4
4. Wat is de wil van God in vs6?
5. Welk 'dreigen' wordt bedoeld in vs9?

Efeziërs 6:1-9

We vinden aan het slot van deze brief hoe de apostel Paulus de gemeente instrueert om in iedere relatie waarin zij staan, de 'vreze des HEREN' vorm te geven. Anders gezegd: de vervulling met de Geest (5:18) betekent in deze brief heel praktisch dat de karaktereigenschappen van de Here Jezus zichtbaar zouden moeten zijn in de aardse relaties die wij hebben: de broeders en zusters (4:25-5:21), onze eigen man of vrouw (5:22-33), onze kinderen (6:1-4) en tenslotte de werkgever en werknemer (6:5-9). Zo wordt op aarde zichtbaar wat hemelse relaties zijn: Christus en God (5:1-2) en Christus en de gemeente (5:23,25). Helaas heeft het christendom haar unieke en gezegende positie als hemels volk verlaten en dit zien we vandaag ook terug in huwelijken en gezinnen. Vrouwen die zich boven hun mannen stellen, mannen die falen in opofferende liefde voor hun vrouwen, kinderen die ongehoorzaam zijn aan de ouders, ouders die hun kinderen niet opvoeden naar Gods Woord en ongezonde relaties tussen werkgevers en werknemers. De oorzaak is tweeledig:

1. De gelovigen hebben hun plaats als ondergeschikt aan Christus verlaten
2. Zij hebben de plaats gezocht die alleen aan Hem toekomt als Hoofd van het lichaam.

Men is nu gehoorzaam aan 'leiders' van hun eigen gekozen richting. De 'leiders' bepalen de koers en niet Christus. Dit is één van de trieste gevolgen van het verlaten van onze hemelse positie door het geloof.

Vers 1

Kinderen, weest uw ouders gehoorzaam [in de Here], want dat is recht.

Paulus' doel met deze laatste drie hoofdstukken is dus om de lezers te instrueren hoe zij nu als *hemelse* mensen op aarde moeten leven. Zij moeten vervuld zijn met de Geest (5:18), wat zal blijken uit hun onderlinge relaties; in de gemeente, het huwelijk, het gezinsleven en op de werkvloer. Paulus werkt het thema 'onderdanig zijn' uit 5:21 uit. Vandaar dat hij begint met de vrouwen in vs22, hier met de kinderen en straks met de slaven. Vervuld zijn met de Geest is altijd te zien in een houding van onderdanigheid zoals dit ook bij Christus het geval was. Iemand heeft gezegd: 'Het principe van onderdanigheid en gehoorzaamheid is het helende principe voor de mensheid'. De essentie van de zonde is dat de mens zijn eigen wil doet en naar niemand wil luisteren. Kinderen moeten hun ouders gehoorzamen en eren. Er staat wel bij 'in de Heer' wat betekent dat de ouders gehoorzaamd moeten worden als hun ouderschap in de Heer is. Een gezin functioneert gezond als de vrouw aan de man onderdanig is en de kinderen aan de ouders. In Ko3:20 schrijft Paulus:

Kinderen, weest jullie ouders in alles gehoorzaam, want dit is welbehaaglijk in de Heer.

Vers 2

Eer uw vader en uw moeder – dit is immers het eerste gebod, met een belofte –

Paulus citeert een vers uit de wet (Ex20:12; en verandert het in enkelvoud) en zet hiermee zijn betoog kracht bij; het was het eerste gebod met daaraan gekoppeld een belofte van zegen. Dit toont aan hoe belangrijk het voor God is, ook al onder de wet, dat vaders en

moeders worden geëerd door hun kinderen. Dit geldt voor alle kinderen, niet alleen voor de bekeerde. Lees eens Dt22:18-21 over ouders die een weerspannige zoon hebben.

Vers 3

opdat het u welga en gij lang leeft op aarde.

Onder het oude verbond bestond een principe van zegen en vloek. Dit wordt vandaag niet altijd meer goed begrepen en dus toegepast op de christen. Onder de wet gold: 'Doe dit en gij zult leven' (Lv18:5). Men zou aardse zegeningen ontvangen als men bleef bij het verbond van God (zie o.a. Dt28). De gelovige is echter gezegend met alle geestelijke zegeningen (Ef1:3). De aardse zegeningen zijn dus *niet* typisch voor de christen. Dit neemt niet weg dat er ook een weg op aarde is van regering van God. Als wij ons houden aan de richtlijnen van de Bijbel, dan zullen wij merken dat er zegen aan is gekoppeld. Er zal vrede en rust zijn in gezinnen. We kunnen echter niet met beroep op dit vers zeggen dat iedere christen die zijn ouders eert ook lang zal leven op de aarde. Paulus citeert dit vers alleen om aan te tonen hoe belangrijk dit voor God is doordat Hij dit gebod als eerste koppelde aan een belofte van zegen. Deze zegen gaf aan wat het voor zijn hart betekende als onze ouders worden geëerd.

Vers 4

En gij, vaders, verbittert uw kinderen niet, maar voedt hen op in de tucht en in de terechtwijzing des Heren.

De vaders worden opgeroepen hun kinderen niet te verbitteren (lett. 'boos maken'), want dit verkoelt de affectie, maar hen op te voeden in de terechtwijzing en de tucht van de Heer. Zie de parallellen met Ko3:21:

Vaders, irriteert uw kinderen niet, opdat zij niet moedeloos worden.

Vaders hebben de neiging te hard te zijn voor hun kinderen. Paulus vermaant hen hun kinderen op te voeden in de 'tucht en in de terechtwijzing' van de Heer, dus zoals de Heer dit zou doen. 'Opvoeden' duidt op liefdevolle zorg, terwijl tucht (daden) en vermaning (woorden) duiden op instructie in de dingen van God en zijn Woord. Als een kind in wereldlijke principes wordt opgevoed, wordt hij/zij klaargemaakt voor de wereld en zal ook voor deze wereld kiezen. Het gezin is echter het gezag terrein van de Heer en vandaar deze aansporingen voor de vaders.

U weet immers hoe wij, als een vader zijn eigen kinderen, ieder van u vermaanden en vertroostten, en betuigden dat u zou wandelen God waardig...1Ts2:11, zie ook 2Ko12:14

Vers 5

Slaven, weest uw heren naar het vlees gehoorzaam met vreze en beven, in eenvoud uws harten, als aan Christus,

In vs5-9 spreekt Paulus slaven en heren aan, wij zouden zeggen; werknemers en werkgevers. De genade van God waarin wij staan, roept ons niet op de wereld te veranderen of verkeerde instellingen onder mensen ter discussie te roepen. Zo vinden wij in de Bijbel geen oproep om tegen de toenmalige situatie van slavernij in te gaan. In de tijd van Paulus waren slaven onderdeel van het gezin, want ze waren vooral huisknechten. Wederom zien we hier

het principe 'onderdanigheid' en 'gehoorzaamheid' en begint hij weer met de ondergeschikten. Hij roept de slaven om in 'eenvoud van hart' gehoorzaam te zijn aan hun meesters. Veel christelijke slaven waren verbonden aan ongelovige meesters vandaar dat het een stuk moeilijker was om daar een hemels karakter te openbaren.

Huisknechten, weest aan uw meesters in alle ontzag onderdanig, niet alleen aan de goede en inschikkelijke, maar ook aan de verkeerde. Want dat is genade, als iemand droeve dingen verdraagt ter wille van het geweten voor God, terwijl hij onrechtvaardig lijdt. 1Pt2:19-20

'Als aan Christus'. Weer neemt Paulus onze ondergeschikte relatie tot de Heer als uitgangspunt voor aardse relaties. Hij heeft het in Ko1:10 over 'de Heer waardig wandelen'. Alles dat past bij een Heer in de hemel moet onze aardse relaties kenmerken.

Vers 6

niet met ogendienst, als mensenbehagers, maar door als slaven van Christus de wil Gods van harte te doen,

Vooraf het 'aanzien des persoons' is een term die Paulus gebruikt om ertegen te waarschuwen. Het vlees dat in ons is, wil altijd aanzien en eer ontvangen van onze werkgevers. Desnoods passen we ons gedrag zo aan dat we door hen gezien en gewaardeerd worden. Dit mag niet zo zijn, zegt de apostel. Wij zijn 'slaven' van Christus, zijn werknemers, om het eens zo te zeggen. Het zien op een verhoogde Heer en het feit dat alles aan Hem onderworpen is, is de weg tot een gerust hart. Het gaat om *zijn* eer in de relatie tussen werknemers en werkgevers en niet om onze eigen eer. Door onderdanig te zijn doen wij de wil van God 'van harte'.

Vers 7

en bereidwillig dienstbaar te zijn als aan de Here en niet aan mensen.

De 'slavendienst' moest 'als aan de Heer' worden verricht. Wij zijn in onze relaties niet dienstbaar aan mensen, maar aan de verhoogde Heer. Paulus kan daarom schrijven:

En al wat u doet, in woord of in werk, doet alles in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God de Vader door Hem dankt.

Wat u ook doet, doet het van harte, als voor de Heer en niet voor mensen, daar u weet dat u van de Heer als vergelding de erfenis zult ontvangen: u dient de Heer Christus. Ko3:17+23-24

Alleen als wij verlichte ogen van ons hart hebben ontvangen en een Geest van wijsheid en openbaring om te zien wie Hij is (Ef1:17,18), zal ons gedrag erdoor veranderen.

Vers 8

Gij weet immers, dat een ieder, hetzij slaaf, hetzij vrije, al het goede, dat hij gedaan heeft, van de Here zal terugontvangen.

Paulus verwijst naar een belangrijk principe: Iedere gelovige, vrije of slaaf, zal straks worden beoordeeld op zijn/haar leven. De mate van geestelijke volwassenheid zal worden beloond, terwijl de gelovige die weinig vrucht heeft gedragen, zal worden geoordeeld. Paulus doelt hier op de rechterstoel van Christus:

Want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat ieder ontvangt wat in het lichaam is gedaan, naardat hij heeft bedreven, hetzij goed hetzij kwaad. 2Ko5:10

Hoewel wij als zondaren volkomen zijn vergeven, worden onze werken die zijn verricht in het lichaam, wel degelijk beoordeeld. Alles wat tot oneer was van Christus wordt openlijk genoemd opdat wij dit zullen erkennen en alles wat tot zijn eer was wordt beloond. We krijgen dat van de Heer zullen 'terugontvangen'. Deze vergelding is blijkens Ko3:24 'de erfenis'.

Vers 9

En gij, heren, handelt evenzo jegens hen; laat het dreigen na. Gij weet immers, dat hun en uw Heer in de hemelen is, en bij Hem is geen aanzien des persoons.

Tenslotte heeft Paulus nog een woord voor de (christelijke) heren, in onze tijd dus de werkgevers. 'Doet hetzelfde jegens hen' (Telosvertaling). Dit kan uiteraard niet betekenen dat zij op dezelfde manier onderdanig moeten zijn, maar Paulus doelt op een dienst aan de Heer van het hart, met een houding van onderdanigheid naar Hem toe. Waren ongelovige meesters in die tijd erg hard en lieten zij soms hun autoriteit in lichamelijke straffen zien, Paulus roept op tot een tegenovergestelde houding: niet dreigen. De verhoogde Heer wordt wederom tot norm gesteld: Hij is zowel Heer van de slaaf als van de meester. Er is geen aanzien des persoons bij Hem op de manier zoals wij dat hebben in rangen en standen.

Heren, geeft aan uw slaven wat rechtvaardig en billijk is, daar u weet dat ook u een Heer in de hemel hebt.
Ko4:1

Vragen over Efeziërs 6:10-16

1. Wat zijn precies de listen van de duivel? zie vers 11
2. Wat is de inzet van deze strijd? Hoe is deze praktisch in ons leven te merken? zie vs12
3. Hoe nemen wij de wapenrusting van God op? vs13
4. Is in vs14 de waarheid bedoeld als geloofsinhoud of als praktijk?
5. Waar bestaan de brandende pijlen van de boze uit? vs16

Efeziërs 6:10-16

De brief die we bestuderen brengt ons tot de volle vrijheid van onze positie als gelovigen. We zijn gebracht tot de heerlijkheid van de genade van God en mogen in onze levens dagelijks groeien in onze kennis van Hem zodat het leven dat past bij onze positie vorm krijgt. Onze wandel is hier op de aarde, maar als onze hulpbronnen zijn in de hemel. Hoe meer ik versta wat mijn plaats is in Hem, hoe meer ik mijn plaats in deze wereld versta en dus hier leef zoals Hij hier in deze wereld heeft geleefd. Er mag geen kwaad gevonden worden in onze levens. Christus moet zichtbaar worden op het terrein van de oude mens. Ouders moeten dit bij hun kinderen weghouden, doordat de kinderen opgevoed worden in de tucht en de vermaning van de Heer. Er mag geen kwaad zijn in de omgang tussen slaven en meesters, werknemers en werkgevers. Om werkelijk een dergelijk leven te leiden is het nodig nu iets te leren over de geestelijke strijd.

Vers 10

Voorts, weest krachtig in de Here en in de sterkte zijner macht.

Vanaf dit vers begint het onderwerp: de geestelijke strijd. *Overigens, sterkt u in de Heer en in de kracht van zijn sterkte* (Telosvertaling). Aan het einde van deze brief roept Paulus zijn lezers op om sterk te zijn in de kracht van Christus zelf. We bevinden ons namelijk in een geestelijke strijd. Omdat het begrip 'geestelijke strijd' nogal op vele verschillende zaken wordt toegepast, is het goed duidelijk te krijgen van welke aard deze strijd nu is zoals die hier wordt gezien. Het beeld van het geloofsleven als een strijd wordt op meerdere plaatsen in het NT toegepast (Rm13:12; 2Ko6:7; 1Ts5:8; 1Tm6:16). De vraag is wat de strijd hier in de Efezebrief nu voorstelt en wat is de inzet van deze strijd. We zullen eerst noemen wat de strijd hier *niet* is:

**Het is niet de strijd tegen de inwonende zonde.*

De zondemacht is uitgeschakeld (Rm6-8) zodat we daar niet tegen hoeven te strijden, we moeten onze oude natuur, dood houden voor de zonde, Rm6:11; 8:9. Als we naar het vlees leven, heeft de duivel macht over ons en zullen we sterven, zegt Rm8:13.

**Het is niet de strijd tegen de verleidingen in deze wereld.*

Hoewel de duivel macht over ons heeft als we hieraan toegeven, gaat het in dit gedeelte niet over deze strijd.

**Het is niet de strijd om het bezit van de geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten.*

De apostel beschouwt deze zegeningen als in bezit van de gelovige.

Wat is dan wel de inzet en de aard van deze strijd? Het is de strijd *om werkelijk te genieten* van onze plaats in Christus *zodat ons leven erdoor wordt veranderd*. Het betekent werkelijk ons hart in de hemel te hebben op Hem gericht. Het is de strijd die gaat om de vraag: Hoe kan ik een hemels leven leiden en een hemels karakter openbaren? Om te beginnen een aantal observaties uit de tekst zelf:

**Het is de wapenrusting van God zelf* (zie vs11 en 13). In het OT wordt van Jahweh en zijn Gezalfde gezegd dat ze wapenen dragen ten behoeve van het volk (Js11:4,5, 52:7, 59:17, Ps35:2).

*Het is een strijd voor hen die moeten *standhouden*, niet om ergens te komen. De wapenrusting is dus alleen voor hen die met een onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen (2Ko3:18) en dit zo moeten volhouden.

*Het is een strijd in de hemelse gewesten en niet in onze eigen ziel.

De Efezebrief stelt de behoudenis als voltooid en de gelovigen als zittend in de hemelse gewesten in Christus (2:6). Op dezelfde manier ziet Ef6 de nederlaag van de boze machten niet als toekomstig, maar als een actualiteit voor het heden: de gelovigen hebben *in Christus* een volmaakte positie, nu moeten ze standhouden. De strijd is dus die van de Heer zelf, die nu door de gelovigen wordt gevoerd. Het is de wapenrusting *van God*, niet alleen van God afkomstig, maar het zijn de wapenen die de Heer zelf volgens het OT zal voeren in zijn overwinning over de vijand bij zijn komst in kracht en majesteit.

Zoals in 4:24 ons wordt verteld de nieuwe mens aan te doen, zo wordt ons in 6:11 verteld de wapenrusting van God aan te doen. Andere overeenkomsten vinden we in de begrippen 'gerechtigheid' (4:24-6:14) en 'waarheid' (4:25-6:14). Je zou kunnen zeggen: hoe meer je op Christus lijkt (nieuwe mens) hoe meer je bekleed bent met de wapenrusting van God. Concluderend is de geestelijke strijd van Ef6 dus een strijd van de 'nieuwe mens' op het terrein van de oude mens tegen de aanvallen van de vijand. Wij zijn in deze strijd niet bezig onze positie als aardse mensen in de hemel te verdedigen, maar onze positie *als hemelse mensen op aarde*. Bent u zich diep bewust van de inzet van deze strijd?

Vers 11a

Doet de wapenrusting Gods aan,

De bescherming tegen de aanvallen van de vijand is de wapenrusting. Paulus roept ons op deze aan te doen en wel de *hele* wapenrusting (Telosvertaling). Het woord dat hier wordt gebruikt betekent dat we het besluit om deze wapenrusting aan te doen één maal nemen, niet iedere keer opnieuw. Het duidt op de hele geopenbaarde waarheid omtrent onze vereniging met Christus. De wapenrusting van een Romeinse soldaat zoals die hier geschilderd wordt, bestond uit zes delen, gegroepeerd in tweemaal drie. Eerst de *kleding* van de soldaat:

1. De wapenrok=de waarheid
2. Het borstharnas=de gerechtigheid
3. Het schoeisel=de toerusting met het evangelie van de vrede

En vervolgens de *wapens* van de soldaat:

4. Het schild=het geloof
5. De helm=het heil
6. Het zwaard=het Woord van God

Tenslotte is er nog:

7. Het gebed zodat de wapenrusting uit zeven onderdelen bestaat.

Vers 11b

om te kunnen standhouden tegen de verleidingen des duivels;

Paulus roept de gelovigen op om '*te kunnen standhouden tegen de verleidingen van de duivel*'. Dit betekent dus dat de strijd een *defensieve* strijd is, we moeten standhouden.

Iemand kan pas standhouden als hij iets heeft verworven door het geloof. Daarom gelden deze woorden voor die gelovigen die al het voorgaande in hun leven hebben geïntegreerd. Ze weten wie ze zijn in Christus en ze wandelen in het geloof. Zie wat Petrus schrijft:

Weerstaat hem, standvastig in het geloof....1Pt5:9

Er wordt niet gezegd dat we ons moeten wapenen tegen de macht van de duivel, maar tegen zijn verleidingen of 'listen'. Zijn macht is gebroken en hij is een verslagen vijand! De listen van satan zijn erop gericht ons hier weer vandaan te krijgen. 'Listen', van het Griekse woord 'methodeia' (ook Ef4:14), duidt op geraffineerde en slinkse trucs van de satan om de gelovige ertoe te brengen bezig te zijn met iets anders om zijn/haar hart te vullen dan met Christus. Deze listen komen tot ons via allerlei dwalingen die door mensen worden verkondigd (zie 4:14 en 5:6 en ook 2Ko11:4) en van allerlei invloeden om ons heen. Deze leringen en invloeden beïnvloeden ons denken. Paulus was continu in een geestelijke strijd verwickeld tegen de dwaalleraren (zie bijv. ook 2Ko10:4-7). Satan maakt gebruik van mensen om onze gedachten van Christus af te trekken, vandaar dat Paulus in vers 12 zegt dat deze mensen zelf niet de eigenlijke vijand zijn, maar de onzichtbare machten die hen gebruiken. Wij hebben dus te strijden tegen geestelijke machten en hebben dus ook geestelijke wapens nodig. In dit vers wordt daarom gesproken over het opnemen van de *hele* wapenrusting van God. Als er één enkel onderdeel ontbreekt, zijn we kwetsbaar.

Vers 12

want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten.

Hier somt Paulus onze tegenstanders op: Wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, niet tegen mensen dus, maar tegen *de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van deze duisternis, tegen de geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten*. Zij zijn het die d.m.v. mensen en hun leringen de gemeente belagen. We hebben te maken met een worsteling, een gevecht van man tot man, als het ware. Hoewel er vele geestelijke machten zijn, van engelvorsten tot 'lagere' demonen, lijkt het erop dat Paulus ze allemaal vat onder de noemer 'geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten' (Telosvertaling). De Heer Jezus noemt de demonen ook 'geesten' in Lk10:20. In het evangelie van Markus (9:25) wordt de demon uit Mt17:18 een 'onreine geest' genoemd. Het is dus duidelijk dat boze geesten en demonen dezelfde benamingen zijn voor deze geestelijke wezens. Deze machten bevinden zich in de 'hemelse gewesten' of letterlijk 'het hemelse'. Ze zijn de beheersers van deze duistere wereld. Dit is de onzichtbare atmosfeer van de geestelijke wereld die om ons heen is. Zij belagen de gelovigen omdat ze niet willen dat Christus hier op aarde, door hen heen, zichtbaar wordt.

Een gelovige is *onaantastbaar* in zijn positie in Christus, maar wat zijn ervaring daarvan is, en zijn praktische uitwerking, is afhankelijk van zijn *geloof in wat het Woord van God* over die positie zegt (Rm6:11). De overwinning over satan en de wereld is door het geloof (1Jh5:4).

Vers 13

Neemt daarom de wapenrusting Gods, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag en om, uw taak geheel vervuld hebbende, stand te houden.

Omdat onze vijanden geestelijke machten zijn, moeten we ons dus wapenen met geestelijke wapens. De wapenrusting van God is effectief in de geestelijke wereld, maar dat wil niet zeggen dat het daarom geen praktische kant heeft. Om het heel simpel te zeggen: wordt zoals God (ik bedoel zijn karakter; licht en liefde) en de vijand heeft geen vat op je. Zodra iemand in het licht leeft, heeft de duisternis geen invloed op hem. De duivel heeft zijn pijlen gericht op de gelovigen zodat ze aan Christus ontrouw worden. Paulus spreekt hier over de 'boze dag'. In mijn optiek is dit de 'dag' dat satan ons aanvalt. Zijn aanvallen zijn niet iedere dag even fel. Als er een dag komt, moet ik de wapenrusting aan hebben gedaan. Hoe doe je dat dan? Hoe trek je iets aan waarvan je niet concreet kan zien wat het nu is? Bovendien zegt de apostel er nog bij: 'uw taak geheel vervuld hebbende', of 'na alles volbracht te hebben'. Dán moeten we stand houden, als we daarvoor alles hebben volbracht. Het standhouden vindt dus plaats nadat we zijn gekomen op een punt dat we de geestelijke waarheden uit deze brief ons eigen hebben gemaakt. Als je dus gedaan hebt, wat je moet doen als een gelovige, moet je tenslotte nog standhouden. Er komt altijd een volgende aanval!

Vers 14a

Stelt u dan op, uw lendenen omgord met de waarheid,

Als tegen een leger zegt de apostel dat ze zich moeten opstellen, samen, met elkaar, goed gegroepeerd. De wapenrusting is dus voor iedereen van de gemeente. Samen staan we opgesteld, allemaal omgord met de waarheid. Dit is in de innerlijke mens Christus als het motief hebben voor alles zodat alle onwaarheid buiten ons leven blijft.

Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste. Ps51:8

Alleen als Christus in onze harten woont door het geloof in het Woord (Ef3:17), hebben wij onze lendenen omgordt met de waarheid. Dan is Hij het motief voor iedere handeling en gedachte. Het geschreven Woord moet de juiste plaats in onze harten krijgen. Onze affecties worden dan stevig omgordt met de kracht van de waarheid. Het gevolg zal zijn: *Maar doe de Here Jezus Christus aan en wijdt geen zorg aan het vlees om aan begeerten te voldoen* (Rm13:14). Hier zit ook een praktische kant aan; we moeten de waarheid doen. Geloven en doen zijn in de Bijbel een onlosmakelijke eenheid. Onderling, als gemeente, moet er waarheid zijn, zodat de vijand niet binnen kan sluipen met zijn listen. Maar geloof komt voor doen en dus moet het Woord van God waarin Christus wordt geopenbaard, eerst de juiste plek krijgen in ons binnenste.

Vers 14b

bekleed met het pantser der gerechtigheid,

Het pantser zal ons hart beschermen. In de eerste plaats moet ons hart een volkomen overtuiging hebben van onze gerechtigheid voor God in Christus. Ten tweede, als er praktische ongerechtigheid in ons leven is, zal ons geweten worden aangeklaagd en verzwakt als dit niet wordt beleden. Paulus schrijft over zijn strijd:

...in de Heilige Geest, in ongeveinsde liefde, in het woord van God; door de wapens van de gerechtigheid in de rechter- en linkerhand...2Ko6:7

Belijd dus je zonden. Belijdenis van zonden herstelt de gemeenschap met God.

Als wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid (1Jh1:9).

We moeten dit ook aan elkaar doen.

Belijdt dus elkaar de zonden en bidt voor elkaar, opdat u gezond wordt (Jk5:16).

Dit geldt ook als men onbewust gezondigd heeft of onbewust met besmettelijke zaken in contact is gekomen. Ook hier is de praktische kant: de gerechtigheid *doen* is het wapen.

Vers 15

de voeten geschoeid met de bereidvaardigheid van het evangelie des vredes;

We kunnen 'bereidvaardigheid' ook vertalen met 'toerusting'. Dit vers betekent niet dat wij moeten evangeliseren, maar dat onze levens gekenmerkt, toegerust moeten zijn met de vrede van het evangelie. Als onze zielen een voortdurende omgang kennen met de Heer, dan zal er vrede zijn die onverstoorbaar is. De vijand krijgt er met zijn listen geen vat op. De Heer liet ons zijn vrede (Jh14:27) en zegt dat wij in Hem vrede zullen hebben (Jh16:33). Zoals Hij in de omgang met zijn Vader volkomen vrede kende onder alle omstandigheden, zo is de wapenrusting hier de vrede in onze volmaakte omgang met Hem. Deze vrede zal zich ook praktisch uiten in conflictsituaties zoals dat ook bijv. bij Paulus te zien is in Hd23-28. Er kan onder heiligen geen conflict zijn uit het vlees, alles behoort in vrede te gebeuren.

Vers 16

neemt bij dit alles het schild des geloofs ter hand, waarmede gij al de brandende pijlen van de boze zult kunnen doven;

De duivel vuurt brandende pijlen op ons af, die vreselijke schade kunnen aanrichten in ons denken zodat we de blijdschap van onze positie verliezen. Daarom moeten we deze pijlen, uitingen van mensen, verkeerde leringen, afweren door het schild van het geloof. Wat het Woord van God zegt is de waarheid. Daar is mijn geloof op gebaseerd. God geeft ons de openbaring van dit Woord als wij bereid zijn voor Hem te buigen en niet te vertrouwen op onze eigen inzichten (Sp3:5). We zullen in staat zijn geestelijk te blijven staan als we leven door het geloof. Hier is het schild van het geloof vooral dat wat ons in genade is geopenbaard. Paulus kon zeggen: Ik heb het geloof behouden (2Tm4:8). We zien in 1Tm1:5 hoe de wapenrusting deels wordt opgesomd:

Het doel nu van het bevel is liefde uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof.

Waarheid: een rein hart, gerechtigheid: een goed geweten en het schild van het geloof: een ongeveinsd geloof. Nodig voor het doven van de vele brandende pijlen van misleiding.

Vragen over Efeziërs 6:17-24

1. Waarom gebruikt Paulus het beeld van een helm in vs17?
2. Hoe kunnen wij het zwaard van de Geest hanteren? vs17
3. Is het bidden van vs18 deel van de wapenrusting denk je?
4. Hoe waak je tijdens het bidden? vs18
5. Wat is het geheimenis van het evangelie? vs19

Efeziërs 6:17-24

God heeft zijn raadsbesluiten t.a.v. de gemeente door de Geest kenbaar gemaakt aan de apostel Paulus. Hij schrijft hierover aan de gemeente in Efeze opdat hun harten gevuld zouden worden met Christus en overvloeien van dankzegging. De enige manier om geestelijk te groeien is niet iets te *doen*, maar om iets te *zien* door het geloof. In dit geval is dat de heerlijkheid van de genade die er in de God de Vader van de Here Jezus aanwezig is. Hij moet in de gemeente 'gezien' gaan worden opdat men ook gaat leven waardig de roeping (4:1). De duivel wil in geen geval dat de heerlijkheid van Christus zichtbaar wordt op het terrein waar hij de overste van is en gaat dus met listen proberen de gelovigen te beroven van hun zicht op de Vader en zijn genade in Christus. Pas als wij het volle zicht hebben op wat ons is geschonken (zie 1Ko2:12) dan pas kunnen we standhouden tegen de listen van de duivel. Het is nodig om één enkel Voorwerp voor onze aandacht te hebben te allen tijde. Een Engles citaat:

Let's take Paul: He had "one thing" before him; one idea possessed him. It made him, no doubt, what people would call narrow and one-sided. Nevertheless these are the men — to put it in that way — that make their mark in the world. Few men but get distracted with a number of objects...

Dit is waar de wapenrusting tegen beschermt.

Vers 17

en neemt de helm des heils aan en het zwaard des Geestes, dat is het woord van God.

Aanvaard Gods vergeving, bevrijding en dank er voor. Een helm beschermt onze gedachten. Onze gedachten moeten zijn omgeven door de redding van God. Gods volle genade is openbaar geworden in het evangelie dat Paulus bracht. Laten we eens kijken naar de machtige verklaring in Rm8:31-38:

Wat zullen wij dan hierop zeggen? Als God voor ons is, wie zou tegen ons zijn? Hoe zal Hij die zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen schenken? Wie zal beschuldiging inbrengen tegen uitverkorenen van God? God is het die rechtvaardigt; wie is het die veroordeelt? Christus Jezus is het die gestorven is, ja nog meer, die opgewekt is, die ook aan Gods rechterhand is, die ook voor ons bidt. Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar of zwaard? -zoals geschreven staat: 'Om U worden wij de hele dag gedood; wij zijn geacht als slachtschapen'. - Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem die ons heeft liefgehad. Want ik ben verzekerd dat dood noch leven, noch engelen noch overheden, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch machten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die is in Christus Jezus onze Heer.

De behoudenis is niet alleen voor de eeuwigheid volmaakt, maar ook voor onze weg hier op aarde! Satan zal proberen Gods goedheid aan te vallen, maar de helm beschermt ons daar tegen. Nu ben ik volkomen beschermd om ook in de aanval te gaan. De *woorden* (Grieks: *réma* =uitspraken) van God zijn een zwaard in mijn hand. Hiermee weerleg ik menselijke gedachten, verkeerde leringen en praktijken. Het moet wel het Woord van de Geest zijn, want anders is het menselijk redeneren. Hiervoor is volkomen afhankelijkheid nodig, vandaar dat er ogenblikkelijk het gebed op volgt in het volgende vers:

Vers 18

En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen;

'Terwijl u te allen tijde bidt'...Onze afhankelijkheid van Gods Geest is absoluut noodzakelijk! Echt bidden in de Geest (bidden met een geestelijke instelling; dat Gods werk voortgang vindt en niet onze eigen belangen) heeft een uitwerking in de hemelse gewesten en op de geestelijke strijd die daar plaatsvindt tussen de goede en de kwade machten! 'Met alle gebed en smeking' tekent de intensiteit van het gebed dat nodig is. Daarbij wordt ook 'waken' en volharding' genoemd. 'Waken' betekent dat we ons niet laten misleiden in de gebeden door op de verkeerde doelen te focussen. Het is hier hetzelfde woord als wordt gebruikt voor het waken van de Heer in Getshémane. 'Volharding' is nodig omdat we vaak verslappen in de gebeden. We zullen moeten leren bidden voor alle heiligen op dezelfde manier als Paulus dit in Hfst. 1 en 3 heeft voorgedaan. Dat is 'bidden in de Geest' op dat de heiligen Christus gaan zien zoals Hij is. Tenslotte vraagt Paulus gebed voor zichzelf.

Vers 19

ook voor mij, dat mij bij het openen van mijn mond het woord geschonken worde, om vrijmoedig het geheimenis van het evangelie bekend te maken,

Voor de duidelijkheid op een rij welke verborgenheden er zijn i.v.m. ons onderwerp:

1. Het geheimenis van God. De geheimen van Gods hart en raadsbesluiten (Ef1:9vv., Ko2:2).
2. Het geheimenis van Christus: Het Hoofdschap en de pre-existentie van de Zoon van de liefde van de Vader (Ko4:3).
3. Het geheimenis van de Christus: De rijkdommen van Gods heerlijkheid in de zegeningen voor de gemeente in verbinding met Christus (Ef3:5vv.).
4. Het geheimenis van het evangelie: Het grote geheim in vorige eeuwen dat nu is onthuld in het hart van Gods plannen (Ef6:19).

Paulus verkondigde de verborgenheid van het evangelie en hier was gebed voor nodig. Hij wist dat zijn boodschap alleen door gebedsondersteuning kon 'landen' bij de toehoorders en dat hij dit alleen vrijmoedig kon brengen door gebed. Het is geestelijke strijd (zie Ko2:1) om deze dingen aan de harten van mensen duidelijk te maken.

Vers 20

waarvoor ik een gezant ben in ketenen. Dan zal ik daartoe vrijmoedig kunnen optreden, zoals ik behoort te spreken.

De verkondiging van de verborgenheden van Christus bracht Paulus in een cel in deze wereld. Hij vraagt niet om vrijlating (zijn eigen belangen), maar om de zaak van de Heer voortgang te laten vinden (de belangen van Christus). Wij zullen niet moeten rekenen op een positie in deze wereld, maar op een plaats van verwerping en minachting. Paulus beseft zijn volkomen afhankelijkheid van de Heer. Als hij sprak (bij zijn verdediging), dan wilde hij dat er gebeden werd opdat zijn woorden niet zouden zijn gebaseerd op menselijke

wijsheid. In het parallel-gedeelte in Ko4:2-4 zegt hij: *opdat ik die zó openbaar* (dat is de verborgenheid van Christus, DJ) *als ik behoort te spreken.*

Vers 21

Opdat ook gij van mij moogt weten, hoe het mij gaat, zal Tychikus, mijn geliefde broeder en getrouwe dienaar in de Here, u alles bekendmaken.

In deze brief waar alles draait om de heerlijkheid van God zoals die is geopenbaard in Christus, spreekt Paulus pas helemaal op het einde over zijn eigen omstandigheden. Dit laat zien hoe de verborgenheid om hem effect had. Vandaag is het vaak net andersom: men spreekt eerst over zichzelf en dan pas daarna over God. Tychikus kwam uit Asia Minor (Hd20:4) uit de omstreken van Efeze. In Ko4:7 en 2Tm4:12 zien we hem ook. Hij was het voorbeeld van iemand die binnen het lichaam van Christus functioneerde als iemand die de 'gewrichten' bij elkaar hield. Hij viel niet op, maar was zeer belangrijk in de verbindingen tussen gemeenten en Paulus. Hij bracht zeer waarschijnlijk ook een aantal brieven van Paulus rond waaronder deze.

Vers 22

Met dit doel heb ik hem tot u gezonden, dat gij onze omstandigheden zoudt weten en hij uw harten zou vertroosten.

Tychikus werd door Paulus naar Efeze gezonden om hen te vertellen over zijn situatie. Er waren kennelijk nog meer mensen bij hem, wat we ook weten uit 2Tm4. Er zou vertroosting uitgaan van het feit dat Paulus in geestelijk opzicht op Christus leek. De nieuwe mens was zichtbaar geworden in hem. Als dat het geval was bij hem in zijn moeilijke omstandigheden, hoeveel te meer zou dit dan mogelijk zijn in de omstandigheden van de Efeziërs!

Vers 23

Vrede zij de broeders en liefde met geloof, van God, de Vader, en van de Here Jezus Christus.

Vrede wordt toegebeden. Vrede is in het verband van deze brief het zien op Gods geheimenissen. Het zal het resultaat ervan zijn. Liefde is het werk van het geloof. Geloof is het middel en nodig om te zien op de dingen die we niet kunnen zien. De liefde voor de Heer Jezus is de motivatie om de woorden van God te gehoorzamen.

Vers 24

De genade zij met allen, die onze Here Jezus Christus onvergankelijk liefhebben.

De genade van God (zie Hd20:24) wordt aan ons allen toegewenst. De liefde voor Christus in onvergankelijkheid is voorwaarde om in de genade te kunnen doordringen. Laten we de woorden van deze brief keer op keer overdenken opdat we werkelijk kunnen zeggen dat Christus ons enige doel in het leven is.